

להיפוש נצחיות רוח קדשו של אור הנחל נובע מקוד חכמה

אב קשדה

כס"ד | ג'תיון 87 | כסלו תשפ"ה | ירחון חסידי ברסלב

הכי קרוב לר' שמעון

ר' יוסף דרוווש שזכה ללוחות
את רבי שמעון בתיאור
מרטיט על חייו המרוממים
מזווית קרובה במיוחד / וגם:
הנסיעה המופלאה לאומן
במסירות נפש

תמים ופועל צדק

חייו של החסיד ר' ישראל
נחמן אנשין ע"ה כפי
שהעלה על הכתב בנו הרה"ח
ר' אברהם נתן שליט"א לרגל
היארציט -

שמן זית צד

זהרורי טוהר מחייהם
המופלאים של חמשת
חסידי ברסלב שעלו בסערה
השמימה באסון במרוקו

שולח עוללה מאליה

רסיסי אור מחייו הקדושים
של החסיד הבלתי נשכח
ר' שמעון ישראל
שפירא ע"ה
מיוחד: יומן מרתק מרגעי
חייו האחרונים

גיליון חודש כסלו
לזכרו של החסיד ר' שמעון ישראל
שפירא ז"ל

נתרמו על ידי שותפינו היקרים בוני בית אבקשה
והשלמות הסכום החסר להצלחת
בן ציון אברהם בן זמיה זכוריה
זוגית שרה בת לאה זכורה
יוסף יצחק בן זוגית שרה
אביגיל חנה בת זוגית שרה

אור חדש לנמדי | סיפור התקרבות מסעדי

חינוך לחדאח | במסילות הנערים

איש כשר באמת | שידת הכרים

ל'ו נחודין אורי של החנוכה במאמר
פרי עטו של ר' משה גלישבסקי ע"ה

ל"ו נהודין קדישין

שאלות ותשובות מענייני החנוכה בליקוטי הלכות למהדר"ת מתוך כתביו של הרה"ח ר' משה גלשביסקי ע"ה

קדושי' מדוקו

סדר היום המופלא של חבורת החצות של ר' שמעון תפלינסקי והבריו שהתבקשו לישיבה של מעלה באופן טראגי

איש תם, ידא אלוקים

הרה"ח ר' אברהם נתן אנשין שליט"א משרטט קורים לדמותו של אביו הגדול ר' ישראל נתמן ע"ה שדבק באלוקיו באמת ודמויות

ידיעה נרחבת אחרי מיטתו של החסיד הקדוש ר' שמעון ישראל שפירא ז"ל

איש ידא אלוקים

שמשו של ר' שמעון מזה עשרות שנים ר' זקק הדיוטש שליט"א בראיון בלעדי לאבקשה על שרא עיניו וליבו במחצית החסיד הגדול * וגם תיאור מיוחד על הנסיעה האחרונה לראש השנה באמון

שמעון הצדיק

סיפורי דוד ורגעים מפעמים בעבודתו של החסיד ר' שמעון ול רואים אוד לראשונה ומספקים הצעה לדמות הגדולה * מיוחד: ותשחק ליום אחרון - תקופתו האחרונה של ר' שמעון בהא עלמא במבט קרוב

איש כשר באמת - מאמר זיכרון מבית ישיבת חברים

קדיש תמונה בני ברק

ז"ל ע"י

מערכת אבקשה
טל': 02-539-6363
פקס: 077-318-0237

כל הזכויות שמורות.
העתקת קטעי מאמרים,
או תמונות, אך ורק
באישור בכתב מהמערכת.

הגליון מודפס ע"י מ.א. הפקת דפוס - כל סוגי ההדפסות במחירים זולים לקבלת הצעת מחיר משתלמת במיוחד פנו לטלפון 052-7631367

עיצוב גרפי ועריכה גרפית

ייעוץ שיווקי:
דוד קניג קמפינים

הבי מעניין. הבי מעודן. אחי חזקו
• קו מוקד ברסלב •
02.999.3.148
שיעורים | עדכונים | ראיונות | תוכניות
077.22.787.12 | 151.8988.1307 | 4433.0613.0475

הקו של בני העלייה
לאודו של נהדר"י מברסלב
0799.4000.36

אין לעם אלא ארץ
02.560.7387

ילדי שעשועים

מאמר

ההודאה פרגע האחרון

ספור

הפובקת הקוזמוניסט
שטבל במקוה

מיוחד! משחק לחנפה!

מדורים מלאי דעת מאזדה:

37 עומק אינסופי

סיפור התקרבות של הרב בלוי מבית שמש

40 תודה בכל גיל

במסילות הנערים

42 ספריית ברסלב

נקודת המוקד

לתרומות ושותפות בבית אבקשה פנו עוד היום: בארץ ישראל 02-6237686 בארצות הברית 845-650-9368

אם אתם שותפים ומכל סיבה שהיא לא קבלתם את הגליון לביתכם נא השאירו הודעה במספר 026237686 שלוחה 3

נס לשיעה ולדורות

ובאמת, השיתוף הנורא של מידת הרחמים עם מידת הדין נשגב מדעתנו בתכלית ואין אנו יכולים כלל להשיג אותו בשכלנו הקט, כי הרי אם זהו דין מה שייך כאן רחמים וכן להיפך, אך לכן עלינו לדעת שלמרות שמשפטי התורה הם אמת מוחלטת, עדיין אין שום ייאוש למי שנפל מהם לעזוב חלילה, כי בכל נפילה, עמוקה ככל שתהיה מסתתרים גם חסדים אינסופיים חדשים לגמרי שבכוחם אפשר לזכות להתחיל ולהיכנס בקיום התורה מחדש.

זהו בעצם הנס העצום של מציאת פך השמן הטהור. הטהרה והנקיות שהסתתרה גם בתוך חורבן שכזה באה להורות לכלל ישראל כי גם בתוך החשכות והטומאה הכי נוראיים עדיין ישנו נעלם חסד גבוה וחדש, וכמו שאז הוא התגלה בזכות החשמונאים הצדיקים, כך הוא מתגלה בכל דור ודור על ידי הצדיקים שיודעים להמשיך ולגלות אותו בכל עומק שלא יהיה על ידי שהם מאירים את התקווה והרצון לכל יהודי שיידע ויאמין שיש חסדים שמחכים רק לו ובזכותם הוא יכול ועתיד להיגאל.

האור הזה נמשך בכל שנה מחדש. אין אורם של נרות החנוכה של שנה שעברה כאורם של הנרות שאנו מדליקים בשנה זו, החסדים חדשים לגמרי הרצונות והגעגועים שהתעוררו בליבנו אל מול הנרות הקדושים מביאים לחיינו גאולה שלא הייתה מעולם ובכח האמונה בהם אנחנו יוצאים מאפילה לאורה בפועל ממש.

בכח התחזקות זו אנחנו יכולים לזכור ולהיזכר בחייו הקדושים של החסיד ר' שמעון ישראל שפירא ע"ה שכבר איננו איתנו בארץ החיים, ואך מעט מזעיר מעובדות קדושתו וטהרתו הובאו כאן עלי גיליון. כך נוכל להתבונן בדרכיו והליכותיו הנשגבות ולדעת שגם בתוך דור ירוד ועלוב שכזה, והסערות שמתחוללות על פני תבל, עדיין ישנם חסדים חדשים שמתגלים ומביאים לכל אחד את ההתחלה שלו לצאת לדרך חדשה שלא הייתה מעולם.

וכך, בכח האמונה הזו והצדיקים שנותנים לנו את הכח לאחוז בה נזכה להדליק נר ח'נוכה עדי יאיר אורו על פני תבל!

קולמוסים רבים כבר נשתברו ודרושים ארוכים פלפלו ודגנו בקושייה העצומה שמלווה את ימי האור המתקרבים. הכיצד זה ייתכן שאת עיקר הזכרון לנס העצום של הנצחון במלחמה אנו מבטאים דווקא בקשר לנר ונס פך השמן עליו הוא מורה... בסך הכל מצאו פך שמן אחד שנשאר טהור באורח פלא, בעוד שלכאורה הניסים האחרים כמו הניצחון במלחמה היו גדולים ומרשימים הרבה יותר, ואולי אותם היינו צריכים להעלות על נס יותר מכל?

כדי לבאר את התשובה לשאלה זו נצטרך לחזור אלפי שנים לאחור, לזמן בריאת העולם. בעת ההיא, מגלים חז"ל ביקש הקב"ה לברוא את העולם במידת הדין אך לאחר שראה שהוא לא יוכל להתקיים עמה לבד עמד ושיתף עמה את מידת הרחמים.

המשמעות הפנימית של אותו ענין, מסביר מוהרנ"ת, הייתה גילוי אלוקי על כך שלמרות שישנה מידת ה'משפט' שהיא יסוד קיום הבריאה, הדין והחיוב לעמוד בכללי הקדושה והתורה שאלמלא היא מתקיימת אין קיום לעולם, אך עדיין, ה' יתברך טבע באותו דין את ה'רחמים' הכי גבוהים בעולם, כך יוכל גם מי שנפל לאן שנפל להמשיך להתקיים על מנת שיוכל לחזור בתשובה ולא זו בלבד אלא כך יתגלו רחמי ה' שהם היו כל סיבת בריאת העולם 'לגלות רחמנותו על התחתונים'.

אותו חסד אינסופי, ממשיך מוהרנ"ת, שכאמור הוא 'סיבת הבריאה', מתחדש בכל עת, על ידי הצדיקים הגדולים שחותרים בכל עת ומגלים רחמי ה' חדשים גם באותם נפילות וירידות עמוקות שלא היו מעולם, ומעתה, כל קיום הבריאה מגיע דווקא מהגילוי כי גם שם ה' יתברך נמצא, וגם שם תורתו ומצוותיו מחייבים את האדם וגם משם יש לו דרך ותקווה להתחיל מחדש ולשוב אל ה'.

הקושי הגדול לשוב אל ה', מסביר רבי נתן, נובע מכך ש'אין יודעים מהיכן ההתחלה', כלומר, כאשר האדם יורד למקום רחוק, קשה לו למצוא את הדרך להתגבר ולחזק את הרצון והמעשה, כיון שאם מקודם לכן הוא לא הצליח אם כן בוודאי עכשיו שהוא התרחק ואיבד הרבה יותר, כאן ההסתרה חמורה שבעתיים ומהיכן תיפתח לו הדרך להשיג חנינה ולפעול רחמים שינקו אותו בדרך חזור.

האור הזה נמשך בכל שנה מחדש. אין אורם של נרות החנוכה של שנה שעברה כאורם של הנרות שאנו מדליקים בשנה זו

שאלות ותשובות מאוצרות האור

פרי עטו של ידידנו הרה"ח הבלתי נשכח ר' משה גולשבסקי ע"ה

כ"ו כהנז"ז קדיש

כ"ו כהנז"ז קדיש, פנינים
יקרים מאוצר של יראת
שמים נחצבים, מבאר מים
חיים טובעים, השקת אלוקות
רוזן דרוזן אשר דכה לנו ידיו
נפשינו, כידח יכון להאיד
חשכתינו, כןדינו מוהרנ"ת
זי"ע בהדליקו נר אחד נר
בכיבותינו ועדיין מוסיף
והולך עדי יזרח אור חדש
ובבכי ושירות נשובה אל
אישנו הראשון אמק.

נר א. באיזו תפלה מרומזים שמונת ימי חנוכה?

תשובה שמונת ימי חנוכה כנגד שמונה פעמים שמזכירים אמת בברכת אמת ויציב והאחרון שבהם הוא, "אמת ממצרים גאלתנו" הרומז שזכינו לצאת מעבדות לחירות, ולקבל את התורה, כי זה עיקר הנס של חנוכה שנכנע מלכות הרשעה שהוא בחינת שקר בחינת עבד, ונתגבר מלכות דקדושה של ישראל שהם בחינת בן מלך בחינת אמת. (עפ"י ברכת השחר ה"ג ט"ז)

נר ב. למה משמש האור של נרות חנוכה?

תשובה אורם של נרות חנוכה מאירים בעולם את אור האמת שיזכו הכל לידע היכן האמת ויזכה כל אחד להבחין בין האמת לשקר, כמו שמרומז בתהלים "שלח אורך ואמיתך". (שם)

נר ג. בשם חנוכה רמוז ענין חינוך, לאיזה חינוך הכונה?

תשובה עיקר החינוך לכנוס לעבודת ה' יתברך הוא להמשיך לעצמו הארה משורש נשמתו שבתורה שנמשכת ע"י הצדיק האמת, וזה נעשה ביותר כשזוכים ליסע לקברו הקדוש כי שם במקום גניזתו נשאר הארת נפשו ומאירה בכל העולם, וכשבאים לשם ממשיכים על עצמו הארה משורש

נשמטו שעל ידי זה חוזרים למוטב, כי שם כלולים כל נפשות ישראל. (עפ"י הל' בציעת הפת ה"ה כ"ט-ל')

נר ד. נס חנוכה נעשה ע"י כהנים, מה הרמז בזה?

תשובה כי עיקר הנס והישועה להנצל ממלכות יון הרומזת ליון מצולה שהם כלל כל המניעות והעייכובים הרוצים לרחק ולהפיל כל אחד לגמרי ח"ו ולהפילו למקום שאין תקוה לצאת משם, העיקר הוא ע"י הצדיקי אמת שנקראים כהנים כמו שכתוב "כי שפתי כהן וגו'". (שם י"ג)

נר ה. מדוע נעשה הנס דוקא ע"י שמן?

תשובה שמן רומז לקדושת הדעת הק' של התורה שנמשך ע"י הצדיקי אמת כמו שנאמר "ושמן על ראשך אל יחסר", שע"י הדעת הזה נטהרים מהבגדים הצואים שמהם כל ההתגברות. (שם י"ד)

נר ו. זמן הדלקתה מצאת הכוכבים עד שתכלה רגל מן השוק, מה הרמז בזה?

תשובה צאת הכוכבים רמז למצדיקי הרבים ככוכבים, היינו אור שלשת הנקודות שע"י מסירים את החרפה מן הלב וזוכים ליכנס אל הקדושה נקודת הצדיק, ונקודת החבר, ונקודת הצדיק שבפנימיות לבו, עד שעל ידם זוכים שתכלה רגל מן השוק, להנצל מהתאוות רעות עליהם נאמר רגליה יורדות מות ועולין רגלי הקדושה מהסטרא אחרא לבחינת אור זרוע לצדיק. (עפ"י הל' בהמ"ז ה"ג ט"ז)

נר ז. חנוכה קדמה לה מלחמה קשה עם היונים, מה הרמז עבורינו?

תשובה שכשאדם מתחנך בעבודת ה' (לשון חנוכה) אי אפשר לו להכנס לעבודת ה' כי אם כשיש לו מתחילה מלחמה עם המדמה שזה הבהמיות שבה כלולים כל התאוות, שהם עומדים על דרכו ורוצים למנעו ולהעבירו מתורת ה'. (עפ"י הל' חנוכה א' א')

נר ח. מדוע בחנוכה מרבים בצדקה?

תשובה על פי הנ"ל מכיון שצריך להכניע את כח המדמה הקליפות והתאוות העומדים לו לשטן בדרכו, העצה היעוצה על פי תורה כ"ה לתת צדקה ולשבר את הקליפות העומדים על הפתח (סתר לפיתחא). (שם ב')

נר ט. מהו הענין שנהגו הקדמונים לשחוק בחנוכה במיני שחוק?

תשובה מכיון שבחנוכה נכנסים לעבודת ה' ומתחילים לילך מדרגא לדרגא בבחינת מוסיף והולך, הרי שצריך קודם כל עליה לעבור ירידה, וזהו השחוק הרומז לקטנות כדי לעלות אל המדרגה שלמעלה הימנה. (שם ב')

נר י. מדוע ימי חנוכה מותרים בעשיית מלאכה?

תשובה מובא בכוונות האר"י שיעקר נפלאות ענין חנוכה הוא מה שממשיכים יחודים עליונים בימי החול ממש, וכפי שגילה רבינו הק' (בתורה ז' ח"ב) שיעיקר בחינת חנוכה הוא להמשיך האור הקדוש לכל המונחים למטה ממש לעוררם משנתם ונפילתם. (הל' חנוכה בהשמטות)

נר יא. מהו הסוד הרמז בהדלקת הנרות על דרך מוסיף והולך?

תשובה הרמז בזה, כי כשאדם מקרב עצמו לאמת לפי מדרגתו, אזי מעט האמת יאיר לו עד שיצא מתוך החושך כי בכל יום מוסיף האור והולך בסוד ואנכי אעלך גם עלה. (הל' חנוכה בהשמטות)

נר יב. מה הסוד בהדלקת הנרות בטפח הסמוך לפתח?

תשובה הפתח הוא מקום הסטרא אחרא האורבים על האדם כנאמר "לפתח חטאת רובץ" ועל כן אנו מדליקים נר חנוכה סמוך לפתח להכניעם ולשברם במקום אחיזתם. (הל' חנוכה ה"ב א')

נר יג. מהו הרמז בפך השמן הטהור שמצאו בבית המקדש ונעשה נס על ידו?

תשובה פך השמן החתום הוא הצדיק האמיתי החתום בקדושה ללא מגע זר ואין להרע שום אחיזה בו, והוא הוא הכהן הגדול שממנו אריכות הרוח להתגבר על כל הרע שבעולם (כמובא בתורה ח'). (שם ה"ג)

נר יד. מהו סוד המחלוקת בין ב"ש לב"ה לגבי מוסיף והולך או פוחת והולך?

תשובה לשיטת ב"ש אין לקרב אלא צדיקים עובדי ה' שאפשר להאיר להם את כל האור, אך הלל אומר שהעיקר לקרב הקטנים ובני הנעורים אף אם הם מלוכלכים, ולהאיר בהם מעט מעט, אע"פ שהם עדיין מקולקלים הרבה, ועל ידי זה הם מוסיפים והולכים לקרב את אלו הנפשות עם עוד נפשות רבות יותר. (עפ"י הל' ר"ח ה"ז ל"א)

נר טו. מה השייכות של נר שבת ונר חנוכה, עם הנסיעה לצדיק?

תשובה נר שבת מצותו בעת כל העולמות מתעלים וזה כמו הנוסע לצדיק למקומו לקבל קדושתו, מה שאין כן נר חנוכה אותו מדליקים בימות החול כשהעולם בקטנות גדול והרי הוא דומה לצדיק שלפעמים נוסע ובא אל מקום תלמידיו להאיר להם מקדושתו, כמבואר ב' בחינות אלו בתורה ל"ח ח"ב. (עפ"י הל' שבת ה"ז כ"א)

נר טז. מהו הסוד בהדלקת נר חנוכה קודם לנר שבת?

תשובה בשבת חנוכה מעלים את אור שני הנרות הקדושים יחדיו, קודם מדליקים את נר חנוכה וממשיכים אור הצדיק למקומינו הנמוך, אח"כ מדליקים נר שבת וזוכים לעלות אל אור הצדיק בחי' מה שהתלמידים נוסעים לצדיק לשבת חנוכה. (שם)

נר יז.

נר חנוכה מצותה משתשקע החמה, מה הרמז בזה?

תשובה רמז שיעקר המשכת אור התורה שהוא אור העצות הוא ביותר לאחר הסתלקות הצדיק האמת שהוא הרבי האמת כי אז אחר הסתלקותו הוא בחינת שקיעת החמה כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק 'וזרח השמש ובא השמש' וכו', ואז דייקא צריכין להתגבר מאוד מאוד לעסוק ולעיין היטב בחידושי תורתו הק' שהם כולם עצות נוראות והתעוררות נפלא להתקרב אליו יתברך ולילך על ידיו ועל רגליו להתקרב להחברים להשרידים אשר ה' קורא. (הל' נזיקין ה"ה מ"ה)

ועל דבר זה שזכינו לאמונת חכמים שקבעו לנו את ימי החנוכה

היחידה היא להרבות בשיחה לפניו יתברך, ולקיים "עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי" לחפש את נקודת האמת ולמשוך עצמו אליה, כי לב הישראלי בוער וחושק תמיד לה' יתברך ובלבבו מבין האמת תמיד וצריך לדבר בפיו כפי האמת שבלבו ואז יאיר לו ה' יתברך למצוא הפתח בתוך החושך (כמבואר בתורה ט'). (עפ"י הל' גניבה ה"ה כ"א)

נר כד.

היכן מרומז שבכוחו של נר חנוכה להאיר האמת לאדם?

תשובה "נר ה' חופש כל חדרי בטן" שע"י האמת שהוא נר ה' יכולים לצאת מכל חשכות התאוות והמדות רעות, כי האמת תאיר לו למצוא עצה והתחזקות לשוב לה' יתברך ולהציל עצמו מן השקר של הבעל דבר כאילו אין בכוחו להתגבר על התאוות. (שם)

נר כה.

מהו סוד המהדרין המדליקים לכל אחד מבני הבית?

תשובה הרמז בזה שעל כל אחד ואחד לשים אל לבו שגם עמו בפרטיות עושה ה' יתברך ניסים ונפלאות, ומאיר לו בכל פעם שיעור משנתו, ומזכהו לחטוף נקודות טובות בכל פעם בפרט מה שזכה להתקרב לצדיקי אמת. (עפ"י הל' שילוח הקן ה"ה ח')

נר כו.

ומהו הסוד במהדרין מן המהדרין שמוסיפין והולכין?

תשובה לא רק שהוא מאמין שאתו בפרטיות עושה ה' יתברך ניסים פרטיים, אלא הוא מוסיף והולך בכל יום אור חסדו וישועתו כמו שאנו אומרים על ניסין שבכל יום עמנו, ויכול כל אחד להתקרב לאור הקדוש הזה בכל יום. (שם)

נר כז.

מה צריך לכיין בשעת אמירת ההלל בחנוכה?

תשובה צריך להתחזק ע"י ההלל והשמחה לצפות לישועה תמיד ולהיות בטוח וחזק שכמו שגבר עלינו חסדו לעשות לנו ניסים גדולים כאלה שזכינו לאורות נפלאים כאלה, כן בטוחים אנו בבטחון חזק שבדאי יושיענו ברחמי ויוסיף לעשות עמנו ניסים חדשים ונפלאים עד אשר נשוב אליו באמת. (שם י"א)

נר כח.

מהו עיקר הכנעת יון הרשעה?

תשובה עיקר הכנעתם הוא ע"י דיבורים קדושים של תורה ותפלה וביותר ע"י תפלה, ועיקר התיקון ע"י שישמור את עצמו מעתה מאוד מדיבורים רעים וירבה לדבר דיבורים קדושים של תורה ותפלה ובפרט להרבות בתפלה ותחנונים ושיחה בינו לבין קונו שע"י זה מכניעים הכנפיים של הנחש (כמובא בתורה ס"ג). (שם י"ח)

נר כט.

מדוע אומרים בועל הנסים וקבעו... להודות ולהלל ולא נזכר ענין הדלקת הנרות?

הק' שע"י אמונת חכמים ניצול האדם מכל מיני צרות שבעולם, על כך בודאי ראוי להודות ולהלל לשמו הגדול אשר גמל עמו חסדים כאלה לקרבו לחיים נצחיים שהם הצדיקי אמת שנקראים חיים. (שם י"ט)

נר יח.

וטמאו כל השמנים, מהי הטומאה בה מטמאים היונים את הכל?

תשובה מלכות יון רומזת ליון מצולה שזהו תאות ממון ששם כל הע"ז שבעולם, השמנים רומז לדעת הק', והם גרמו שאפילו במקום שנמצא איזה שמן שהוא דעת ותורה, התאוה של ממון מטמא ופוגם את הדעת בפניות ושקרים הבאים מחמדת ממון. (עפ"י הל' אבידה ומציאה ג' ו')

נר יט.

היכן מרומז שהחשמונאים באו לשבר תאות ממון?

תשובה נאמר בתהלים "אתיו חשמנים מני מצרים" רמז שהחשמונאים משברים תאות ממון שבה כל הע"ז בחי' מצרים המלאה גילולים וע"ז, כי הכהנים הם נוטלים כל המתנות כהונה שהוא כח הצדקה של ישראל ובכח זה הם משברים תאות ממון מישראל. (שם)

נר כ.

"להשיכם תורתך", מה שייכות יש לטומאת היונים עם שכחת התורה?

תשובה עיקר שכחת התורה מרוב בני ישראל הוא ע"י תאות ממון כמו שאנו רואין כמה אנשים שבימי נעוריהם היו בני תורה ואפילו מופלגים בתורה, ואח"כ יצאו לשוק ונפלו רח"ל לתאות ממון עד שבטלו מן התורה ושכחו תלמודם, ולא האמינו בה' שיכול לפרנסם בסיבה קלה ולא קבעו עתים לתורה, וזה לא עלתה בידם. (שם)

נר כא.

מה הרמז בהדלקת הנרות בלילה?

תשובה לילה רומז להסתלקות הצדיק עליו נאמר "בא השמש בצהריים", אך הצדיק הגדול ממשיך את תורתו הק' ממקום גבוה כזה, שיש כח בתורתו להחיות ולהשיב כל הנפשות שיעסקו בתורתו לנצח בחינת "לא יכבה בלילה נרו". (שם ה')

נר כב.

מהו הסוד של נר איש וביתו?

תשובה הצדיק הגדול ממשיך הארה נפלאה כזאת בעולם עד שכל אדם יש לו כח להדליק נר חנוכה היינו אור התורה, בביתו, כי כל אדם יכול להאיר על עצמו אור תורתם שגילו והמשיכו ממקום שהמשיכו, ולמצוא את עצמו בתורתם שתאיר לו לנצח לצאת מאפילה לאור גדול. (שם ז')

נר כג.

מדוע הקפידו הפוסקים להדליק נר חנוכה בימין?

תשובה ימין רומז לאמת, כי אחר שהסט"א מטמאה את כל השמנים ומהפכת האמת העצה

מה כונת האדם בנסיעתו לצדיק, וכמובא בליקו"מ שהצדיק דורש את הבא אליו לידע אם אינו רמאי). (שם י"ח)

נר לד.

איך זוכים לקבל התיקונים הנוראים המובאים בספרי רבינו הק' בענין נרות חנוכה?

תשובה כל זה אי אפשר לזכות כי אם ע"י לימוד הרבה ב"שיבה" הקדושה (של הצדיק האמת) כי לפעמים נחשך אצל האדם העצה גם ביום, וחשך עליו היום, ומחמת שכל מה שהאדם חותר לשוב אל הקדושה הבעל דבר מתגבר כנגדו ביותר וכו', על כן צריכין ללימוד הרבה דרכי העצות הנ"ל שזהו בחינת לימוד הישיבה הק' שמשם כל אור העצות לזכות לקיים התורה והמצוות שזה העיקר, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. (עפ"י הל' נזיקין ה"ה מ"ד)

נר לה.

מה הרמז במנין הכולל של ל"ו נרות?

תשובה כנגד ל"ו צדיקים שבכל דור המסתכלים באספקלריא המאירה כי זה עיקר נר חנוכה כדי להמשיך אור הצדיקים האמיתיים בעלי רוח הקודש כדי לזכות על ידי זה לאמונה שלימה. (הל' כבוד רבו ות"ח ה"ג ט"ז)

נר לו.

מה צריך בעיקר לכונן בשעת הדלקת הנרות?

תשובה "ועיקר כונתינו בהדלקת נר חנוכה צריך שיהיה שנכוין להמשיך עלינו על ידי זה אור הצדיקי אמת כדי שנזכה על ידי זה לחפשם ולבקשם עד שנזכה למצאם ולהתקרב אליהם באמת. כי מבואר (בתורה ח' ח"ב) גודל האזהרה שהזהיר אדונינו מורינו ורבינו ז"ל לחפש ולבקש מאוד מאוד את הצדיק האמת כדי לזכות לאמונה שלימה שהוא העיקר, אבל איך נזכה לזה בעצמו שנשתדל בענין זה... לזה אנו צריכים להמשיך עלינו אור הצדיק בעצמו שהוא בעצמו מאיר לנו ומעורר אותנו שנשתדל לבקשו ולמצאו וזה אנו צריכים לכונן בהדלקת נר חנוכה שנזכה ע"י קדושת מצוה זאת שנמשיך עלינו אור הצדיק, ועל ידי זה נזכה לחפשו ולבקשו עד שנמצא אותו כי חיפוש הוא בנר כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים ח') ולמדו מפסוק "נר ה' נשמת אדם חופש וגו'" היינו על ידי נר מצוה של חנוכה הקדוש שהוא אור הצדיק בעצמו, על ידי זה נזכה לחפשו ולבקשו בכל כוחינו עד שנמצא אותו"

תשובה כי כל עיקר תוקף הנס של חנוכה שנעשה בכל שנה ושנה שהוא להכניע את החכמות הרעות של העולם שנמשכים מחכמת יון הרשעה ולזכות להיפך מזה, כל זה אין זוכין כי אם ע"י הדיבור הקדוש שהוא בחינת הלל והודאה דהיינו בחינת תפלה, כי עיקר התיקון על ידי הדיבור של תפלה.

נר ל.

מה הסוד שנקראים ימי חנוכה ע"ש חנוכת הבית המקדש?

תשובה ע"י מצוות נר חנוכה אנו ממשיכים עלינו קדושת הבית המקדש ששם כלליות כל הקדושות שע"י זה זוכין לאמונה שלימה שהיא עיקר הקדושה כי אע"פ שנחרב הבית המקדש, השי"ת חומל עלינו בכל דור, ושולח לנו צדיקים אמתיים שמבררים לנו המדמה וממשיכים האמונה הק' בעולם, ונר חנוכה רומז לאור הצדיקים בחינת "אור זרוע לצדיק". (עפ"י הל' כבוד רבו ות"ח ה"ג ו')

נר לא.

היכן מרומז בתורה הק' שעיקר מצות הדלקת נרות המנורה היה כדי להמשיך אור הצדיק?

תשובה סמוך לפסוק "בהעלותך את הנרות" נאמר "ובבא משה אל אוהל מועד וישמע את הקול מבין שני הכרובים" לרמז כי עיקר מצות הדלקת נרות המנורה היה כדי להמשיך אור הצדיק שהוא אור הנבואה לכל העולם כדי לגלות ולהאיר האמונה הק' בעולם. (שם ח')

נר לב.

מה הרמז בזה שקוריים פרשת הנשיאים בחנוכה?

תשובה להורות לבני ישראל שעיקר תיקונם ע"י התקרבות לצדיקי הדור האמיתיים שהם בחי נשיאי ישראל שהם מבררים המדמה שעל ידי זה עיקר תיקון האמונה, כי כל קרבנם היה בשביל בירור המדמה שזוכין לזה ע"י רוח נבואה שמקבל משה רבם מבין שני הכרובים שמשם מקבלין כל נשיאי ישראל רוח נבואתם כל אחד לפי בחינתו. (שם ט')

נר לג.

מה הרמז באיסור השתמשות באור נר חנוכה?

תשובה לרמז לנו שאסור להתקרב להצדיק בשביל שמושי חול, רק עיקר ההתקרבות יהיה בשביל ה' יתברך כדי לזכות לאמונה שלימה, (וכפי שכותב מוהרנ"ת במקום אחר שלפני ה' יתברך גלוי

איש כשר באמת... שמעון אינו...

כשהיה יודע במישהו שיש לו סדר לימוד בספר מסוים, היה דואג מראש להניח על שולחנו את הספר כדי שיהיה מזומן לפניו. וכמובן, כשהיה מבחין במישהו שנראה רעב או צמא, היה מציע לו אוכל ושתייה.
וכן הלאה, המון פרטים, שרק מי שעקב אחריו גילה אותם. כשהצד השווה שבכולם: תמימות ופשיטות!

ואת זה, יכול כל אחד!
כשמספרים על עובדי ה' מופלגים, עלולים לטעות ולחשוב: מה זה קשור אלי? אני אדם פשוט ונמוך...
אך כשמספרים על יהודים כמו ר' שמעון, ורואים עד היכן אפשר להגיע עם התמימות הפשוטה - זה מחייב כל אחד מאתנו.
"כי קרוב אליך הדבר מאד, בפוך ובלבבך לעשותו".

אגב:
באחד הימים שבין יום הכיפורים לחג הסוכות האחרון, ישב ר' שמעון בין מנחה למעריב בהיכל בית המדרש במאה שערים כשהוא חלוש וחיזור (ליתר דיוק: צהוב).

עמדתי בשקט לידו, רק כדי להתבשם מההבטה על פניו הטהורות. ואז אני רואה כיצד ניגש אליו אברך צעיר, ר' שמעון אומר לו כמה מילים, ותוך כדי כך הוא מתחיל להתייפף בבכי, כשהוא מליט את פניו בידי... האברך נבוך, ואחר שהבכי נמשך, חמק והלך.
ניגשתי לאברך ושאלתי אותו מה דיבר אתו ר' שמעון ומדוע התחיל לבכות. ואז הוא סיפר לי, שמאז שר' שמעון חלה, מסר לו את התפקיד לדאוג להכניס כוסות חד פעמיים במתקן המיועד לכך בפינת הקפה (אחד מעשרות תפקידי הקבועים של ר' שמעון).

וכעת, כשהבחין באותו אברך, התחיל לומר לו דיבורים בעוצם מעלת מצות החסד, ועד כמה הוא צריך להיות מאושר בכך שהוא זוכה לדאוג לכוסות עבור יהודים צמאים המרוויים את עצמם בשתייה חמה וקרה. ואז, תוך כדי שהוא מדבר על מעלת המצוה, הוא התחיל לבכות ולהתייפף...

זה מה שריגש את ר' שמעון עד כדי בכי, ביום רגיל בין מנחה למעריב - - -

והתרגשתי גם אני למראה עיניי ולמשמע אונני, בחשבי: הרי גם אני יכול לזכות לדברים נפלאים אלו, לאו דווקא ע"י חלוקת כוסות לשתייה, אלא גם בשאר עשרות הזדמנויות שיש לי לקיים מצוות פשוטות ביני לבין קוני וביני לבין חבריי.

ובכן, אחים יקרים:
ר' שמעון נלקח מאתנו, ובעולמנו נשאר חלל. עלינו למלאות אותו. ואת החלל הזה יכול כל אחד להשתדל למלאות, גם אם לא בשלימות, הרי שבחלקו הקטן.

בכך שפשוט נשתדל להתחיל להמליך את ה' על כל צעד ושעל, בתמימות ובפשיטות.

וכשנעשה זאת לפי מדרגתנו, ונשתדל לפי ערכנו להיות "איש כשר פשוט", אנחנו עלולים לזכות להיות "חידוש גדול כמו הבעל שם טוב"... לא פחות ולא יותר...

וכפי שאמר רבינו: "עוד יהיה זמן שמי שיהיה איש כשר פשוט, יהיה חידוש גדול כמו הבעל שם טוב" (שיחות הר"ן, לו. חיי מוהר"ן, תנד).

אפשר לספר עליו הרבה סיפורים, ועוד בעזרת ה' יסופר רבות. אבל מי שחי קרוב אליו יודע, שההגדרה הכי פשוטה וקולעת לומר עליו, היא: "איש כשר באמת"...

יתכן שאצל בני העולם זה עלול להישמע אפילו כזלזול; אין לך מה לומר על ר' שמעון אלא שהוא היה 'איש כשר'!?

אבל חסידי ברסלב יודעים כבר, שזהו השבח הגדול ביותר - - - וכפי שאמר רבינו:

"אני מקנא מאד איש כשר (שקורין ערליכער יהודי), כי נדמה שהולך בן אדם עם דקין וכרכשות ואיברים כשאר כל העולם, ואף על פי כן באמת הוא ענין אחר לגמרי, כי איש כשר יקר מאד, אשרי לו" (שיחות הר"ן, יד).

זה היה בדיוק החידוש של ר' שמעון; היה "הולך בן אדם עם דקין וכרכשות ואיברים כשאר כל העולם".

אפילו בעבודת ה' היומיומית שלו, לא היו שום 'קולות וברקים' מיוחדים; אין עליו סיפורים יוצאי דופן על 'עבודות' מסמרי שיער, וקשה עד מוזר לספר עליו אותות ומופתים.

אך באמת הוא היה "ענין אחר לגמרי" - - - דווקא בגלל שהיה כל כך פשוט, והשכיל לעבוד את ה' בעבודות פשוטות ותמימות דבר יום ביומו.

על הלווייתו של מוהרנ"ת, מסופר:
"במהלך הלווייתו של מוהרנ"ת, הלך ללוותו גם הרב של ברסלב רבי אהרן, תלמיד רבינו, וכן שאר אנשי שלומנו אשר שבחוהו כנהוג. ורבי מאיר לייב בלעכער, שהיה אחד מהגדולים ותלמיד חבר למוהרנ"ת - שיבחו בשבח זה: "אט דאס איז גיווען אן אמת'ער יוד; אט אזוי דארף זיין א יוד!" - "זה היה יהודי אמתי; כך צריך יהודי להיות!"

וכשהיה מספר זאת רבי אברהם ב"ר נחמן (שהיה תלמידו של רבי מאיר לייב בלימוד הנגלה) היה מדגיש ואומר שזהו השבח הגדול ביותר שיש לומר על יהודי, שהוא "יהודי אמתי", דהיינו לשבחו אודות מידת האמת שזכה לה בכל נקודה ונקודה - "דאס איז דער גרעסטער שבח!" (שיש"ק החדש, חלק ב, אות תקסז).

בימינו אנו, אם ייעמד 'מספיד' בהלווייתו של אחד מגדולי הדור, ויאמר "הוא היה יהודי אמתי" - יאשימו אותו בזלזול בכבוד המת.

כדי לכבד יהודי צדיק, חייבים אנשי דורנו לספר עליו איזה סיפור יוצא דופן; התמדה מופלאה, עבודות נוראות, מסירות נפש מיוחדת, וכיו"ב. ועדיף כמובן לקנח עם כמה מופתים מופלאים של שידוד הטבע.

אך לאמתו של דבר, השבח הגדול ביותר הוא להצביע ולומר: "זה היה יהודי אמיתי"...

ר' שמעון היה יהודי אמיתי, שהסתובב וחיפש איך לעשות נחת רוח להשם יתברך.

מלבד עבודת ה' הפרטית שלו שהייתה מתוך תמימות ופשיטות והצנע לכת, הוא היה גם גאון בלאסוף מצוות שאדם רגיל - לא רק דש בעקביו, אלא - בכלל לא שם לב אליהם.

והרי כמה דוגמאות הזכורות לי כרגע:

כשהיה מבחין ביהודי זקן שמתקרב, היה ממחר להתיישב על ספסל כדי שיוכל לקום לפניו כשיעבור בד' אמותיו.

כשהיה שומע יהודי שעומד לסיים ברכה, היה נעמד בשקט בצד וממתין לענות 'אמן'.

טעם של

ר' שמעון

ר' שמעון ישראל כשלצידו
המלווה המסור ר' יוסף בקלויז באומן

נחמן כ"ץ

הרגשות ליבו ועדויות מכלי ראשון בשיחה מיוחדת עם האיש
הקרוב ביותר להאי צדיקא ופרישא רבי שמעון שפירא זצ"ל,
הרה"ח ר' יוסף דרוויש שליט"א, אשר זכה ללוותו במשך למעלה
מחצי יובל שנים

כנסנו לביתו של ר' יוסף בירושלים, הוזמנו להתיישב על כסא עץ פשוט וביקשנו לדבר על ר' שמעון... מליבו של ר' יוסף פרצה אנחה, איי, ר' שמעון איננו!

ר' יוסף, מבהיר בתחילת השיחה שכחסידי ברסלב, אילולא החשיבות להעביר לדור הבא את שראו עיניו במשך למעלה משלשים וחמש שנים, לא הייתה שיחה זו באה לעולם, והוא שראה את ר' לוי יצחק בנדר ואת ר' שמעון שפירא מקרוב, יודע כיצד להתרחק מאור הזקורים.

גם אנו באנו מוכנים. רצינו להבין ולהמחיש לקוראי 'אבקשה' אפילו במעט, מרחוק, עד כמה שניתן, כיצד לקח רבינו הקדוש, אדם בשר ודם, כמו כל אחד ואחד מאיתנו, ויצק בו נשמה ולב מעולם אחר, נפש של נצחיות הבזה לכל דבר שיש בו עולם הזה, להפנים שגם אנו יכולים להיות כמו רבינו ממש וכמו שאמר רבינו הקדוש אם תשמעו לי לא תהיה מדרגה בעולם שלא אביא אתכם אליה.

ר' שמעון. התבטלות גמורה ומוחלטת לצדיק, שפלות שאין בה הרגשה של שפלות, להרגיש את האין של משה רבינו שבדור ע"י ההרגשה שלא מגיע לי כלום, ואין לי שום דרישה ממישהו או ממשהו כאן בעולם, באתי רק לעשות את רצוני יתברך ותו לא... ורצוני יתברך יכול להיות שיחת טלפון עם אדם מר נפש באותה מידה שרצוני יתברך היא לשאוג 'אמן יהא שמיא רבא' בכל הכוח...

לכל אורך הריאיון הוא מדגיש חזר והדגש, לא הייתי 'שמש' או 'עוזר' של ר' שמעון. הוא בסך הכל... מדי פעם... היה מסייע כשר' שמעון היה צריך, היה לי סייעתא דשמיא מיוחדת להבין עד היכן אני צריך לסייע לו, ומתי צריך להיעלם, הוא לא הסכים בשום פנים ואופן שאני אעשה את תפקידיו בשוהל, ואני גם לא ביקשתי את זה ממנו, ידעתי שהוא לא חושב שמישהו צריך לעשות את 'עבודתו'...

אנו מנסים לשרטט איתו יחד את מסכת חייו העדינה של רבי שמעון.

מתי נוצר הקשר המיוחד ביניכם? כיצד זכיתם להיות כל כך קרובים אליו?

הגעתי לגור בירושלים בשנת תשמ"ג. באותם ימים התקרבותי לרבינו הקדוש והתחלתי להתפלל ב'שוהל'. באחת הימים קרא לי חבר לשיעוריו של החסיד הגדול רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל. הגעתי, ונתפסתי בשק של הרבי לגמרי, מראהו של רבי לוי יצחק בלבד נטע בי את ההבנה שגם בימים האלו יש יהודים של צורה, הרגשתי

היה זה בשנת
הקורונה, כשרבים
מאנשי שלומינו לא
יכלו להגיע לאומן
על ראש השנה, אך
כידוע הצליחו לסדר
מטוס מיוחד לכמה
מגדולי אנ"ש, אך
עקב כך שהמקומות
היו ספורים, לא רצו
לתת גם לי מקום,
אך ר' שמעון סירב
בכל תוקף לעלות על
המטוס בלעדי, הוא
אמר לעסקנים: או
שאני עולה יחד איתו,
או שאשאר איתו
בארץ ישראל!!!

שלפני עומד חסיד אמיתי של הרבי. מאותו יום הייתי מאד קרוב אליו, כשבשנתיים האחרונות לחיי אף זכיתי להסיע אותו ממקום למקום בכל עת. עד היום הזה, אני רואה את ר' לוי יצחק למול עיני, ובכל עת הוא חסר לי ממש... גם בביתו הייתי עוזר ככל יכולתי.

אגב, מאותם ימים שמור אצלי סיפור מדהים. היות והייתי עריק מהצבא והם שלחו לי מכתב שהם יגיעו להכניס אותי לכלא הצבאי, הלכתי לבקש ברכה מרבי לוי יצחק, הוא הפנה אותי לרבי שמואל שפירא באומרו שהוא האיש המתאים לזה, הלכתי אליו והוא אכן עשה לי פדיון ובירך אותי שלא יאונה לי כל רע. מיד בסיום דבריו הלכתי לרבי לוי יצחק בחזרה וביקשתי ממנו שייתן לי גם ברכה, בראותו שר' שמואל כבר בירך אותי, הוא העניק לי גם את ברכתו.

מרגע זה ואילך הרגשתי וחסתי ביטחון עצום בה' שלא יוכלו הרשעים להרע לי. ביום ראשון שאח"כ נולד בני שיחי, וכמה שעות אח"כ באו מהמטרה הצבאית ולקחו אותי לכלא, שם ישבתי ולמדתי כל היום בבית מדרש, וביום שישי העלו אותי למשפט ושאלו אותי מה אני עושה ועוד שאלות, אמרתי להם: "אני עובד את השם"... ראו שאני באמת 'משוגע', שחררו אותי מיד ב"ה...

ר' שמעון, שכבר בצעירותו החל לשמש כשמש בבית המדרש הגדול, כשמעצמו בחר ב'עבודה' קדושה זו, התקרב מאד לר' לוי יצחק שכידוע כל ענייני ביהמ"ד היו קרובים לליבו, ואכן ר' לוי יצחק קירב אותו מאד ור' שמעון מצידו היה כרוך אחריו באהבה גדולה. באותו זמן, הייתי משתדל ככל יכולתי לעזור בסידור בית המדרש, לסדר את השולחנות והספסלים, והיית גם ר' שמעון התעסק עם צרכי ביהמ"ד נוצר בינינו קשר, כשר' שמעון סומך עלי, בראותו את הקירבה שיש לי עם רבי לוי יצחק ז"ל.

לאחר פטירת רבי לוי יצחק, הרגשתי חסר גדול מאד בחיי, ר' לוי יצחק היה יהודי שלם בכל מידה טובה, מכל צד שבעולם. הוא היה הדמות הכי מושלמת בעיני, אדם שעשה את רצון בוראו ללא כחל ושרק, מבלי לבקש טובה לנפשו... כל דבר אצלו היה ברור בכל זמן והוא היה בשבילי המושא לשאיפה להיכן אדם יכול לזכות להגיע, כששימשתי אותו הרגשתי שאני זוכה לשמש יהודי מדורות אחרים, אחד שכל מהותו וישותו היא רק לעשות רצון השם יתברך.

השם יתברך ריחם עלי, ותקופה לא ארוכה לאחר מכן, קיבלתי טלפון מר' שמעון ובה הוא ביקש ממני לבא לעזור לו ולסייע לו,

ר' שמעון עם ר' יוסף דרוויש לאחר הנחיתה בקייב בימים כתיקונם

ועבר למקומו בלי הרבה חשבונות והמשיך להתפלל כרגיל... זה היה ר' שמעון.

עבודת חצות

ר' שמעון מעולם לא וויתר לעצמו בכל נושא בעבודת השם, בכלל לא היה אצלו מצב כזה שהגוף יכריע את הנשמה, כי אם צריך לעשות דבר מסויים בעבודת השם, אז חייבים, הוא לא עשה את זה כדי להוכיח לאיש שהוא באמת עובד את השם בכל מצב, ואפי' לא כדי להוכיח לעצמו, היה ברור ונהיר לו שזה מה שעושה כל יהודי ירא שמים.

ובפרט בעניין חצות, כשעד לילו האחרון הוא התעורר בשעת חצות, בלי לוותר בכהוא זה. בראש השנה האחרון ואפי' בימיו האחרונים ממש, כשעזבתי אותו בערב לפני שהלכתי לביתי, הייתי בטוח שהלילה הוא לא יצליח לקום חצות, אבל בבוקר בוותיקין הוא כבר היה ער, ואח"כ התברר לי שהוא כבר התעורר בחצות, מעולם הוא לא נתן לגוף להוביל אותו. לפעמים התחננתי אליו שינוח קצת שיתן מנוחה לנפשו אבל הוא לא הסכים בשום פנים ואופן, זה היה ברור אצלו שאם השם יתברך נתן חיים, אז צריך לקיים את מה שהוא אמר בלי שום אפשרות אחרת כלל.

התבודדות

שנים רבות היה ר' שמעון יחד עם אנשי שלומינו נוסע לפעלד ביער המקיף את ציונו של שמואל הנביא ע"ה, שם היו שומעים את צעקותיו, מהם כביכול השתמע שהצועק הינו פושע גדול, הוא היה זועק להשי"ת בקולי קולות שיצילהו מהס"מ.

בשנים האחרונות, לא היה באפשרותו לנסוע, והוא ידע להצניע את עצמו, אבל

השנה, אך כידוע הצליחו לסדר מטוס מיוחד לכמה מגדולי אנ"ש, אך עקב כך שהמקומות היו ספורים, לא רצו לתת גם לי מקום, אך ר' שמעון סירב בכל תוקף לעלות על המטוס בלעדי, הוא אמר לעסקנים או שאני עולה יחד איתו, או שאשאר איתו בארץ ישראל. זה סיפור שמראה על גדלות עצומה. למרות שר' שמעון ידע היטב שאומן ראש השנה עולה על הכל, ואת כל המעלות הנוראות שרבינו הק' אמר על ראש השנה, אך כל זה לא שווה לו אם אני אולי ירגיש הרגשה קצת לא טובה שהוא נסע בלעדי, למרות שאני ניסיתי להסביר לו שחבל ששינינו לא ניסע, אך הוא התעקש על כך, עד שסידרו לי כרטיס, הרגישות הזאת הייתה אצלו טבעית ופנימית כדבר שחייבים לעשות.

בכל מוצ"ש הוא הקפיד מאוד לומר איתי 'ויתן לך', והוא היה מחכה לי במיוחד עד שאבא בכל מוצ"ש כדי לומר איתי יחד את 'ויתן לך', ולא היה אומר את זה עד שהייתי בא, לפעמים הייתי צריך למהר, הוא היה מחכה עד שאחזור ואז היינו אומרים יחד.

עוד סיפור שהוא דק מן הדק, אך הוא מראה עד כמה הוא חשב על זהירות מכל זיו של פגיעה במישהו ח"ו. בדרך כלל הוא היה מתיישב בכל תפילה במקום אחר, אבל היו תפילות שהוא היה יושב באופן קבוע בצד שמאל מול הארון קודש, הייתי מניח לו שם את הכרית והוא היה מתיישב. אירע פעם אחת שמאן דהו התיישב על מקומו וכמובן ר' שמעון התיישב במקום אחר בלי לומר לאותו אחד - דבר, אך בני שיחיה ניגש לאותו אחד ואמר לו שזה המקום של ר' שמעון. במקרה כזה רוב האנשים, לא היה להם נעים לשבת אחרי שהקימו אדם מהמקום שלהם, אבל הוא עם המידות היקרות שלו ידע שזה יפגע בן שלי שהתאמץ בשבילו אז הוא קם

מכאן והלאה הלך והעמיק הקשר ביני לבין היהודי הנפלא הזה, שהדבר שאני יכול לחזור ולומר עליו, שהוא היה שפל שאין כדוגמתו בעולם, והוא לא הרגיש את זה, הוא הגיע למקומות הכי נסתרים של הרגשת א"ן, שהיא הפכה להיות חלק מהמהות שלו לגמרי.

ככלל, צריך להדגיש את העניין, רבים מספרים על זה שהוא היה ענוותן גדול ומדבר עם כולם, אך כאחד שהיה מקורב אליו מאד, אני יודע שר' שמעון עבד כל ימיו על מידת השפלות וההתבטלות לגמרי עד כלות הכוחות, עד שהוא זכה להגיע למצב שהוא באמת לא הבין בכלל למה מגיע לו דבר כלשהו, וכל פעולותיו נבעו רק מתוך מקום של 'זה המטרה שבגללה אני חי ברגע זה', ללא שום חשבונות או הסברים, הוא אפילו לא עשה את זה כדי להיות ענו, הוא פשוט הגיע ל'הבנה' פנימית שהוא באמת לא יותר גדול וחשוב מאחרים.

רגישותו הגדולה לכל יהודי ויהודי

ר' שמעון היה נוהג להחזיק בכיסו תמידין כסדרן סוכריות, כדי שבאם הוא יראה ילד קטן בוכה בביהכ"ס הוא יוכל מיד לתת לו, וכך אביו לא יצטרך לצאת איתו.

אני מכיר יהודי אחד מבית המדרש בודד וגלמוד בעולמו, שהיה מגיע להתפלל באופן קבוע בבית מדרשינו במניין השני. ר' שמעון היה יורד איתי ועם עוד שני אנשים בקביעות לביתו לאחר התפילה, והיה נותן לנו כמה בייסקוויטיים פשוטים כמיני מזונות לאחר התפילה כוותיקין להשיב את נפשינו, לעומת זאת לאותו יהודי גלמוד היה עולה במיוחד לאחר התפילה להיכל בית המדרש ונותן לו עוגה ביתית או מזונות מיוחדים שקנה כדי לשמח את אותו יהודי, כך מדי יום ביומו, כשאת כל זה הוא עשה מתוך הרגשה ברורה שזה מה שיהודי צריך לעשות.

סיפורים כאלו ראיתי ללא סוף, כיצד היה לו רגישות עצומה לזולת גם בדברים שבאמת אי אפשר היה להבין למה הוא כ"כ טורח ומתאמץ, את הדלת בביתו הוא לא נתן לסגור בשום פנים ואופן, הוא היה אומר לבני הבית "ואם יבא עוד יהודי", ובאמת בשעות לא שעות היו מופיעים בביתו יהודים ומדברים ומשיחים איתו ולעיתים גם בוכים בפניו על מר גורלם, והוא בפשטות ובמאור פניו היה משמח אותם ומרעיף טללי נוחם על נפשם הכאובה.

סיפור מדהים חרוט אצלי על רגישותו העצומה לרגשותיו של הסובבים אותו.

היה זה בשנת הקורונה, כשרבים מאנשי שלומינו לא יכלו להגיע לאומן על ראש

אחד בא אליו והתייעץ איתו על ענייני חינוך, לאחר מכן שמעתי אותו בתפילתו מתמוגג בדמעות בכל פעם שהוא הזכיר בנים, או משהו שקשור לכך, ליבו היה נתון לכל יהודי ויהודי, וגם את זה הוא עשה מתוך הרגשה שזה מה שכל אחד צריך לעשות ולא ממקום שהוא יותר מרגיש את הצער מאשר אחרים.

ההתקשרות לנחל נובע

כל כולו היה חסיד ברסלב בכל הווייתו, הקפדתו להתרחק מפרסום הייתה עד הקצה ממש, והוא מנע עצמו מלקבל אפי' משהו מגינוני האדמורו"ת למיניהם, כשאנשים רצו לשמש אותו ולעזור לו, בעדינותו האופיינית הוא ידע איך לגרום להם להבין מעצמם שהוא לא צריך שום עזרה, וזאת מבלי לפגוע בהם. כל שנה הוא היה נותן לי לעשות לו פדיון וכשהייתי אומר את הנוסח ומתחיל לומר 'רבי שמעון ישראל בן...' הוא היה עוצר אותי ואומר לי לחזור ולומר 'שמעון ישראל' ולהשמיט את ה'ר'. את כל הדברים האלו הוא עשה כי זה היה המהות שלו, חסיד בלב ונפש, בלי הרגשה עצמית כלל.

ר' שמעון נמנע מדבר בציבור עד לשנים האחרונות, וגם אז רק באופן ציבורי. אף פעם לא שמעתי אותו אומר ביקורת לאדם יחיד, אבל ר' שמעון בעצם חיותו ואישיותו היה ליקוטי מוהר"ן מהלך, הוא חי את הרבי בכל נימי נפשו, כך גם היה מקפיד על הלכה עד קוצו של יו"ד, ולא חיפש שום היתר לצאת ידי חובה, בעיני ראיתי כיצד הוא מדקדק פעמים רבות אחר שיטות מסוימות בהלכה, הוא היה "משנה ברורה" מהלך, הוא פשוט חי את השו"ע, היה ברור לו בבהירות עצומה בכל רגע, מה עכשיו השי"ת דורש ממני, מה עכשיו הרבי היה רוצה שאעשה נחת רוח לבוראי...

כדוגמא, על סעודת מלוה מלכה הוא הקפיד כל ימי חייו ממש עד כדי מסירות נפש בכל הזמנים והמצבים, גם בזמני נסיעות וכדומה, אפי' במוצ"ש שלפני האחרון לחייו, נתתי לו קצת מרק בכוס, כדי שיצא ידי חובת חמין במוצ"ש. תמיד הוא היה אומר לי להגיד 'חמין במוצאי שבת מלוגמא', כמו שכתוב בגמרא.

ממחלוקת הוא התרחק כמו מאש, ובכל פעם שניסו להכניס אותו למחלוקת כלשהיא הוא היה בורח מהמקום, פעם אחת הגיעו אליו בעניין ביכ"ס מסויים, שהיו שם חילוקי דעות בין אנשי שלומינו, הוא התחיל לומר להם חידושים שאינם קשורים לעניין, כדי שלא יהיה אפשר להבין מהם להיכן נוטה דעתו, הוא לא רצה לקחת צד בנושא, וח"ו להיות חלק ממחלוקת. תמיד הוא היה חוזר ואומר שאביו רבי

בציון הקדוש

ר' שמעון בנסיעתו במעז'יב' בדרכו לאמן בראש השנה

רבים לא יודעים, אבל לרבי שמעון פנו מאות ואלפי אנשים מכל העדות והחוגים בעולם, לאו דווקא חסידי ברסלב, ויותר ממה שביקשו ממנו ברכה ועצה, רבים מהם היו יהודים מרי נפש שהוא היה מחזק אותם ומניח מרפא וצרי על נשמתם, גם את הבכיות שלו בכל פעם שהזכיר בתפילות את עניין ירושלים ובניינה כולם מכירים, אבל בלילות בבית הוא היה בוכה מרורות על צער עם ישראל, ולבני הבית שתמהו על הבכיות הנוראות, הוא היה אומר שהוא שמע כל כך הרבה צרות של עם ישראל שהוא לא יכול שלא לבכות, אמנם תמיד הייתה צהלתו בפניו ולכל אדם האיר פניו, אבל במוחו הוא החזיק פקלאות רבות של יסורים מאנשים רבים.

כל היום היה לו התבודדות, הוא דיבר עם השי"ת בכל עת מצוא, הוא אסף ספרים ודיבר עם השי"ת, הוא הלך לביתו ובחזרה לביהמ"ד והוא סיפר להשי"ת מה שקורה איתו, ועיקר ההתבודדות שלו היו 'מתי כבר נזכה לגאולה השלימה? מתי ייבנה ביהמ"ק? מתי כבר יגאלו ישראל מהצרות? מתי נזכה כבר לראות פני משיח צדקינו?' כל כולו היה לב להשי"ת, ובכל זמן היו שומעים אותו ממלמל דיבורים דקדושה, כשבנו את חדרי ההתבודדות החדשים על השוהל הוא שמח שמחה גדולה והתבטא בגודל הזכות של הדבר העצום הזה.

להרגיש צרות ישראל

שמואל זצ"ל היה בורח מהמחלוקת עד הקצה האחרון ובפרט בין אנ"ש.

אחת ההנהגות המעניינות שסיגל לעצמו רבי שמעון היה, להניח ליד כל יהודי מהמתפללים הקבועים בבית המדרש הגדול, לפני התפילה את הספר אותו הוא ידע שהוא לומד, לאחד חוק לישראל, לשני ליקוטי הלכות, הוא החזיק 'ראש', היכן כל אחד מחזיק, וזה חוץ מהספרים המעניינים שהוא היה מפזר על השולחנות בביהמ"ד כדי שאנשים יעיינו בהם, במקום לדבר בתפילה.

קירבתו לאביו החסיד הגדול רבי שמואל שפירא זצ"ל

רבי שמעון היה הבן הכי קרוב לאביו, שאף התבטא עליו - כידוע - שיש לו בן מלאך, את כל שנותיו והנהגותיו והשקפותיו שאב רבי שמעון מאביו, ראיתי את זה בכל עניין, כשהוא היה מסביר לי פעמים רבות על הנהגות רבות בביתו שכך נהג אביו ולכן הוא ממשיך לנהוג בצורה זו.

הנס - אומן ראש השנה, ויום כיפור במירון תשפ"ד

לא רבים יודעים, אבל לפני ראש השנה תשפ"ד קרה נס גדול. והקב"ה זיכה אותי שהיה לי חלק גדול בזה.

בגלל שהייתי מאד עוזר לו, שמעתי שהוא לא נושם טוב, כל נשימה עלתה לו במאמץ גדול, הבנתי שמהו לא טוב קורה לו, דיווחתי על כך לילדיו, כי הוא עצמו לא הבין בכלל מה אני רוצה, סדר יומו היה חשוב לו ביותר, אך גם מול בני הבית הוא התעקש לנסוע לרבינו ולא ללכת להיבדק, באותו זמן החלטתי שאני לא יכול להזניח את העניין ומיד אחרי ראש השנה אני ייקח אותו לבית חולים, אך רבי שמעון שכידוע היה נוסע ישיר משדה התעופה לרשב"י למירון, לא שינה ממנהגו ור'ח' לי למירון, אבל אני התעקשתי, הרגשתי שהוא חייב להיבדק, הוא לא נשם טוב! הוא אמר לי אחרי יום כיפור, ב"ה זכיתי להיות אצל הרבי ואצל רבי שמעון, והכל היה בסדר...

ב"ה אחרי שהמשפחה וגם הרה"ח ר' הרשל כהן הפצירו בו לעשות את הבדיקות, נסענו לבית החולים, שלאחר סדרה של בדיקות איששו את טענתי, עד כדי שהרופא אמר לנו 'אין לי הבנה כיצד האדם הזה ח"י? כי הוא אמר שמתוך שלושת העורקים של הלב - הכל היה חסום למעט חור אחד קטן באחד מהם שהיה פתוח כחודו של מחט, מה שבכל רגע נתון היה יכול להוביל להתקפת לב ומשם לניתוח לב פתוח השם ירחם.

אחת ההנהגות המעניינות שסיגל לעצמו רבי שמעון היה, להניח ליד כל יהודי מהמתפללים הקבועים בבית המדרש הגדול, לפני התפילה את הספר אותו הוא ידע שהוא לומד, לאחד חוק לישראל, לשני ליקוטי הלכות, הוא החזיק 'ראש', היכן כל אחד מחזיק, היכן כל אחד אווח בסדריו

ב"ה עשו לו צינתור וראיתי איך הוא מקבל כוחות חדשים ומצליח יותר לנשום, ומי יודע אם זה לא השאיר לנו אותו יותר לעוד כמה חודשים, אינני רוצה לחשוב מה היה קורה אילו היה לו התקף לב ח"י.

גילוי המחלה הנוראה

בחודש אב האחרון קניתי כרטיסים לאומן, ומעניין לציין שר' שמעון התעקש שאקנה ליום שני שלפני ר"ה, ולא יותר מוקדם. למרות שטענתי בפניו שזה יכול להיות מאוחר בגלל הפחד מהמלחמה, אבל הוא המשיך להתעקש והשם ית' סובב את העניינים בצורה כזו כפי שנראה בהמשך.

בתחילת חודש אלול הוא עשה צילום בעניין רפואי שלא היה קשור למחלה הנוראה, והתגלה ממצא חשוד. בימים שאחרי זה נשלחה בדיקה ואז נחתה על ראשו הבשורה המרה 'ר' שמעון חלה במחלה הנוראה, למעשה מדברי הרופאים ומסהבריהם על האופן שבו פגעה בו המחלה, הבנתי שבדרך הטבע ימיו קצרים.

ר' שמעון עצמו קיבל את זה כתמיד בפשטות, הוא היה חוזר ואומר לנו 'חסד השי"ת, חסד השי"ת', כך גם היה מגיב לכל מי ששאל בשלמו, לא ראו עליו שום שינוי בנפשו, הוא המשיך להאיר פנים לכל אחד ואחד, והמשיך הלאה בעבודת השם שלו ככל יכולתו, כשהוא מתעקש עד יומו האחרון להמשיך לקום חצות וללמוד ולהתפלל בכוחות שנותרו לו.

הנסיעה לאומן

סיפור נסיעתו האחרונה לאומן, הוא סיפור נורא, למרות שייסוריו היו נוראיים ביותר וכל פעולה ויציאה מהבית עלתה לו במאמצים גדולים, אבל על אומן... על אומן - רבי שמעון לא הסכים לוותר בשום אופן, היה ברור לו שהוא נוסע, כנגד כל עצות העסקנים והרופאים למיניהם. אני כמוכן תמכתי בו וסייעתי ככל יכולתי כדי שהדבר יצא לפועל, ולמרות שאחד העסקנים שליווה אותו בכל התהליך הרפואי, תמה עליו 'ר' שמעון, הכיצד? לנסוע לחו"ל במצב כזה? אבל אצל ר' שמעון זה לא היה שאלה, למרות שהוא סבל ייסורים נוראיים.

ביום ראשון לפני ראש השנה הוא עבר את הטיפול הראשון, וזה היה נס גדול שהוא התעקש לקנות ליום שני שאח"כ, כי הרופאים אמרו שאת הטיפול הזה הוא חייב לעבור בדחיפות, כך נותר לו יום נוסף כדי לעשות את זה.

טיסותינו בוטלו במוצ"ש כמו לרבים מאנ"ש, אך ב"ה דאגו לנו במהירות לטיסה חילופית, לנסיעה הצטרפו ר' הרשל כהן ור' מתתיהו בורשטיין ששימש כאח רפואי, כך

יצאנו לשדה התעופה ומשם לרומניה, שם חיכה לנו ר' אליהו חשין שבכל שנה היה מגיע לקחת את ר' שמעון לאומן - הוא דאג לרכב גדול עם מיטה נוחה כדי שר' שמעון יוכל לשכב בדרך, כשבאמת רוב הדרך הוא שכב, וכשקצת הוקל לו הוא מיד תפס את הדקות לתורה ותפילה ועבודת השם, באחת העצירות הוא ראה מניין בחוץ, הוא יצא מהרכב במסירות נפש עצומה, כדי לשמוע קדיש וקדושה וחזר מיד לשכב.

זכינו להגיע לציון הבעש"ט, שם הוא בכה הרבה והיה לו חיות גדולה, ולמרות הייסורים הנוראים שלפתו את גופו הוא המשיך בחיות גדולה לא להתלונן ולומר לכל סובביו 'חסד השם, חסד השם'.

באומן הוא לא יצא מהדירה בכלל, ורק לתפילות ראש השנה הוא הגיע לקלוזי החדש בקוליקה, אך מדי פעם בפעם הוא נשכב במיטה שסידרו לו בחדרו של להבחל"ח הגה"ח רבי משה קרמר שליט"א, עקב חולשתו הרבה, בכל הראש השנה הוא נשען עלי כדי שיוכל ללכת והוא הולך ובוכה, וליבי נקרע בקרבי לשמוע את ר' שמעון בוכה ובוכה, כפי הנראה הוא הצטער צער רב שאין הוא זוכה להתפלל כבימים ימימה.

בערב שבת החלטתי בהחלטה נחרצת שעלי להביאו לציון של הרבי עוד פעם אחת, הרגשתי שזה כנראה תהיה הפגישה האחרונה שלו בארץ החיים עם הרבי שלו, זה שבו דבק כל ימי, ואכן זכינו ב"ה ובליל שבת בחצות הלילה לקחתו לציון, ר' שמעון זכה בפעם האחרונה בחייו להיות בציון של רבינו הקדוש בשעת חצות, הוא אמר שם תיקון הכללי ובכה שם הרבה בכיסופין וגעגועים.

חזרנו לארץ, ור' שמעון המשיך להקפיד מאד לא להפסיד שום טיפול, הוא האמין עד יומו האחרון שהוא יצא מזה, ויחזור לחיים מלאים של עבודת השם.

בכל אותם הימים הוא המשיך לעשות ככל יכולתו לעבוד את השי"ת, לכל סובביו הוא אמר שב"ה השי"ת עושה איתו חסד גדול, ובעזרה השי"ת רק תפילה, והאיר את פניו לכל הבאים לבקרו גם בשעות שבהם סבל סבל רב.

במוצ"ש האחרון לחייו הבדיקות הראו שהמצב מתחיל להידרדר, והוא נחלש מאד

שנים רבות היה ר' שמעון יחד עם אנשי שלומינו נוסע לפעלד ביער המקיף את ציונו של שמואל הנביא ע"ה, שם היו שומעים את צעקותיו, מהם כביכול השתמע שהצועק הינו פושע גדול, הוא היה זועק להשי"ת בקולי קולות שיצילוהו מהם"מ

והפסיק לאכול ולשתות, גם לדבר הוא בקושי דיבר כבר, ביום פטירתו סיימתי לסייע לו בהנחת תפילין, וביקשתי מהאח שהיה צמוד אליו שיתקשר אלי אם המצב משתנה.

בשעה 2:00 בצהריים קיבלתי ממנו טלפון ר' שמעון איננו מגיב, הגעתי, עשו לו החייה והצליחו להחזיר לו את הנשמה, פינו אותו לבית החולים, ושם לצערינו הרב נגזרה הגזירה הנוראה "ואיננו כי לקח אותו אלקים", עד לרגע זה אני לא מעכל את זה, ר' שמעון היה...??

אם אפשר לסכם חיים של אדם כזה גדול, מבחינתי זה הסיכום: ר' שמעון היה מקשה אחת של שפלות וענוה מבלי להבין שהוא שפל ועניו, הוא עשה הכל מתוך הבנה פנימית שזה תפקידו, ודווקא מתוך כך הוא השפיע על רבבות אנשים, דווקא מתוך המקום של האמונה שהוא בכלל אדם 'רגיל'.

לסיום, כאדם הקרוב אליו ביותר בעשרות השנים האחרונות, ספר לנו על מקרה שהיית נוכח עם ר' שמעון ולא תשכח לעולם?

כמו שאמרת, אני לא אדם של סיפורים, לספר מופתים זה מאד יפה ונחמד, ויש הרבה סיפורים, אבל אני יכול לספר דבר אחד שזה באמת היה הגדולה שלו, ומראה עד כמה הפשטות שלו הצליחה הרבה יותר לחזק ולעורר גם יחד, מאשר דרשות חוצבות להבות אש...

תקופה מסויימת היה לי קשיים גדולים, הייתי ממש בצער ועצבות נוראיים, ולא הצלחתי להתעודד משום דבר. שבת אחת ישבתי לידו כהרגלי בסעודה שלישית בשוהל, והוא פנה אלי ואמר לי בבת צחוק על פניו: 'מה לך מחשב חשבוננו של מחר, היום השי"ת האיר לך פנים, אתה חי ויש לך מה לאכול, תהיה בשמחה, הכל בסדר', ומעיד אני עלי שמים וארץ, שלא ישכח ממני דיבור זה לעולם, דווקא הדיבור הפשוט הזה, הוציא אותי לגמרי מהדיכאון שבו הייתי שרוי, זה היה בשבילי המילים הנכונות ביותר במקום הנכון ביותר, ובעיקר... על ידי האדם הנכון ביותר!!!

ה' ינחמנו. אמן ואמן.

בשום פנים ואופן אסור להעיר!!!

מזה חזמש עשרה שנה שימש הרה"ח ר' אליהו חשין שליט"א, מתושבי אומן, כנהגו האישי של ר' שמעון משדות התעופה השונים אל הצייון הקדוש באומן, ואף בשנה זו היה עד למופת של הרבי' בנסייעתו האחרונה של ר' שמעון במסירות נפש לצייון המצוינת על ימי ראש השנה.

כל שכן בדרך לרבי

'בדרכים הארוכות, מספר ר' אלי. למדתי דבר ושניים כיצד מתנהג יהודי חסיד ברסלב בדרכים, ראיתי תעצומות נפש של אדם זקן שהחולשה והעייפות לא הורגשו אצלו כלל מרוב החיות שהייתה בו והקדושה שאפפה אותו.'

בכל שנה כשהיינו נפגשים ביציאה משדה התעופה היה ר' שמעון מברכני לשלום ומיד לאחר מכן היה שואל אותי: ר' אלי, מתי חצות הלילה? ומתי עלות השחר והנץ? מיד לאחר מכן היה יושב עמי ומחשב את המסלול, מברר כמה זמן תיקח הדרך ומוודא שנעצור לתפילה במניין בלי שום תירוצים. וכששאלתי אותו, מדוע הוא מקפיד כל כך להתפלל במניין בדרך קשה כל כך? הוא השיב: תמיד צריך להקפיד על ההלכה, ועל אחת כמה וכמה כשנמצאים בדרך לרבי!

פעם אחת כשעניתי לו שאיני יודע מתי חצות, הוא שאל אותי מיד: אז תגיד מתי קמת אתמול?... היה לו ברור שגם אם היום לא תכנתי לקום, אבל אתמול מן הסתם כן זכיתי לכך...

בשלב זה, טרם העלייה לרכב, הייתי רגיל שר' שמעון מנסה לבקש ממני להעלות עוד נוסעים לרכב, הוא חיפש לעזור לכל מי שרק היה אפשר והוא כלל לא לקח בחשבון שזה עלול להקשות עליו בנסיעה. בשנים האחרונות הייתי צריך ממש להתעקש כנגדו שלא להכביד על הנסיעה שהייתה קשה בלא הכי.

בתחילת הנסיעה היה ר' שמעון בטוב ליבו מציע לכולם שתיה ואוכל, ואחרי ששמע את הברכות שלפניה ואחריה ומברך אמן בדביקות, היה מנמנם קצת ואחר כך מדליק את הפנס ומתחיל הסדר של חצות והאמירות, וממש לא פסק פומיה מגירסא, כך בכל נסיעה ובאופן קבוע, עד היום אני זוכר את הנעימות בה אמר את תפילת הדרך עם כל הפסוקים וכו'.

בדרך לראש השנה לפני כשנתיים, חל עיכוב גדול בטיסה ור' שמעון נחת בשדה התעופה בסוצ'אבה באיחור של עשר שעות. תקופה לאחר מכן התברר לכל כי באותה עת היו עורקי ליבו של ר' שמעון סתומים וחסומים, ואכן הצינתור שעבר תקופה לאחר מכן הקל עליו בצורה משמעותית. בכל אופן, כשהתחלנו באותה נסיעה לא ראו עליו שום חולשה, הוא נח מעט בתחילת הדרך ולאחר מכן למד והתפלל לאור פנס קטן

שהיה ברשותו, כך עד שהגענו למזיבו' כדי להתפלל במקום.

כשהבטתי בשעון ראיתי שישנה עוד בערך חצי שעה עד לזמן אמירת הסליחות, ושאלתי אותו ר' שמעון אולי ננוח קצת? אך הוא הגיב לי במין תנועה כזו, כאומר: 'אין אפילו מקיף כזה'... עד מהרה הוא רץ למקווה, ותוך דקות ספורות כבר ישב בבית המדרש למעלה ועסק בעבודת ה' כדרכו. ואגב, במקווה הוא לא ראה צורך להתנגב, כי הוא שם לב שבכך הוא חוסך עוד מעט זמן יקר...

בסוף כל נסיעה ונסיעה, היה ר' שמעון מתעקש ודוחף לידי סכום כסף כתשלום עבור הנסיעה. ר' שמעון, אמרתי לו. אם היו מוכרים את הזכות להסיע אתכם במכרז, או

כשהייתה לי הזדמנות פעם בדרך, שאלתי אותו, ר' שמעון, מה ראוי לעשות בערב ראש השנה, במה כדאי להשקיע? והוא ענה לי: להיות בשמחה! שאלתי אותו שוב: ובכל זאת במה ראוי להשקיע וותר? אבל הוא בשלו, 'צריך להיות בשמחה'...

אז הייתי משלם עשרות מונים יותר מסכום זה כדי לזכות לקחת אתכם!! אך הוא בשלו מחייך והולך...

ולמרות ששילם בכסף מלא על נסיעה זו, היה נוהג כאורה בעלמא ומתחשב בצורה יוצאת דופן בכל אחד מהמשתתפים בה. כך למשל בשנה האחרונה בה סבל מייסורי מעיים שהצריכו המתנות ארוכות בתחנות דלק, היה מגיע לאחר כל המתנה ומתנצל במשך דקות ארוכות בפנינו על כך שהיינו צריכים להשתהות בעבורו...

כשהייתה לי הזדמנות פעם בדרך, שאלתי אותו, ר' שמעון, מה ראוי לעשות בערב ראש השנה, במה כדאי להשקיע? והוא ענה לי: להיות בשמחה! שאלתי אותו שוב: ובכל זאת

במה ראוי להשקיע יותר? אבל הוא בשלו, 'צריך להיות בשמחה'... רק אחרי שהפצרתי בו, הוא ענה לי: 'אם מישהו צריך עזרה תשתדל לעזור לו'.

הנסיעה האחרונה

בראש השנה האחרון הגיע ר' שמעון מבאקו אחרי עיכוב של כמה שעות יחד עם מלוויו. היכיתי להם בחוץ שעה ארוכה, ולמרות שנוסעי טיסתם כבר יצאו את בניין הטרמינל, הם התעכבו בפנים. לאחר המתנה ארוכה בחוץ הם יצאו ואז נודע לי שהתפילין של ר' שמעון אבדו.

מי שהכיר את ר' שמעון ידע שהתפילין יקרות לו עד מאד וחסרונם מעיב עליו וטורד את מנוחתו. מטבע הדברים, היה צורך לחזור ולברר האם התפילין נשארו בבית או שמא הם ברכב ההסעה לנתב"ג, לשם כך היה צורך להתקשר לכל הנוגעים בדבר שיבדקו האם התפילין אצלם.

לתדהמתי הרבה אני שומע שהם מתלחשים ביניהם, ור' שמעון מודיע בתוקף: לא להתקשר הביתה! בשום פנים ואופן לא להעיר את הרבנית הישנה! יש לציין שהשעה הייתה שתיים בלילה, ומאחר וטיסות רבות התבטלו היה צורך למצוא בדחיפות מאן דהו שיספיק להביא את התפילין לאומן. נכדו חביבו ר' מת'ס ציין בפני בהתפעלות: "זו פעם ראשונה שאני רואה אותו מתעקש על משהו!" הוא אף לא הסכים שיתקשרו לנהג הטנדר בארץ ישראל, כל זאת, מחשש שמא הוא יתקשר לביתו ויעיר את הרבנית משנתה.

לאחר מכן הבאתי לו את התפילין שלי וזה לא התאים למידתו, אך רבי שמעון לא אמר לי כלום, ורק הלך בשקט לבקש ממשהו אחר, איי... זה היה רבי שמעון. בבוקר התברר שאכן התפילין נשארו ברכב ההסעות ובהמשך הם נשלחו אליו לאומן.

כשראיתי שהוא סובל ייסורים נוראיים בדרך כפי שאף אמר לנו בעצמו, אמרתי לו ר' שמעון אתם צריכים לשמוח, אתם זוכים לנסוע לאומן במסירות נפש!, והוא ענה לי 'כן, חשבתי לנסוע כי ידעתי שאנשים יהיו בעצבות אם אני אשאר בארץ...', כמה פעמים חזר על כך ובכל פעם היו לו דמעות בעיניים. את פשרו של המשפט לא הבנתי די, כך או כך תעצומות נפשו והתמסרותו המוחלטת לקיום רצון הבורא נחקקו אצלי לעולמי עד!

אב קשה

בהדלקת נרות חנוכה בישראל

עזרה וקיום שקל עזרתך לכא

סולם מוצב ארצה

יותר מכל אפיינה את דמותו הענקית של ר' שמעון - פשטותו שהייתה לשם דבר. המדרגות להם זכה והעבודה הרבה שהשכיל להצניע, רק השפילו את דמותו עוד יותר, ובענווה עצומה שנדיר לראות כמוה, היה הוא לאיש הפשוט ביותר בכל הסביבה, זמין ופנוי לשמוע כל אחד, לעודד, לחזק ואף להעיר בחן ונועם.

וכך תיאר אחיו הגדול יבדלחט"א רבי יוסף קדיש שליט"א, בדמעות אחר מיטתו של רבי שמעון זצ"ל: 'רבי שמעון היה עולה תמימה, מעולם! לא עבר על שום דבר חטא אפילו לא על דרבנן! הוא נפטר בלי שום נדנדוד עוון בבחינת הצדיקים שנפטרו בעטיו של נחש...' הוא הוסיף לספר, כיצד בימי ילדותו כשאיים הצדקנית הלכה עם כל הילדים לקנות נעליים חדשות היה הילד 'שמעון' בורח, הוא כלל לא רצה לקנות נעליים חדשות....

למרות מדרגתו ומעלתו העצומה של ר' שמעון, הרי לדידו עצמו הוא אינו יותר מיהודי פשוט שכל עבודתו מסתכמת בשימוש הציבור, וכך מספר הרה"ח הישיש רבי מרדכי רוטמן שליט"א: לפני שנים עברו שהיתי במירון בעשי"ת ועל המדרגות שם היה לכלוך שהרחיק את כולם. זה לא היה נעים והסבל היה גדול, בתוך כך חשבתי לעצמי: הרי רבי שמעון הולך מהר ואינו מסתכל מסביב ושמה בטעות הוא עלול להיתקל בכלוך. הלכתי להודיע לו על כך שיזהר בהליכתו, אך מה רבה הייתה השתוממותי לראותו תוך דקות אחדות כשכלי ניקיון בידו והוא עומד ומקרצף את הכלוך. אמרתי לו: 'ר' שמעון לא לכך התכוונתי, רק רציתי להודיע לך כדי שלא תדרוך שם בטעות...' אך דיבורי היה לשווא. 'זו עבודתי'. נענה לעומתי רבי שמעון זצ"ל גם ב'שול' אני מנקה את השירותים...

כך גם ראה את עצמו פשוט בפני צעירי הצאן הרכים ואף לא החשיב את עצמו יותר מהם, וכפי שמספר חתנו שליט"א: פעם התלוויתי אליו ברחובות ירושלים ולידינו עבר טנדר הסעות של ילדים והנה אנחנו שומעים ילד קטן צועק מהחלון: 'שמעון, שלום!' כשמ"ח זצ"ל עונה לו בלי להתבלבל: 'שלום'.

תמימותו וענוותנותו הייתה כל חייו, וכך גם בתקופתו האחרונה ביטא פעם את צערו בכאב על כך שאינו יכול לעלות כדרכו לביהמ"ד לתפילות לחזרת הש"ץ ולאמן ואף

'בעקבתא דמשיחא', התכבט רבינו הקדוש. 'אפילו איש כשר פשוט יהיה חידוש כמו הבעל שם טוב' • דומה כי אכן מתאימה דמותו של רבי שמעון ישראל שפירא ז"ל להיכנס תחת אותו תואר נורא הוד 'איש כשר פשוט' • קדושה וטהרה מופלגת. שפלות עצומה. יראת שמים לזהות. והגש אינסופי לגאולה שלימה הם רק זעיר מהפאול הנזופלא שהרכיב את דמותו הקדושה שהייתה פשוטה ושלמה בתכלית. כשמעט מוכן יובא לפניכם בשורות הבאות • וגם ביריעה מיוחדת בפרסום ראשון: התקופה האחרונה בחייו כמכט קרוב • ותשחק ליום אחרון

שמעון שפירא

כל אימת שזיהה ניסיון כלשהוא לכבד אותו, היה מיד בורח ממנו כמו מאש, כך ב'שבת בראשית' האחרונה כשכבר לא היה מסוגל ללכת בכוחות עצמו והעלוהו עם כיסא לביהמ"ד לקידוש של 'חתן בראשית' שלו עצמו, לא יכול היה רבי שמעון לשאת את העובדה שמעלים אותו בכיסא ובאמצע קם מהכיסא בכוחות לא לו, ואמר בתמצית ליבו 'אני לא רב'ה' והתחיל בכוחות על אנושיים לרדת חזרה לביתו.

כך אירע גם לפני שנים מספר, כאשר כיבדו את ר' שמעון ב'חתן תורה' ולאחריו ביקש אחד האברכים ללוותו לביתו בכבוד, עד מהרה נעלם ר' שמעון והלך להתחבא בשירותים עד יעבור זעם...

בתקופה האחרונה היו פעמים שחזר מהטיפולים בדיוק בזמן שהתפללו בביהמ"ד ושאלו את פיו אם ברצונו לעלות לביהמ"ד להתפלל עם הציבור, ענה שלא. הוא הסביר שכשהיה בריא והלך על רגליו גם אם משהו רצה לכבדו היה יודע איך לברוח ממנו... אבל עכשיו הוא חולה ואינו מסוגל ללכת בכוחות עצמו, ומכיוון שאחרי התפילה בליל שבת ניגש כל הציבור לאחל 'גוט שבת' והוא הלא אינו מסוגל לסבול את הכבוד. לכן נמנע מלהגיע לביהמ"ד, זאת על אף שהתפילה שם היתה בדמו ונפשו ממש.

באחד מימי עשי"ת, יום לאחר שחזר ממסעו המפורסם במסירות נפש לאומן על ראש השנה, עבר רבי שמעון זצוק"ל טיפול מפרך, אחרי שחזר מהטיפול ביקש שהוא רוצה להתפלל במניין, המניין הזמין הקרוב היה בשטיבלאך של 'תולדות אהרון' לשם לקחו אותו. אחרי שהסתיימה התפילה לא היה מי שייגיד 'קדיש יתום' ורבי שמעון החל לאומרו כדרכו. כאשר הגיע למילים 'בחייוכן' וביומיכן... המבטאים את הצפייה להתגלות מלכותו ית', פרץ בבכי מר לדקות ארוכות. כל מתפללי המניין עמדו מרותקים למחזה הנראה לקוח מזמנים אחרים, מיד בסיום התפילה ניגשו כל הציבור לבקש ברכות וכו', מיד תפס רבי שמעון את האברך שליווהו וביקש: 'קח אותי ובא נברח מכאן הרגע'...

**פעם התלוויתי אליו
כרחובות ירושלים
ולדינו עבר סגור
הסעות של ילדים
והנה אנחנו שומעים
ילד קטן צועק
מהחלון: 'שמעון,
שלום!' כשמו"ח
זצ"ל צונה לו כלי
להתכלכל: 'שלום'**

רשע שעבר עבירות כל ימיו, האם תוותר שהוא ילך לגן עדן במקומך ואתה תלך לגיהנום על העבירות שלו? מה רבה הייתה תדהמתו כשרבי שמעון לא הבין בכלל מה השאלה: 'אם זה רצון ה' בוודאי שאסכים ללכת לגיהנום!', הייתה התשובה.

למה אתה מכאיב לי?!

ענוותנו ופשיטותו אפפה את כל מהותו והייתה לחלק בלתי נפרד ממנו, עד כדי כך שבכל פעם שהצמידו לו תארים היה כואב לו הדבר עד מאד. כך כשכיבדוהו פעם בברכה ב'שבע ברכות' בביהמ"ד, הכריז מאן דהו את שמו עם התואר 'הרב הצדיק', רבי שמעון לא היה מסוגל לשמוע זאת והגיב בתקיפות: 'אוסקוט!' (שקט).

למרות שידע את החשיבות הרבה שיחסו לו בהופעות ציבוריות, מעולם לא התיישב רבי שמעון במזרח' מעצמו ורק כאשר הכריחו אותו לכך, היה עולה ומתיישב וגם אז לא היה ה'מזרח' אומר כלפיו מאומה, הוא היה יושב שם כבמקומו, עוסק בענייניו מנצל את הזמן. גם בביתו שלו היה מתיישב בטבעיות בירכתי השולחן המקום אותו חיבב ביותר.

למקווה בערב שבת לא הצליח ללכת (הכאב הפיזי כלל לא תפס אצלו מקום, וכך השיב לכל מי ששאלו הכל בחסד! ברוך ה'! וכל צערך הסתכם שנמנעה ממנו עבודתו בקודש). אך מיד, תוך כדי דיבור, התחיל לחזק את עצמו: 'ב"ה הצלחתי לאכול היום סעודת שבת! ב"ה התפללתי היום! וכך מנה את הדברים שזכה לחטוף היום, והחיייה את עצמו עם הנקודות הטובות כמו יהודי פשוט.

דוגמא נוספת לפשיטותו וענוותנותו הרבה ניתן היה לראות במה שאמר על עצמו. היה זה לפני שנים מספר בחוה"מ סוכות עת התקיימה סעודה על גג ביהמ"ד ובה נשא שם דברים החסיד הוותיק רבי בנימין זאב קנפלאמאכער שליט"א תוך כדי הדברים התחיל לדבר בשבח רבי שמעון וחסדיו המרובים שעושה עם הציבור והגמ"ח שהוא מנהל וכו' והנה נשמע מפיו של רבי שמעון זצ"ל כשהוא אומר לעצמו: 'לפחות לא חושבים עלי שאני הרשע החמור ביותר בשול'....

הנקודה פנימית שהגיעה את כל מהותו של ר' שמעון הייתה 'קיום רצון ה', זו הייתה כל שאיפתו ורצונו, וכך סיפר אברך שרצה לשמח את רבי שמעון ע"ה, ושאל אותו ברגע של בדיחותא: 'מה תעשה אם תגיע לעולם האמת ותראה שמגיע לך גן עדן, אך בבית דין של מעלה יבקשו ממך אם תסכים להחליף עם

**כאשר הגיע למילים
'בחייוכן וביומיכן'...
המבטאים את
הצפייה להתגלות
מלכותו ית', פרץ
בבכי מר לדקות
ארוכות. כל מתפללי
המניין עמדו מרותקים
למחזה הנראה לקוח
מזמנים אחרים, מיד
בסיום התפילה
ניגשו כל הציבור
לבקש ברכות וכו',
מיד תפס רבי שמעון
את האברך שליווהו
וביקש: 'קח אותי ובא
נברח מכאן הרגע'...**

בברית לנכדו

על התורה

סדר יומו של סבא מלא וגדוש בסדרי קביעות עתים בשלל אדיר של ספרי קודש ויראה מכל הסוגים. גם בארוחותיו היה קובע עיתיו בכמה ספרים, ובמהלך היום כולו למד עם שלל חברות וסדרים עצמאיים, בהם הספיג אל קרבו עמוד ועוד עמוד...

מידי חג ומועד היה עובר על כל פרקי המשניות העוסקים בנושא המועד. מידי שבת היה עובר על כל פרקי משניות מסכת שבת שהינה מסכת ארוכה המונה כ"ד פרקים, ובכל סעודה היה עובר על שמונה פרקי המשניות. כמובן שהדברים לא באו כלל על חשבון הסועדים יחד עימו, ואת המשניות השחיל ברגעים של בין לבין ועל פי רוב השלימם רק לאחר הסעודה כדי שלא יצטרכו להמתין לו אף לרגע.

בסעודות השבת והיו"ט אף היה מקריא דברי תורה על הפרשה ופניני התחזקות בסדר קבוע, כשלכל סעודה יש את הספר שלה, כשגם כאן אינו מאריך בדברים כדי לא להכביד על אף אחד, ודבריו לא אורכים יותר מדקות בודדות.

מיהמנו שקל נכד

תיאור מרתק על הסבא הגדול שידע להקפיד על קוצו של יו"ד וזכר ככד להקפיד שאף אחד לא יצטער כתוצאה מכך • על 'השייר החדש' ושני הדברים שהפריעו לסבא יותר מכל • איש קדוש עובר עלינו

נחמן גלינסקי

אף בימיו האחרונים ממש, כשנכנס יהודי מבוגר לבקר, ולא היה בכוחו כלל לקום ממיטתו - ראה לנכון להתנצל (!) על כך שהוא איננו מסוגל לקום לכבודו...

שיר חדש...

אם הזכרנו את ניצול הזמן ודקדוק ההלכה, מעניין לציין עובדה נוספת המשלבת את שני הנקודות הללו.

בקרב כלל ישראל נוהג בשנים האחרונות לערוך 'ערבי לביבות' בימי חג החנוכה, בהם המשפחה כולה מתכנסת לארוחה חגיגית וגיבוש משפחתי.

צאצאיו ונכדיו שביקשו גם הם לערוך ערב כזה, ביקשו את השתתפותו, והוא, כדרכו לא סירב למאום - אך זאת ביקש, שיערכו את הסעודה בצהרי יום החנוכה, מאחר שסדר יומו המדוקדק מנע ממנו לבוא אחרי הדלקת הנרות בשעה מאוחרת שאולי תבוא על חשבון קימת חצות וסדר הלילה...

אגב, בגלל סדר יומו שהחל בחצות הלילה, אז התגבר כארי לקימת חצות ועבודת ה' כתיקון חצות והתבודדות, הוא היה מצוייד במפתח כדי שיוכל להיכנס למקווה אף לפני שעות הפתיחה הרשמיות.

בסעודה עצמה נטל ידיו כדת, ואחר אמירת כמה פרפראות על החג, החל לשורר שירות ותשבחות כדי שהסעודה תהפוך לסעודת מצווה כנפסק בהלכה אודות סעודות החנוכה.

אחד השירים שתמיד ביקש לשיר בהתכנסויות משפחתיות, היה 'השיר החדש' כך הוא קרא לו, זכורני שבתחילה לא הבנו לאיזה שיר הוא מתכוון, והוא הסביר שכוונתו אודות השיר שמילותיו לקוחות מ'שיר הכבוד' הנאמר ביום הכיפורים אחר התפילה, רק לאחר מאמצים מרובים הבנו שהוא מתכוון לשיר 'אהללה אלוקי ואשמחה בו', שהולחן ופורסם כמה שנים קודם לכן, אך אצלו - המנותק מהוויות העולם - היה זה עדיין 'שיר חדש', ובשנים הבאות כשביקש לשיר את 'השיר החדש' כבר הבנו מייד למה הוא מתכוון...

ועל העבודה

הנקודה הבאה עליה נעמוד היא עבודתו את ה' יתברך, שכידוע נעשתה באימה ויראה, ברתת וזיע - לצד שמחה עצומה ונועם וכן מיוחדים.

בנקודה זו אין צורך להרחיב יותר מדי, מאחר שכלל חסידי ברסלב וודאי נחשפו אליה בעצמם לא פעם ולא פעמיים, מזוויות שונות ורבות.

כאמור, סבא לא הקפיד שהסובבים אותו ינהגו בדקדוקי הלכה כמותו, מכל מקום - כשהיה מדובר בהלכות מפורשות לא יכול היה להבליג בשום אופן והיה מעיר בעדינות כשראו שהדבר בנפשו. כך לגבי קימה לזמן קריאת שמע לדוגמה - אף שלא תבע מצאצאיו להתפלל דווקא בבית המדרש של אנ"ש שם התפילה מוקדמת ומעט ארוכה יותר, מכל מקום - לגבי קריאת שמע בזמנה שהיא דאורייתא, לא וויתר בשום פנים, ואף אם התירוץ היה עייפות מוגברת ביקש שיקראו קריאת שמע ורק אחר כך יחזרו לישון.

כמובן שדקדוק ההלכה השליך על כל תהלוכות חייו. כל כהן שהתפלל אי פעם בבית מדרשינו יכול להעיד על הכבוד המיוחד שרחש לכהנים. בחורים צעירים שהשתתפו בתפילה, אף כאלו שאך אתמול נכנסו לעול המצוות, קיבלו ממנו טלית לפני ברכת כהנים כשהוא אינו רואה כל פסול בכך שיהודי המבוגר מהם בשישים שנה הולך וטורח, ומתכופף אל תחת הבימה כדי להוציא משם טלית... הרי התורה הקדושה עצמה אומרת 'וקדשתו! נו, וכי יש צד שלא יהדר בכיבוד הכהנים?'

כמו כן, הקפיד מאוד לקום בפני כל יהודי מעל גיל שישים! (כדעת הזוהר) אף בפני מי שהיו צעירים ממנו בעשור ויותר. ולא רק זאת, אלא שבכל פעם שראה שמתקרב אליו יהודי מבוגר, היה ממהר להתיישב בכדי שיזכה לקיים את מצוות 'והדרת פני זקן'...

**נקודת שיא הייתה
אמירת 'שמע
ישראל'. כשכנינו
מיחדד היה מכריז
'שמע ישראל!'**

**והורגש בחוש כי הוא
ממליך את מלך מלכי
המלכים באמירתו.
כשאף כתיבת 'אחד'
הניף את אצבעו לכל
ששת רוחות השמיים
ואחר כיוונו אל ליבו.
בהמליכו את הקב"ה
על העולם כולו**

הספרים בהם למד בקביעות, מעידים על היות בעליהן חוזר אליהם בכל עת ועונה, כשהם בלויים ושחוקים מרוב שימוש ואותיות הזהב שעל כריכותיהם נמחקו מרוב משמושי יד הלומד בהם...

כמובן שלימוד זה לא נעצר בלימוד גרידא, ושלל הידיעות נכנסו לסדר היום התורני, כשכל מי שהכירו ידע כי ניתן לשאול אותו מה ההלכה בכל שאלה הנוגעת לאורח חייו של היהודי, אף שלא שימש כרב ופוסק, וזאת מאחר שלעצמו היה מוכרח לדעת מה ההלכה בכל מקרה שהוא...

הקדוק ההלכה

ככלל, דקדוק ההלכה בו נקט, היה מפליא. בכל תחום שהוא היה מהדר כמיטב יכולתו, ותמיד היה בקי בפרטי הדינים, ההלכות והמנהגים השונים - ומחפש בכל דרך לצאת ידי חובת כולם ולהתנהג לכתחילה שבלכתחילה.

כך לדוגמה, כשהכינו לפניו אורז, בירך קודם את כל הברכות שיש שיטות שאולי צריך לברך על אורז, ורק אחר כך אכל. ובעת נטילת הידיים השתמש בכמה וכמה ספלים כדי ליטול ידיו בהידור. הוא אף לא טלטל בשבת קודש (ורק בתוככי חומות 'שוק מאה שערים' שם אין צורך לסמוך על העירוב - היה מטלטל)

אך כל זאת לא הגיע על חשבון חיוניותו ושמחת חייו. לעומת אחרים אשר זוכים לדקדק בהלכה אך עושים זאת מתוך חרדה וחומרות יתירות, הרי שאצלו הכל היה בכזו נעימות ו'געשמאק', וכלל לא כעול מכביד ומאיים... ועוד זאת היה ברור לו שאת הקפדותיו הרבות לא דרש כלל ממשפחתו וסביבתו, ונהג בהן אך ורק לעצמו.

בברכת המזון הקפיד מאוד שלא להשאיר צלחות ריקות על השולחן, כנכתב בהלכה, ולגבי הסכין השתנה מנהגו בין שבת קודש לימות החול שאז הקפיד להוריד את הסכין מהשולחן. כך גם לגבי המים האחרונים, לא הסתפק בכיסויים אלא הקפיד לשפוך אותם בכיור לפני ברכת המזון.

אגב, את החילוק בין הצלחות לסכין הסביר לי באחת ההזדמנויות, אינני זוכר אם זה היה לשאלתי או שהבחין שאני מתבונן במעשיו - אך כדבר שבשגרה נהגנו לבקש ממנו הסברים אודות מנהגים שונים שנהג, והוא מצידו הסביר תמיד בסבלנות ואורך רוח תוך שהוא מקפיד לציין את מקורות הדברים (כשפעמים רבות מדובר היה בהלכות מפורשות שרבים אינם מודעים להם, וכרצונו של רבינו הקדוש לדקדק ביותר בקיום 'השולחן ערוך').

באמרו את שם השם - היה זה מחזה מרעיד לב, ומעורר לקרבת ה'.

בהקשר לכך סיפר אחד מנכדיו - אודות עמידתו בכל קדיש וקדיש על רגליו, כשאף בימי חוליו האחרונים, כשבקושי היה מסוגל להניע את אבריו וכל תנועה ותנועה הייתה כרוכה בייסורי תופת, ניסה בכל כוחו להיעמד על רגליו לאמירת הקדיש, כשלפעמים עד שהצליח בכך כבר כמעט סיימו את הקדיש.

'מאז שראיתי זאת' הוא משתף, 'אני פשוט לא מסוגל לשבת בקדיש. אני אברך צעיר שכוחו במוותניו, וסתם כך מתעצל להיעמד לקדיש, אבל כשראיתי יהודי מבוגר המלוכף בייסורים נוראים ויש לו כל התירוצים שבעולם, ובכל זאת הוא מתאמץ בכוחות לא לו להיעמד - המראה הזה לא נותן לי להישאר לשבת בקדיש!...'

העבודות של האנשים הפשוטים...

בכלל, כל דבר שעשה - היה מקפיד לומר לפני כן שלל אמירות כ'הריני מקשר' לשם ייחוד' ועוד. את כל הנוסחאות בסידורים השונים ידע בעל פה, וכך לפני נטילת ידיים הקפיד לומר את הנוסח של 'די אסחי אנא' ועוד ועוד.

בכל סעודה היה עובר על מאמרי הזוהר הנוגעים לסעודה, ובסעודות השבת הקפיד ללמוד את מאמרי הזוהר הארוכים, כשכפי שכתבנו לגבי פרקי המשניות - כל זה לא הגיע על חשבון אף אחד מהסועדים.

הייתה לו תנועת ניגון מיוחדת על המילים 'ביומא דשבתא בסעודתה תנינא, כתיב' בהם פותח מאמר הזוהר אותו היה אומר

גדול, כשהוא מתפרץ לפתע בבכי, והציבור כולו מתעורר לתשובה כשקול התייפחיותיו נשמע מבעד למקרופון...

מחזה נורא הוד...

למעשה, כל תפילתו הייתה מחזה נורא. הוא היה מתפלל בחן ונעימות מיוחדים, בקול ובכוח ובצמוד לזמני החזן כשכל דקה מחושבת ומדוייקת כשלכל דבר מוקצב זמן מסויים אם זה קרבנות, פסוקי דזמרה, ברכות יוצר, שמונה עשרה, וכדומה.

בימות השבוע היה מתפלל כוותיקן, אך הדבר לא מנע ממנו לשבת עם תפילין דרבינו תם וטלית במהלך כל התפילה ב'מניין שני', כשהוא אף אומר את מזמורי פסוקי דזמרה ועוד אמירות שאף מי שכבר התפלל יכול לאמרם...

בכל פעם בו הזכיר את שם השם - שמו של מלך מלכי המלכים, הוא רעד בכל גופו פשוטו כמשמעו, רבים מעידים כי בעת שקידש על היין בבוקר יום השבת ואמירת שם השם לוותה ברעד ורתת - הדבר שינה אצלם את היחס לברכות הנהנין שפעמים רבות נאמרות במהירות ובהבלעה...

נקודת שיא הייתה אמירת 'שמע ישראל', כשבניגון מיוחד היה מכריז 'שמע ישראל!' והורגש בחוש כי הוא ממליך את מלך מלכי המלכים באמירתו, כשאף בתיבת 'אחד' הניף את אצבעו לכל ששת רוחות השמיים ואחר כיוונו אל ליבו, בהמליכו את הקב"ה על העולם כולו, ופעמים רבות אף עשה בידי תנועות ביטול, כמבטל מחשבות זרות וכל דבר אחר חוץ מה' אחד.

אם בעת התפילה כשהיה עטוף בטלית ותפילין היה קל יותר להבין זאת, הרי שבסעודות השבת בעת הקידוש או כשבצע את החלות ונרעד למשך שניות ארוכות

כך לדוגמא, היה פורץ בבכי מידי הזכירו את הגאולה המיוחלת - כשהוא לא מצליח לעצור בעד הבכי ששטף אותו יחד עם קהל המתפללים שהתעורר כולו לתשובה...

מעניין לציין שלעומת אנשים מן השורה שמצפים ומייחלים להזדמנות לבכות על חורבן בית מקדשינו, ניתן היה לשים לב שהזיידע שכביר הכיר את עצמו, ניסה לעבור במהירות על המילים המרגשות ולהמשיך הלאה מבלי לפרוץ בבכי, ככל הנראה היה זה עוד חלק מבריחתו מהכבוד והפרסום ואף כדי לא להכביד על הציבור.

ואף לאחר שפרץ בבכי עז 'ותחזינה עינינו'... תיכף ומיד ניסה להירגע ולהמשיך הלאה, ולעיתים אף אמר את המילים במהירות לא אופיינית כדי לחסוך את זמן הקהל ולעבור לקטעים אחרים...

דמעות רותחות אלו היו רק מאפיין קטן ממסכת חיים מופלאה של ציפייה לגאולה ואבל על חורבן בית המקדש וגלות ישראל - הדבר עמד בראש מעייניו בכל עת ועונה, ואף בכל דרשה שנשא הגיע תמיד אל אותן הנושאים.

זה מה שתמיד נגע בנפשו, כשבכך משולב אף הכאב העצום שאצר בליבו אודות מצב הרוחניות הקשה מנשוא בקרב צעירים רבים בעקבות הרוחות הזרות הנושבות בסערה בחוצות קריה והכלים הטמאים המתרבים והולכים.

תמיד היה אכפת לו מכלל ישראל וממצב הדור, ואלו היו שני דברים שכשדיבר מהם בכה מיד - גלות השכינה ומצב הדור, ובאמת שניהם אכן קשורים בחדא מחתא. תמיד, כשדיבר מהכלים הטמאים או על כך שיש כאלו מכלל ישראל שעוברים עליהם מה שעובר היה פורץ בבכי חסר מעצורים, אף שניסה להפסיק את הבכי אך ללא הצלחה...

הציפייה לגאולה יחד עם הכאב על החורבן וגלות צעירי ישראל - נגעו בנפשו ממש, כשמשנה לשנה הצליח פחות ופחות להתאפק מלפרוץ בבכי. אם בתחילה היה מסוגל לעבור חזרת הש"ץ וקדיש ללא בכי, הרי שבשנים האחרונות הדבר כמעט ולא קרה, וכעבור זמן אף כשדיבר בביתו והזכיר עניינים אלו פרץ בבכי פתאומי.

ואכן, מאחר שהדבר ליווה אותו בכל ימיו, זכה להיקשר לעניין נשגב זה ביתר שאת, ובכל הזדמנות בה מוזכרת בתפילה או בקדיש עניין זה, פרץ בבכי חסר מעצורים כפשוטו.

היה זה מחזה נפוץ, אף בכינוסים רבי משתתפים בהם נשא דברים בפני ציבור

בברית

בהם, ותמיד הבליג אף על מעשים שחרו לו מאוד באופן אישי. אך היו שני דברים שהיה מוכיח בנעימות ותקיפות השזורים יחד, הראשונה היא כשהילדים היו רבים סביב שולחן השבת - ולא היה זה מחמת שהדבר מפריע לניהול השולחן התקין. הפרעות חמורות בהרבה עברו בשתיקה מוחלטת... אלא בגלל שלא היה מסוגל לראות מחלוקת, אף אם זה ריב בין ילדים...

והשניה, היא כשהיה מדובר בענייני צניעות הלבוש. או אז היה ניגש לקרן זווית בו לא ישמע אף אחד נוסף את דיבוריו, ושם היה מדבר מנהמת ליבו אודות הנושאים שעמדו בציפור נפשו, ומבקש בכל לבו להקפיד יותר על ענייני צניעות ולבוש כהלכה.

כל דקה מחושבת

כבר הזכרנו את ניצול הזמן העצום עליו הקפיד, ומקום נוסף בו הדבר ניכר, היה סעודות השבת. אז לא היה שום רגע מיותר, והכל התנהל בניצול כל דקה ממש.

לאחר הריקוד הקבוע ב'שול' בו המשיך לרקד עם שירי בר יוחאי ושיר ידידות ושאר הניגונים אף לאחר שרוב הציבור כבר הולך לביתו, ירד אל הבית שבשנים האחרונות היה ממש מול בית המדרש, והתחיל מיד בזמירות השבת בנעימות, מיד לאחר מכן ניגש לקידוש, ולאחר שחילק את מיץ הענבים עליו בירך זירז את הציבור לנטילת ידיים.

בסעודה עצמה היה זמן מוקצב לאכילה, כשהוא אוכל בזריזות יתירה ומספיק תוך כדי גם להגיש סלטים לשולחן ולהביא לכל אחד מה שחסר לו, ובד בבד 'לדחוף' כמה משניות או קטעי זוהר, כשהוא עוד הספיק לסיים לאכול לפני כולם ולומר כמה אמרות על הפרשה כשהציבור עדיין אוכל...

אף שהסעודות היו נערכות בזריזות ללא דקה אחת מבזבזת, לא הייתה שום הרגשת לחץ או זירוז כפוי - היה מספיק זמן לכל דבר, אך ללא 'מריחות זמן' הנהוגות בבתי רבים...

כך ניצל כל דקה אף כשהיו עשרות אורחים בביתו, כשאף בליל הסדר היה נוהג כך, כשמצד אחד מאריך בסיפור יציאת מצרים ולא מדלג על שום קטע בהגדה או אמירת 'יהי רצון', ומצד שני לא מתמהמה ולא מבזבז שום רגע לחינם.

ברכות הנהנין

אחד הדברים עליהן הקפיד מאוד - היו ברכות הנהנין. במבואות השול הסתובבה אמירת צחות שאם מישהו מחפש את ר' שמעון ואינו מוצא אותו, שיברך ברכה - ומייד יצוץ רבי שמעון למולו...

ואכן, בכל פעם שראה מישהו עומד לברך ברכה, אף בקצה בית המדרש, היה מזדרז

מהו הפרק השבועי מפרקי אבות, מידי מועד בו המזמור אחר שמר"ע של ערבית שונה מהמזמור הרגיל היה מכריז בקול את תחילת המזמור כדי שכולם ידעו מה יש לומר, ואף בכל לילה ולילה בעת אמירת שיר למעלות אשא עיני אל ההרים, היה מדגיש את האות למ"ד מאחר שמזמור זה יוצא דופן משאר המזמורים שבהם אומרים שיר המעלות.

דאגתו זו לכל מתפלל ומתפלל היא רק זווית אחת מאישיותו הרבגונית שחלק ממנה התבטא בשימושו בקודש בבית מדרשינו. ילדי החמד ואף המבוגרים יותר מכירים וודאי את הקריאה 'העכער! העכער!' (גבוה יותר) אותה היה קורא מידי מוצאי שבת בעת ברכת האש, כדי שכל באי בית המדרש יוכלו ליהנות מאור הנר ולצאת ידי חובת הברכה. (כשהוא עורך אח"כ הבדלה בנפרד לבני ביתו)

בדומה לכך - פעם כתבה התאורה באמצע תפילת ליל ראש השנה בהיכל הקלוז הגדול באומן, כשהציבור היה חסר אונים מאחר שרוב האנשים לא מכירים בעל פה את נוסח התפילה של ראש השנה. לאחר התפילה אמר לי כי היה צריך שמישהו יאמר את תיבות התפילה בקול כדי שכולם יוכלו להתפלל.

שמירת עיתים ושהרת הנפש

אם הזכרנו את אומן, לא אוכל לשכוח מחזה נדיר אליו נחשפתי, כשראיתי אותו עובר ברחובות אומן המלאים כמעט רק בגברים, והוא מסיר את משקפיו ומכניס אותם עמוק לכיסו... דמיינו את המחזה - רחוב עמוס בגברים, יהודי בן שבעים, ומשקפיים בכיס...

גם בשדה התעופה, לא היה מסוגל לעבור בטרמינלים המלאים בסחי ומיאוס ומראות אסורות, והיה משלם טבין ותקילין כדי לעבור במעבר המהיר עד ישירות לפתח המטוס בלי לעבור בתוככי הטרמינל ושאר מבואות שדה התעופה.

כמעט ולא הוכיח את הסובבים אותו על עניינים שלא סבר שיש צורך מידי להתערב

בעת שהישובים סביב השולחן היו עסוקים עדיין בסעודת השבת.

הוא ביקש בכל סעודה שנאמר בפה מלא - 'לכבוד שבת קודש', ודאג שאף הילדים הרכים יאמרו כן, וכך שוב ושוב היה חוזר ומזכיר ברגש: 'אכילת שבת כולו קודש, כולו אלוקות!'

בכל ליל שבת היה מביא לכל המסובים להריח בשמים לכבוד השבת, וביקש שיאמרו 'ריח ניחוח אשה לה' ו'זכור ושמור בדיבור אחד נאמרו', גם כשיצא מפתח הבית הקפיד תמיד לומר פסוקים וסגולות - וכרצונו של רבינו הקדוש שאהב מאוד את העבודות של האנשים הפשוטים עם הסיידורים הגדולים, כך הקפיד תמיד להצטייד בזמירות האהוב עליו בו היו כל האמירות אותן כה חיבב - כך 'זמירות' זה היה ספר עב כרס...

כאמור, כשנכנסו לבית הכנסת באמצע התפילה, היה ניתן לשמוע בקולו היכן אוחזים כעת, ולא היה זה בכדי. תמיד הקפיד ליידע את כלל הציבור בכל הנצרך לדעת בתפילה, כך הכריז מידי שבת אחר מנחה (בימות הקיץ)

ראשו של ר' שמעון כבוש ארצה

'אתה בעל מדרגה?'

סדר יומו המדוקדק מנע ממנו להשתתף בשמחות שלום זכר של כאלו שאינם ממשפחתו הגרעינית, אך יוצאים מן הכלל - היו משפחות מתקרבות, כאלו שזכו להתנתק מסביבתם הקודמת ולחסות תחת צל השכינה, אך כשהללו עורכים שמחה אינם זוכים להשתתפות משפחה מורחבת, והוא היה מטריח את עצמו אף למרחקים גדולים כדי לשמחם ולעודדם אף שהדברים באו על חשבון סדרי לימודו ושינה מוקדמת.

ההליכה לא הייתה קלה עבורו, והוא ביקש תמיד להישען על כתפיו, כשכל צעד מורגש, אך הוא עשה זאת כדי לתת לאותם יהודים יקרים הרגשה טובה שתחפה במעט על החסר במשפחה מורחבת.

לעיתים אף היה נדרש לעלות עשרות רבות של מדרגות עד לקומה המבוקשת בה נערכה השמחה, ובמקום להתלונן אמר לבעל השמחה בחיוך 'אתה בעל מדרגה!'

החשיבה שלו על אחרים התבטאה גם כשהדבר בא על חשבונו וחשבון כבודו האישי...

כך לדוגמה סופר בימי השבעה כי היה כותב פתקים לאחראי מקווה תולדות אברהם יצחק שם טבל בשנותיו האחרונות, ומציין כי יש לתקן ברז פלוני כי נזלים מים שהם ממון הקדש...

כך גם מספר נכדו כי לעיתים רבות היה עולה כמה וכמה קומות עד לקומת החיידר הממוקמת בראש בניין בית מדרשינו במאה שערים, בכדי לכבות את החשמל ולחסוך בממון הקדש...

שתבלחט"א ומעניקה לכל נצרך סעודה מפוארת אף שזמן הסעודה חלף מזמן...

בחלקם היו אלו אנשים לא שפויים לחלוטין, אך כולם קיבלו יחס מכבד כיחידים

**לא אוכל לשכוח
מחזה נדיר אלו
נחשפתי, כשראיתי
אותו עוזר כרחובות
אומן המלאים כמעט
רק כגברים, והוא
מסיר את משקפיו
ומכניס אותם עמוק
לכיסו... דמיינו את
המחזה - רחוב עמוס
כגברים, יהודי בן
שבעים, ומשקפיים
ככיס...**

סגולה... בימי השבעה הגיע אחד מאותם תמהוניים אל הבית וכאשר כיבדו אותו במנת אוכל הגונה החל לבכות 'לא! אני לא צריך אוכל! אני צריך את רבי שמעון...' או אז היה ניתן להבין שהללו לא הגיעו רק לשם מילוי כרסם, אלא גם, ואולי בעיקר לשם מילוי הרגשתם...

עד אל המברך - ומבקשו לברך לאט בקול ובכוונה, ועונה אמן בכוונה יתירה. אם ראה אותי מכניס מאכל לפה בלי ששמע את הברכה וענה עליה אמן, נפנף באצבעו לאות אזהרה ואמר 'נו!' גוער בחיוך כובש, בכדי שפעם הבאה לא אשכח לעשות ברכה בקול בכדי שיוכל לענות אמן.

הוא היה מקפיד מאוד לברך מידי יום מאה ברכות, ואף בתחילת מגפת הקורונה התבטא שהמילה קורונה היא רמז למאה הברכות הנדרשות לעצירת מגיפה כנתקן על ידי דוד המלך, על ידי צירוף המילים ק' רונה - היינו ק' הברכות בהם אנו משבחים ומרננים להשי"ת.

אף בשבת קודש בו נדרשים עוד ברכות להשלמת המאה, היה מביא בסוף כל סעודה מאכל מכל ברכה וברכה, ואף בסעודה שלישית היה מביא מגוון מאכלים וממתקים להשלמת הברכות...

היה יהודי שנהג להביא לפניו קונטרסים שונים ומשונים, והוא תמיד היה רוכש אותם ממנו בכסף מלא. לכאורה היו אלו קונטרסים המחולקים חינם, והיהודי הזה מצא לעצמו פרנסה מכובדת - לאסוף קונטרסים ולמכור אותם לרבי שמעון...

אני לא צריך אוכל...

מידי שבת בשבתו היה מארח בחורים רבים לסעודות השבת, כשבמוצאי השבת היה עורך מלווה מלכה שמטבע הדברים יועדה בעיקר לבחורי חו"ל שלא היה להם היכן לסעוד סעודה זו.

מעניין לציין שגם בתקופת הקורונה כשהבחורים מחו"ל היו ספונים בביתם, הוא ערך את הסעודה באותה צורה, עם אותם דיבורים אף בפני שני בחורים... כשמספר הישובים סביב השולחן לא מהווה עבורו שום מדד...

סעודות השבת שניהל ברמה בביתו, בהשתתפות משפחתו ובחורים ואורחים רבים - התנהלה בנעימות שאין לתאר, כשרבי שמעון בעצמו עומד ומשמש את קהל האורחים, וברצונו לתת להם הרגשה טובה מונה בפניהם את כל סוגי הסלטים והשתייה הנמצאים על השולחן ומפציר בכלום לקחת ולכבד את עצמם, ולקינוח מכריז 'שפירט זיך היימיש!', אם ראה שעדיין לא הופשרה האוירה המשיך והכריז 'היימיש, בהיימיש!' או אז התחייכו כולם והקרח נשבר והצלחות החלו להתמלא...

בסעודות השבת היו מגיעים רבים בשעות המאוחרות של הלילה או בשעות הצהריים וקיבלו סעודה מכובדת ככל מבוקשם כשעל כך מנצחת גם זוגתו של רבי שמעון

ההכנות של ברסלבר חסיד אמיתי לחים האחרון עלי אדמות יריעה מרשיטה ובלעדית ל'אבקשה' מזמינת חוליו וחודשיו האחרונים של הרה"ח ר' שמועון שפירא זצ"ל

נחמן גלינסקי

גרמה לו סבל עצום ושבעות שלמים עברו עליו כשבקושי היה מסוגל לרדת מהמיטה.

עם זאת, לא נשמעה מפיו אפילו תלונה אחת נוכח המצב. להיפך, מתי ששאלוהו מה מצבו ואיך הוא מרגיש, תמיד ענה במטבע הלשון של מוהרנ"ת: 'מיט גרויס חסד!' (-בחסדים מרובים)

הוא לא וויתר לעצמו על סדר יומו המדוקדק, וגם כששהה בבית החולים והיה שכוב על מיטתו ביקש את ספריו שנחו לצידו בערימה גבוהה, כשהוא אינו מוותר על חוק לימודו הקבוע.

בנוסף, הוא לא חפץ בעזרה, וכמו בכל ימי חייו שעשה הכל לבדו, אף עבודות שאינן מכובדות בלשון המעטה - כך בחודשיו האחרונים עשה ככל שביכולתו כדי לא להזדקק לעזרה מאף אדם.

בכל פעם שנפתחה דלת חדרו, הוא מיד עצם את עיניו באופן הרמטי מחשש שמא

בחודשים האחרונים בהם התגלתה המחלה הנוראה המקנת בגופו, זכיתי ללוות את הזיידע, שהיה בבחינת 'ספר מוסר חי', להתבונן ולהתהלך לצידו, לראות כיצד יהודי ירא שמים מתייחס ליסורי גוף ופחד מצילו של מלאך המוות.

זכיתי לסעודו כמה פעמים בבית החולים, כשבכל פעם עלתה בליבי המחשבה שחובה עליי להתיישב ולכתוב מיד את הרישומים העוזים שהשהויות הללו קבעו בנפשי. כמו הרבה דברים טובים, הדברים לא יצאו לפועל, כשכמובן לא דמיינתי לרגע שכל כך מהר אתיישב לכתוב את הרשמים שעדיין חקוקים בי כשזקני כבר אינו בין החיים...

מ'יש גרויס חסדו!

היסורים הנוראים שאפפו אותו בחודשים האחרונים לא ניתנים לתיאור. כל תנועה

הפירא זצ"ל הפירא זצ"ל

ר' שמעון חותם על הוראת קבע לגיליון אבקה

אנשים שזוכים להילחם עד הרגע האחרון אף כשיסורי תופת משתלטים לחלוטין על גופם הכחוש...

גם מאוחר יותר כשהשקיעה התקרבה - ביקש להתפלל מנחה. הדבר שוב גרם לי להתפעלות עצומה, מאחר שבמצב כזה, כשהגוף כבר לא נשמע לפקודות המוח, וכמעט ולא ניתן ללמוד - אולי אפשר לוותר לגוף במעט... אך לא, הוא נלחם בכל כוחו ולא וויתר לעצמו בשום דבר.

כששאלתי אותו אם זה בסדר שאלך להתפלל בבית הכנסת במניין ולהשאיר אותו לבדו, לא היסס לרגע, ואדרבה - כיוון אותי בשעות המניינים אותם הכיר אף שלא יכל לצאת מפתח חדרו, כשהוא אינו נותן לי לוותר על קוצו של יו"ד למענו...

גם כשנפרדתי ממנו הוא לא שכח להודות על ששהו עימו, ואף כשבאו לבקרו לכמה דקות הודה על כך תמיד.

ברוך ה'! ברוך ה'!

בבוקר יומו האחרון הביאה לו בתו חתיכת 'לקח' משמחת ברית מילה בשול, והוא הצליח להכניס אל פיו כמה פירורים.

מאוחר יותר בהמשך היום החל לברך את ילדיו בכל הנצרך להם, וכשביקשו ממנו כי יברך גם את עצמו ענה: 'אני מדבר רק מכלל ישראל!'. הוא גם ביקש סליחה מכל סובביו כמה פעמים.

בשעות אחר הצהריים הורע מצבו לפתע, ואמבולנס הוזעק לפנותו אל בית החולים, ממש בכניסה לבית החולים הוא הצטלל לפתע ובתו אמרה לו שהוא נראה טוב, והוא ענה 'ברוך ה'! ברוך ה'!'

אלו היו מילותיו האחרונות. דקות ספורות לאחר מכן, הוא איבד את הדופק והשיב את נשמתו הטהורה ליצורה בנוכחות מניין שקיבלו על עצמם עול מלכות שמים.

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים, ונוצה ללמוד מעט מזעיר מדרכיו, ולקיים רצון קונינו בכל זמן ובכל מצב.

שיש מנהיג לבירה, ולצד ההשתדלות שעלינו לעשות, עלינו לדעת שגורלינו נתון בידו ומה שיעשה עמנו הוא טוב המוחלט.

על צרש הדי

גם כשהיה במצב חמור מבחינה רפואית - הקפיד ככל שביכולתו לתת לכל אחד הרגשה טובה ולא להזדקק לעזרה.

כך לדוגמא לא עיכב ממני כלל לצאת למסדרונות בית החולים, וכל מלוויו כלל לא הרגישו שעליהם להיות לידו כל רגע ורגע.

באחת הלילות בהם שהה בביתו, יצא את פתח חדרו באמצע הלילה, ונפל על הקרקע. רק כעבור שעה תמימה נכנס מישהו אל הבית וגילה אותו שוכב עם יסורים נוראים על הרצפה. לשאלתו למה לא קרא לעזרה הסביר כי לא רצה חלילה להעיר את בני הבית...

גיבור ואיש מלחמה

גם בפעם האחרונה ששהיתי עימו, באשפוז האחרון זמן קצר קודם פטירתו, הוא נלחם בכל כוחו להמשיך ולנצל את זמנו בכל האמצעים העומדים לרשותו.

אף שכבר היה חלוש ביותר ולא היה מסוגל לקום ממיטתו, כשמרוב חולשתו ישן רוב הזמן וכמעט לא היה מסוגל ללמוד הוא התפלל כהנף החמה מעוטר בתפילין יחד עם חתנו, ומאוחר יותר כשהגעתי אליו בצהריים ביקש ממני להניח לו תפילין דרבינו תם.

בגלל צינור האינפוזיה שהיה מחובר לידו, לא היה שייך להלביש לו את התפילין של יד בצורה הרגילה, וכשנבוכתי - הוא הדריך אותי להוציא את הרצועה מהלולאה בה היא נתונה, ולאחר הוצאת הרצועה כולה להניח את התפילין על ידו ולהשחיל שוב את הרצועה.

ניסיתי לעשות כך, אך בגלל הצורה השונה של הלבשת התפילין, קלטתי רק לאחר שסיימתי את השחלת הרצועה כולה - שהתיתורא פונה לכיוון ההפוך. הדבר גרם לי אי נעימות עצומה מאחר שכל תנועה ותנועה גרמה לו ייסורי תופת וכעת יהיה צורך לעשות הכל מההתחלה, אך הוא כלל לא נבהל והחליק את העניין כאילו כלום לא קרה.

עצם הרצון להתעטר בתפילין דרבינו תם היה חידוש עבורי, במצב כזה, אך כשהגשתי לפניו מרק מרוסק והוא ביקש קודם כל לברך ברכות אדמה ושהכל כדי לא להיכנס לשום שאלת ברכה כשכמובן גם הברכות עצמם נאמרות בכונה עצומה, הבנתי כי יש

מדובר באשה זרה. עם זאת, מפליא היה לראות את יישוב דעתו כשלצורך רפואתו הוזקק לטיפול בידי אחות, ושקל הדברים בפלס דעתו והכריע שרצון ה' הוא לקבל טיפול מהאחות כשכמובן במשך כל זמן זה עיניו היו עצומות לחלוטין.

בדומה לכך - אחת מבנותיו מספרת כי ביקש ממנה לברר אצל האחות האחראית האם היא נשואה, כשזו לא הבינה לשם מה נחוצים הפרטים, הוא אמר בפשטות שהוא רוצה לברכה ולשם כך רוצה לדעת מה מצבה המשפחתית...

כשאחת האחיות שאלה למה הוא עוצם את העיניים, הוא ענה בפשטות: 'כדי לא לראות דברים שלא צריך לראות'

בתקופה האחרונה ממש שלא היה מסוגל כמעט לזוז, התקינו לו 'לחצן מצוקה' כדי שיוכל להזעיק עזרה בעת הצורך, בוקר אחד נכנס אברך ממכריו לביתו אחר תפילת שחרית לדרוש בשלמו והוא רואה שרבי שמעון זצוק"ל שרוע על הרצפה מסורבל בייסורים, לשאלתו ענה רבי שמעון זצוק"ל שהוא נפל באמצע התפילה והוא לא רצה להעיר את בני הבית לכך לא לחץ על הלחצן, והוא פשוט המשיך בתפילתו על הרצפה מלופף בייסורים למעלה מכוחות אנוש, למעלה משעתיים, רק כדי לא להעיר חלילה אף אחד...

איך שהשי"ת רוצה

כמובן שמכורח המציאות היו גם עבודות שנמנעו ממנו. כך לדוגמא לא יכל ללכת למקווה או להתפלל במניין, אך הוא קיבל את הדברים בשלוות נפש מוחלטת - שהרי הדברים הללו אינם ביכולתו, ואם מסבב כל הסיבות העמידו במצב כזה, הרי שתפקידו כעת הוא לעבוד את ה' בצורה שונה.

כך לדוגמא שאלתיו אם הוא ייסע לראש השנה באומן, כשהיה נראה שהמצב אינו מאפשר זאת בשום אופן. הוא ענה לי בשלווה מוחלטת שאינו יודע, אך איך שה' ינחה אותו הוא יסכים, ואם יישאר בארץ הרי שכן יהיה.

למעשה לבסוף הוא זכה לנסוע, ואם אי מי חשב שהרעיון לוותר על הנסיעה מתקבל אצלו בקלות בגלל אי הכרה בחשיבות הנסיעה, הרי שמסירות הנפש בה הייתה כרוכה הנסיעה תעיד כי היא הייתה אצלו ראשונה במעלה - ועם זאת, הוא ידע בהכרה מוחלטת שאיך שה' מנהיג אותו הוא ישמח.

גם בשנת הקורונה בהם רבים חששו מסגירת שערי ציון, ואף אני שטחתי לפניו את פחדיי, הוא הפטיר באמונה מוחלטת

”לזכות להכיר
החסדים אשר הם
בחי' כהן איש החסד
ולתודות להשי"ת על
כל החסדים, בבחי'
לעתיד, שיעשועי
עוה"ב, שיהי' רק
תודה והודאה על
חסדי השי"ת אשר
יהי' נתגלין אז, בבחי'
כולו הטוב והמטיב”

מכתב מהמדפים הדגול החסיד
ר' אהרן לייב ציגלמן זצ"ל
ה' יקום דמו

בית הגנאים

מאמדים
אגרות ומכתבים
והידושי תודה
בלתי ידועים

כל החובות שמכבר, ושימשיך לי שפע גדול שאזכה להדפיס כל ספרי רבינו ז"ל בנקל.

אחי יקירי אבקשך להזכיר את ז' תח"ל דינה בת ח' לרפואה שלימה, כי היום נחלתה ר"ל על אופן חדש אשר לא ניתן לכתוב. השי"ת ירחם עלי ועלי ותשוב לאיתנה לבריאת הגוף בשלימות.

היום אצלינו ר' בן ציון נ"י אפטער ועל שבת חנוכה ה' אצלינו ר' משה אליעזר נ"י מראדום ור' אלחנן טשיזיווער והשתתפו לנסוע ביהד, וב"ה הצליחו ועשו פרי כי נסעו מזה לעיר נאשעלסקי ור' משה אליעזר נ"י הגיד שם דרשות בביהמ"ד בהתגלות חדש, היינו שלקח בידו ספר לקוטי מוהר"ן על הבימה והגיד מאמר והלבישו בדרך המגידות ונהנו כל העיר אף הלומדים והחסידים וקירבו אותם מאוד וקנו הספרים וביותר התיקון הכללי, ומשם לפולטוסק ושם כהנ"ל אבל בהתעוררת (!) עוד יותר, עד שנתקבץ איזה קיבוץ וא' נותן להם מקום לתפלה ונקבע בביהמ"ד חוק על פי הגבאי משם לאמר בכל יום בין מנחה למעריב עשרה קפיטל תהלים ברבים, ובש"ק לאמר התיקון הכללי ברבים, וקירבו אותם שם עוד יותר.

ובעזרה"ת במשך שלשה שבועות שלח ר' משה אליעזר נ"י לביתו לערך מאה זלאטיס, כן ירבה ה' ויוסיף חסדו, שיתגלה בשלימות אור האמת, שהוא דעת הצדיק האמת בעולם. והנה פנימיות תוכן הדבר הלא אין אנו מבינים כלל, אבל רמזתי לך בזה אז עס טהוט זיך עפיש מיט דעם רבינ'ס זאך, עס קאכט זיך עפיש [= שנעשה משהו עם הענין של הרבי, מתבשל משהו], והצדיק האמת הוא בעצמו המשדך השידוכין בהתחשבות שונות עד שיצא המכוון לפועל.

מר' יוסילי נ"י שבבני ברק גיסו של ר' איטשע גערשינקארן מפה קיבלתי פ"ש [=פרישת שלום] ע"י איש החוזר משם ודורש שאשלח לו כמה "תיקון הכללי", חוץ מזה לא קיבלתי מאה"ק שום מכתב לע"ע. מר' שמשון נ"י ג"כ זה יותר משלשה שבועות אשר שלחתי לו קורעקטין ומכתב בקשה שישלח לי מעות ועדיין לא קיבלתי שום תשובה - רק מר' משה שמואל נ"י הפ"ק אשר ראית.

בהעלים לתרופה עומד כעת בסוף שנת תקצ"ה", ולה' הישועה. תיקון הכללי נמכרו ב"ה וכמעט אין לי למכור, וההכרח להדפיס בעזרה"ת מחדש", ולע"ע אין בידי..... אם תתבונן תבין מזה הרבה, אך בטח יעזור השי"ת בזכות רבינו הק' זיע"א

ידידך המצפה לשמוע ממך בשורות טובות
אהרן יהודא בן שרה צ"מ

אחדש"ה באהבה רבה. את מכתבך קיבלתי ולא יכולתי להשיבך, כי ה' לי ל"ע מכה (בלאטער") על האצבע צרדה הימין ולא יכולתי לכתוב, וגם עתה קשה לי הכתיבה כי עדיין הוא מכורך במטפחת, אבל כדי שלא אצערך על מניעת תשובתי אכריח עצמי לכתוב לך.

והנה ראשית כל אברך אותך שיהי' לך למזל טוב ולשעה מוצלחת אשר מסרת החנות לבעלים והעיקר אשר זכית להבין כי תמסור הכל להעיקר בעלים שהוא אדון עולם אדון כל ובעל הישועות, ומעתה תפטור מאתך כל מיני בלבולים וטרדות, רק תזכה לפרנסה נקי וקלה בלי שום טירדא כלל, רק להשפעת החסד באופן שיקוים בך מלאכתו נעשית ע"י אחרים, בבחי' ועמדו זרים ורעו צאנכם וכי' ואתם כהני ה' תקראו, היינו לזכות להכיר החסדים אשר הם בחי' כהן איש החסד ולהודות להשי"ת על כל החסדים, בבחי' לעתיד, שיעשוני עוה"ב, שיהי' רק תודה והודאה על חסדי השי"ת אשר יהי' נתגלן אז, בבחי' כולו הטוב והמטיב.

אודות רמזי השגחה מהמכתבים מראווע רוסקע, לפי דעתי נראה בעיני הדבר, אם יהי' רצון ה', יכול להיות שיהי' איזה ענין בזה כפי אשר יש לך הכרות עם האנשים יוכל להיות שיקנו אצלך על איזה הרחבת הזמן אשר תתן להם בהקפה אם הם רק טובים לאפי' ההמקה הוא בשווי [...]

והנה אצלי ב"ה הכל בחסד, הילדים הם ב"ה בקו הבריאות, אך ז' תח"ל צריכה לרפואה שלמה. ואודות פרנסה, ב"ה על רוב חסדיו עלי אשר אין מתענין ח"ו, רק לפעמים איזה תעניות שעות ואח"כ עוזר השי"ת בדרך השגחה. ואם לפעמים איזה יום שאין מבשלים ארוחת הצהרים כלל, אבל לעומת זה יש כנגד יום שאוכלין גם סעודת בשר וכו'. והכלל, כשבאין לחשבון וסך הכל ממה שעבר, רואין שב"ה ה' בחסד גדול.

והעיקר הפחד הוא על העתיד כמו שאמר ר' אברהם בר' נחמן ע"ה בשיחותיו "עס גייט א ווינטער" "עס גייט א יאהר" [=מגיע חורף, מגיעה שנה]. והנה העיקר אצלי הדאגה ממה שאני בע"ח [=בעל חוב] גדול ובפרט כי מפרשת יתרו הבע"ל מתחילין הוועקסילין [=שטרות חוב] למלאות זמנם מדי שבוע בשבוע עד חג הפסח הק' הבע"ל, בכל שבוע סך 30 ז' [=זלוטי] ויותר, ותסמר שערות ראשי מזה, כי לע"ע [=לעת עתה] אין לי שום רמז מיכולת לזה. אך לה' הישועה כי אין מעצור לה' להושיע.

וה' יודע האמת כי לא נתכוונתי בזה מעיקרא, רק מצד שלא רציתי להתעקש יותר מדי על רמזי ההשגחה אשר א"א לבאר ע"פ השדה - ולכן למענו יעש ולמען כבוד הצדיק האמת ועבור תיקון נפשות ישראל שתתמלא הארץ דעה את ה' ע"י ספרי רבינו ז"ל, שאזכה לסלק במהרה

זר' משה אליעזר נ"י הגיד
שם דרשות בביהמ"ד
בהתגלות חדש, היינו שלקח
בידו ספר לקוטי מוהר"ן
על הבימה והגיד מאמר
והלבישו בדרך המגידות
ונהט כל העיר אף הלומדים
והחסידים וקירבו אותם
מאוד

א. שלפוחית

ב. ע"פ תורה ב' בליקוטי תנינא "מי חנוכה הם ימי הודאה ותורה ד' בח"ב 'זכיום הביכורים', ותורה ד בח"א 'אנכי'

ג. רווה רוסקה = עיירה במחוז לבוב, גליציה (בגבול פולין-אוקראינה)

ד. בליזוייס, נלב"ע אלול תרצ"ז

ה. טשיזיווע = צ'יז'וב, עיר בפולין, על גדת הנהר ברוק

ו. ערליך

ז. בארסקי

ח. גליונות הגהה. באותה שנה הדפיס ר' אהרן לייב את הכרך הראשון של ספרו של רבי שמשון בארסקי זצ"ל 'ליקוטי עצות עברי טייטש' (כיום 'העצות המבוארות')

ט. לזין, מאמן

י. פאסט קארטל = גלויה

יא. באותה עת שקד ר' אהרן לייב על הדפסת הספה"ק 'עלים לתרופה' במהדורה מורחבת, הספר נדפס כעבור שלוש שנים בתר"צ

יב. באותה שנה הדפיס פעמיים את ה'תיקון הכללי'

למען בית ה' אלקינו אבקשה טוב לך

דיבורי התחזקות חמים כנחלי אש שנשא הרב החסיד ר' שמעון שפירא שליט"א בכנס "אבקשה" – ט"ז בשבט תשע"ח

מתחילים עכשיו להתכונן לפורים, פירוורים, בשמחה. פורים זה אמנם: "ועכשיו"... אבל צריכים לעשות הכנה ל"ועכשיו". מט"ו בשבט עד לפורים זה שלשים יום קודם החג, אז צריכים להכין עצמנו לפורים. ואיך מכינים את עצמנו לפורים? קודם כל להיות בשמחה. להתחיל כבר את השמחה של פורים מעכשיו.

רבי נתן אומר שהשם יתברך נתן לנו לפני ביאת משיח שתי חגים חדשים. חנוכה ופורים. בלי זה לא היו יכולים להתקיים בגלות הזה, בחנוכה ופורים השונאים רצו לעשות צרות לישראל, ומהצרות נהיה חנוכה ופורים.

רמז רמז: 'נתנו רשעים פ"ח לי - פ"ח ר"ת 'פורים חנוכה', הרשעים חשבו שיעשו צרות ונעשה פורים וחנוכה וזוהי יכולים להתחזק. בחנוכה אומר רבי נתן שצריכים להדליק למטה מעשרה, בא להורות שאפילו שאחד מונה למטה מעשרה, בעשרה כתרין דמסאבותא, בכח חנוכה הוא יכול לצאת משם.

וגם בפורים יש גם ענין של למטה מעשרה. כידוע בכל פעם שקורים בתורה צריך לקרות לפחות עשרה פסוקים, כך כתוב בשולחן ערוך. רק פעם אחת בשנה קורים תשע פסוקים, בפורים, את פרשת 'ויבא עמלק' תשע פסוקים זה למטה מעשרה, זה הכח של הפורים שעל ידו יכולים לצאת מכל הזוהמא של למטה מעשרה, מי שרחמנא ליצלן נפל להיכן שנפל אז אפשר בפורים להתחיל מחדש, ולהיות בשמחה.

זה הזמן עכשיו להתפלל על כלל ישראל, על השכינה הק', להתפלל על גזירת הגיוס שתתבטל, הגזירה של גיוס בנות רח"ל, האיפונים, וכל הניסיונות שלפני משיח. צריכים הרבה להתפלל על כלל ישראל, להתפלל על נפשות ישראל, על הבחורים היקרים שנפלו באיפונים ובצבא ובכל הזוהמות. אנחנו צריכים לראות לחזק אותם ולקרבתם, הם בוודאי רוצים להתקרב אל הקדושה רק צריכים לדבר אליהם דיבורים חמים, ולהתפלל עליהם שיזכו לצאת מכל הזוהמא הזאת שהולך עכשיו, הניסיונות שלפני משיח.

ובזה שאנחנו נהיה בשמחה, ונתחיל מעכשיו כל ההתחלות מפורים, אז בזה הוא יוציא אותם וגם אותנו מכל הזוהמות ומכל הצרות, ונתחיל להתקרב אליו יתברך מחדש לעבוד את ה' בשמחה וביראה, ובכל העצות של רבינו. ובזכות זה נזכה להתקרב לרבינו באמת ונזכה לעשות את רצון השם יתברך באמת. וזה יקרב את ביאת משיח צדיקנו במהרה בימינו אמן.

ליראה" וגו', שיש אנשים שאומרים מילא המצוות של הצדיקים שעושים אותם בשלימות כמו שצריך יש לזה ערך, אבל המצוות שלי אינם שווים מאומה, על זה אומר 'הקדושת לוי' שמי שאומר כך זה הרי ממש דברי כפירה, כי השם יתברך יש לו נחת מכל נקודה טובה. בוודאי שצריכים להשתדל לקיים המצוות בשלימות, אבל כאשר לא הולך לו, אז הוא יעשה איך שזה יוצא.

רבי נתן אומר: פורים מלשון פירוורים, כמו תרגול שמלקט פה פירור פה פירור. שלימות זה

הצדיקים, אנחנו, הלוואי שהפירוורים שלנו יהיה פירוורים. רק חובה עלינו לדעת שהשם יתברך אוהב את הפירוורים שלנו. הוא רוצה שאנחנו נשמח עם כל פירור. זה מה שנקרא 'אזמרה' בפשיטות, 'אזמרה' זה ה'פירוורים', להיות שמח בכל פירור, להיות שמח שאני יהודי, להיות שמח על זה מה שקמים בבוקר, וברוך ה' נתנו לי עוד יום שלם ללמוד ולהתפלל, זה השמחה הכי גדולה שיכולה להיות, שאנחנו יהודים, שאנחנו שומרים את התורה הקדושה, "אזא יִסְע תורה" [=כזה תורה מתוקה]. רבינו אומר: "אשרי מי שזוכה להרגיש נעימות בתורה כי יש נעימות בתורה", אז צריכים להרגיש את הנעימות, אבל צריכים להאמין.

רבי יונתן אייבשיץ כותב שאם הוא כיוון בבוקר בברכת התורה כמו שצריך, אם הוא אומר את ברכת התורה בכוונה, אז כל היום ילך לו בתורה, והוא ילמד כמו שראוי. את ברכת התורה צריכים לומר בשמחה, ברוך ה' יש לנו תורה, אַ זַא זִיִּסְע תורה. הרי אומרים: 'הערב נא ה' אלקינו', צריך לכוון שנוכה להרגיש את ה"זיסקייט" של התורה. האור החיים הקדוש אומר: אם היינו מרגישים את העריבות של התורה, היינו משתגעים אחרי התורה. ב"ה שיש לנו את התורה, ויש לנו את התורות של רבינו, ויש לנו את ה'ליקוטי הלכות', 'ליקוטי תפילות', אה! כמה צריכים להיות שמח בזה.

למען בית ה' אלקינו אבקשה טוב לך - ברוך ה' ששלח לנו את ה"אבקשה", "אבקשה" זה "נקי ברסלב", זה למען בית ה' אלקינו, וזה מקרב את חסידי ברסלב לה' אלקינו. זה הדבר הכי טוב שמבקשים: למען בית ה' אלקינו.

אשרי מי שיש לו חלק בזה, זה זכות לדורות. ובעצם מה זה "אבקשה" - 'אבקשה' זה 'איה', איה מקום כבודו.

רבי נתן אומר ב'ליקוטי הלכות' שעיקר מה שאנחנו נבראנו זה לגדל שם ה'. ואיך מגדלים את שמו יתברך על ידי שמבקשים את השם יתברך, שמבקשים איך להתקרב לצדיק, איך להתקרב להשם יתברך. שמתעוררים ברצונות טובים, שזה עיקר היהדות, ואף שכל אחד יש לו נסיונות, אבל העיקר שישמור את הרצון.

רבי נתן מדבר הרבה על ענין של הרצון, איה, אבקשה, שהוא מבקש אפילו שלא הולך לו, אבל הוא לא מתייאש, אלא ממשיך לחפש וממשיך לצעוק: 'אבקשה' איה מקום כבודו. רבי נתן אומר ב'ליקוטי תפלות' על התורה "איה" ("ח"ב סי' י"ב): "איה קדושתו, איה תפלתו איה תורתו", איה... צריכים לצעוק הרבה איה, איה אור הצדיק, אנחנו רוצים, אפילו שאנחנו רחוקים, ולמרות שאנחנו לא מרגישים את אור הצדיק, אבל אנחנו לא עוזבים את הרצון, לא עוזבים את ה"איה" את ה"אבקשה", מבקשים הלאה, מבקשים הלאה.

בפרט עכשיו בחמשה עשר בשבט, שזה יום ההולדת של רבי נתן, שעיקר הענין של רבי נתן זה לעשות פירות, להשקות אילנות. וכל אחד יכול לעסוק בהענין הזה לקרב נפשות, ובתחילה "האדם עץ השדה" - לקרב את עצמו, לבקש אבקשה, איה, איה אני אצל הצדיק, איה אני בתורה איה אני בתפילה, לבקש "אבקשה", אני רוצה! אין הכי נמי אני רחוק, אני יודע שאני רחוק, אבל השם יתברך רוצה מאוד את הרחוקים, והשם יתברך רוצה שנדע שהוא רוצה אותנו, ועל כן אל תעזוב את הרצונות, לא לעזוב את ה"איה", לא לעזוב את ה"אבקשה", רק להשתוקק להשתוקק...

עכשיו, הולך ובה פורים, פורים זה הרי מחיית עמלק, ופורים זה שמחה, ואיך זה מסתדר יחד? אכן דבר ראשון צריכים להיות בבחינת פורים, להיות בשמחה. יש דיבור מרבינו: היצר הרע לא צריך את העבירה, הוא צריך יותר את העצבות והעגמת נפש שאחריה, והוא רוצה להראות לך שאתה והמצוות שלך לא שווים כלום...

הזכרתי כמה פעמים את מה שכתוב ב"קדושת לוי": "ועתה מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם

ר' ישראל נחמן אנשיין בצעירותו

הוֹקֵלֵךְ תַּמִּים וּפְּוֹטֵלֵךְ צַדִּיק

עבודת ה' צרופה
לילות כימים, לצד
'יגיע כפיך כי תאכל'
• ומשא ומתן באמונה
החבורה לצעירי הצאן
וסעודות ה'מלוח
מלכה' • הכיסופים
לאומן והנסיעות
בשנים תשל"ב
ותשל"ד ב'קבוץ
קישיונב' הנודע כאשר
היה בין השניים
היחידים שהצליחו
להגיע לאומן לערב
ראש השנה • עובדות
מאליפות על החסיד
המופלג ר' ישראל
נחמן ב"ר שמואל
מאיר אנשיין זצ"ל
שנרשמו בידי בנו
הרה"ח ר' אברהם נתן
שוחי' לרגל היארצייט
- ד' טבת תשמ"ג

יעקב וכן ביהמ"ד אהל שרה וכו' [והרבה פעמים כשהתאחר בלימודו וראה שכבר מתקרב זמן מנחה היה כבר נשאר למנחה].

אחרי חוק וסדר לימודו חזר לביתו, נטל ידיו ל'פת שחרית' וברך ברכת המזון במתינות ובכוונה בפשיטות ובתמימות מתוך הסיודור ולבש כובע עליון ומעיל כהלכה.

משא ומתן באמונה

אחרי כן יצא לעבודתו ועשה תורתו קבע ומלאכתו עראי. העבודה שלו היתה 'קאלאכער' (=סיוד בתים) והעבודה הזאת היתה מהעבודות הקשות ביותר, היה צריך לגרד את הסייד הישן בשפכטל וכו' עבודת פרך ממש, שלא התאימה כלל ליהודי ת"ח כמוהו. [ואכן זה גרם לו למחלת ריאות כרונית מהאבק הסמיך שחדר לריאותיו]. והכל עשה מתוך תמימות ומתוך יגיעה גדולה ויתן טרף לביתו וחוק לנערותיו במשא ומתן באמונה והיה זהיר ביותר מגזל ופרוטה שאינה שלו בתכלית הזהירות, אפילו מספק אבק של גזל, ודבר זה היה מפורסם לכל שהוא נאמן ביותר, והגיעו מרחוק דוקא אליו בגלל נאמנותו, ועליו אפשר לומר "גיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא".

אח"כ היה הולך למנחה מעריב והחליף בגדי בנקיות ועוד פעם הכל מתוך תמימות ופשיטות ויראת שמיים הכון לקראת אלקיך ואחרי מנחה מעריב עוד הפעם התחיל ללמוד שיעורים בגמרא ובש"ס וש"ע ואף שהיה עייף ביותר ממלאכתו הקשה כנ"ל, עם כל זה לא הסתכל על כלום והתגבר ולא התייחס לעייפותו ולא הלך לישון עד שגמר כל סדר הלימודים לפני השינה! ורק אחר זאת קרא קריאת שמע שעל המיטה במתינות והלך לישון לאגור כח לעבודת השם ליום המחרת שאז חזר חלילה על כל עבודתו הנ"ל ביתר שאת וביתר עוז.

ידיה שילחה בכישור

סדר היום של אמנו הצדקת והחסודה אשת חיל מי ימצא בבוקר השכם לתלות כביסה על החבלים שהיה בחצר בקור עז של ימות החורף קפאו ידיה מתוך יסורים קשים עד שפשרו ידיה מהקור הקופא בחורף אח"כ היתה מתפללת בדמעות שליש שכולם יצליחו בלימודים ושיגדלו לתורה ויר"ש וכו' וכו' ואח"כ יצתה להביא טרף לביתה, אם זה בייבי סיטר, אם עבודות בסיודור הבית, וקיימה מה שנאמר 'ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחוק לנערותיה', וקיימה בהיודור ובשמחה 'ידיה שילחה בכישור וכפיה תמכו פלך' מתוך מסירות נפש פלאית, 'עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון' שליוחה בניה

בחרת קודש וביראת הכבוד אני ניגש לעבודת הקודש של מצוות כיבוד אב ואם, בכדי לשרטט את אורח חייהם של הורינו היקרים הבלתי נשכחים, אבינו מורינו הרה"ח ר' ישראל נחמן אנשין זצ"ל בכור למשפחת אנשין, ואמנו מורתנו הצדקת מרת מטילדה ע"ה. מקווה אני ומתפלל אני שלא יקפיד ח"ו על זה שאנו כביכול כותבים עליו ועל חייו וכו' מה גם שכל חייו היה רחוק מזה, רק מטרתו היא שילמדו ממעשיו וכן בזה אכבדהו, כאמרם ז"ל 'מכבדו בחייו ומכבדו אחר מותו'. ובעז"ה יהיו דברים אלו מעט הכמות ורב האיכות וכמו שרבינו הנגמ"ח זיע"א אמר 'אייערע קינדער זאלט איר דערציילן וואס דא האט זיך גיטאהן' [=לבניכם תספרו מכל הנעשה כאן].

אבי זצ"ל נולד בט' כסליו תרע"ד כבן בכור לאביו ה"ה סבינו ר' שמואל מאיר אנשין זצ"ל בעיר ירושלים ת"ו. כאמור הוא היה הבכור למשפחת אנשין הענפה.

שיעורים קבועים

כל ימיו דגל בהצנע לכת עם ד' אלוקים, כמו"כ אמנו החשובה והצדקת המלומדת והצנועה תפילותיה ובכיותיה הכל בצניעות ובענוות חן ובשמחה. סדר יומו של אבינו היה מלא וגדוש בתורה ובתפילה מלפני עמוד השחר עד קרוב לחצות היום בהתמדה רבה דבר יום ביומו תמידים כסדרם שהיה עושה תורתו קבע ומלאכתו עראי. בכל יום השכם בבוקר היה מתגבר כארי קם בעוד לילה עוד לפני עלות השחר וקיים בפשיטות ההלכה בשו"ע שיהא הוא מעורר השחר והתחיל בסדר יומו. קודם כל דבר היה מקיים בעצמו עצת רבינו ז"ל 'הניעור בלילה' בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ולאחר מכן המשיך בשיעורים קבועים תמידים כסדרם עד הגיע זמן תפילת שחרית בהנץ החמה.

מנהגו בזה היה להתפלל בכל יום כותיקין בבית הכנסת 'ישועות יעקב' ו'אהל שרה' בתחנונים ובנעימות קול [ואגב אציין שהיה לו נעימת קול מיוחדת בהשתפכות ממש כבן המתחטא לפני אביו תפילה במתינות כמונה מעות כפשוטו

ובהשתפכות הלב והנפש בפרט בזמירות שב"ק וכדו' וכן אפשר לשמוע בהקלטה שהתפרסמה בשנים האחרונות מזמירות חנוכה, שם אפשר לשמוע ולהיווכח בנעימותו המיוחדת יוצאת הדופן למביני טעם].

ואחרי התפילה המשיך בחוק לימודו עם סדרת שיעורים עד קרוב לחצות היום בבהמ"ד ישועות

ר' אברהם נתן אנשין קרדיט גנזי ברסלב

הק' וכמובן שלא שייך להעריך את תוכן שיחתם לימודם הכל כאשר לכל, אנו קטני ערך להבין ולידע את גודל ערך הדברים שעומדים ברומו של עולם מגדולת הצדיק ותורתו. לדוגמה קטנה זכורני בסוכה של אבינו זצ"ל עשו סעודה של יאר צייט רבינו הק' ור' שמואל הורביץ דיבר אז תורה בליקוטי מוהר"ן וכל גופו רעד מעומק המושגים עד כדי כך שפניו היו נעשים אדומים מרוב עומקם של הדיבורים והיה כולו אש קודש על קדושת וגדולת הַצָּדִיק, "דער צָדִיק, דער צָדִיק", מלים אלו הבנת, חוץ מזה היה סביבות עֲתִיק וגבוה מֵעֲתִיק וכו' וכו' זיע"א. [ר' שמואל היה יליד צפת ושמה היו מבטאים בקמץ ולא צָדִיק בַּפֶּתַח].

וכל פעם שנפגשו היה ביניהם שיחות סודיות, וגם פעם רשם אבינו את כל סדר הנסיעה של ר' שמואל לציון רבינו הקדוש, שכידוע אסרו אותו הרוסים י"ש והוא היה בסכנה גדולה שבזמנים ההם כל מי שהבריח את הגבול היה נקרא מרגל והיה מסוכן מאד וכמעט שגזרו דינו להמית ח"ו ואחרי השתדלות אנ"ש עם רבנים שהיה להם קשר עם הקומוניסטים והצליחו להצילו בשלום מרוסיה. [רק מתי מעט הבינו את ר' שמואל זצ"ל שהיה חריף מאד ולמדן ובקי בנגלה ובנסתר והוא ר' שמואל ז"ל ראה לנכון לקבוע חברותא עם אבינו, זה מראה וכו', רק אצל אבי ז"ל הכל היה בהצנע לכת].

חבורת הברסלבער' בשטיבל 'אמת ליעקב'

אבינו ז"ל יסד את חבורת הברסלבער' בשטיבל 'אמת ליעקב', השטיבל היה מאחורי 'בתי וורנר' ליד מאה שערים ובתי וורשא ובו סעדו סעודה שלישית [רק מעריב מוצש"ק] והיו משתתפים בו מחשובי וזקני אנ"ש: ר' נתן ברסקי נכד רבינו בנו של ר' שמשון ברסקי מאומן, ר' נתן שטרנהארץ בנו של ר' אברהם שטרנהארץ זצ"ל נכד מוהרנ"ת, הרה"צ ר' גדליהו קעניג זצ"ל, ר' יעקב מלמד קאלמנוויץ זצ"ל, ר' דוד רומניישער קאלמנוויץ זצ"ל אחיו של ר' יענקל מלמד,

בשמחה תמיד. רבי שמואל מאיר אנשין

זכור לי שהיה כמה פעמים שאבינו מורינו נחלה עם שושנה לפני פסח והיה חלוש מאד ובכל זאת כשהגיע ליל הסדר לא הכירו בו שום חלישות, אדרבה היה עורך את הסדר במלוא המרץ והשמחה, עד כדי כך שסיפר לי בחור מ'תולדות אהרן' שהפנימיה שלהם היה סמוך לביתנו ברח' סלטנ' ופעם ישב בליל הסדר אצל האדמו"ר והיה עייף ונרדם, בגלל זה שלחו אותו לחדר שישן שם ושמח מאד שע"ז יזכה להיות קרוב לליל הסדר של משפחת אנשין הסמוך לפנימיה וישמע את ההגדה מתוך התרוממות וכבר לא היה צריך לישון ועד היום חקוק בעצמותיו אותו ליל הסדר, מפני שאח"כ הוא כבר התחתן ונבצר ממנו התענוג הרוחני הזה. כמו כן אמנו היקרה הייתה מתאמצת להכין את ליל הסדר בשיא הפאר והיופי ובהרחבת הדעת, אפי' שכבר היתה מבוגרת היא נעשית צעירה כבת 20. זכור לי שדוד המשפחה נחלה ל"ע וכדי לשמח את המשפחה אמנו הזמינה אותם לליל הסדר וגם סבתנו הצדקת מרת פרומה הייתה עורכת את הסדר אצל אבינו, מפני שכאן הרגישה כמו הסדר של בעלה ה"ר שמואל מאיר שהיה עורך באותה מתכונת ובהתלהבות. אבינו בסוף ימיו שכבר שכב על ערש דוי והיה חלוש מאד, אולם בליל הסדר לא ראו שום שינוי של חלישות אלא הפוך, ביתר שאת וביתר עוז הוא ערך את ליל הסדר עד השעות הקטנות של הלילה. תיבל את ההגדה בדרשות חז"ל ותרגם חלק גדול באידיש בהתלהבות ובלבת אש קודש.

פגישותיו עם הגה"ח רבי שמואל הלוי הורביץ זצ"ל

כשהרב החסיד ר' שמואל הורביץ זצ"ל היה מגיע לירושלים לשבתות, בדרך כלל היה להם סדר לימוד בשבת אחה"צ שלא היה רשות לאף אחד להשתתף בשיחותיהם

ונכדיה עד למקום מנוחתה לקיים מה שנאמר ותשחק ליום אחרון.

בירושלים היה יהודי בעל יסורים גדולים בשם ר' דוד רומניישער זצ"ל שאף אחד לא היה מסוגל לארח את הנשמה הגדולה הזו ובה"א אבינו ואמנו קיימו ביחד מצוות הכנסת אורחים בהידור רב וישן ואכל בסוכה שלנו כל ימי החג וכהנה היו מקרים שאף אחד לא קיבל את האורחים האלו. הכתובת בשול היה ר' ישראל נחמן זצ"ל בלי לשאול שלחו אותם אצלינו, כי ידעו כולם שלא ישיבו פניו ריקם.

זמירות שבת ומוצאי שבת

סדר שבת קודש מבוא ועד צאתו לא להשתמש בעלקטרי מפני חשש חילול שב"ק, בערב ש"ק היה צריך לסגור את כניסת המים שנכנס מהעיריה. חבית קרח היה מוכן כל השבוע עבור ש"ק בכדי שיוכלו לנתק את הפריזידער מעלקטרי, אור שב"ק היה רק לאמפן ואח"כ מלוקסין [=מנורות נפט] ונרות שב"ק, זמירות ש"ק היה שר בנעימות ובמתנינות כפי הניגונים של משפחת אנשין, הזמירות של מוצאי ש"ק היה דבר בפני עצמו שבאו אצלינו בבית חבורת בחורים שמהמלוה מלכה היו שואבים חיות לכל השבוע ואחרי המלוה מלכה נסענו לפעלד [=שדה] ליד שכונת 'בית הכרם' בירושלים, יער ירושלים, הלוח נסענו באוטובוס קו מס' 1 שנסע אז לבית הכרם עד מלחמת ששת הימים, אחרי מלחמת ששת הימים נהפך הקו למס' 6, בחזור הלכנו רגלי עד למאה שערים, כמו כן היו מולחים את העופות בבית.

ליל הסדר

ליל הסדר היה מתוך התרוממות עילאית ומתוך שמחה עליונה וחזקה באמונה שלמה.

אור ימי חנוכה ופורים

ההכנות לחנוכה להכין את המקום מעל החלון הפונה לרשות הרבים, החנוכיה, השמן, המְעֻשָּׂעֵס מצמר גפן, נר שעוה להדליק נר חנוכה בדחילו ורחימו וליחדא שם י"ה בו"ה ושמחה עולה על כולנה הברכות "להדליק נר חנוכה" "שעשה נסים לאבותינו" "שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה" במתינות ובכוונה ובשמחה ואח"כ הזמירות לכבוד חנוכה וכו' וכו' הסדר היה לשבת אחרי הדלקת הנרות, "הנרות הללו קודש הם ואין לנו רשות להשתמש בהן אלא לראותם בלבד כדי להודות ולהלל ולשבח על נפלאותיך ועל ישועותיך" "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד" וכו' "למנצח בנגינות מזמור שיר", "ויהי נועם ד' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה" וכו' "יושב בסתר עליון" וכו' במיוחד ובנעימות יתירה, "אנא אנא אנא... בכח בכח בכח... וכו' "מעוז צור ישועתי" 2 ב נוסחאות שמזמרים במשפחתנו וכו' ואח"כ סיפורים על נס חנוכה וסיפורי צדיקים.

פורים קריאת המגילה במגילה מהודרת (שנמצאת אצל אחי שמעון) תמימות ופשיטות לקיים מצוות היום עד דלא ידע. בזמנים יותר מוקדמים היינו הולכים אל כמה מזקני אנ"ש במשלוח מנות ושמחת פורים בביתם והשתיה הייתה כדת אין אונס ביין המשומר שהוכנו מבעוד יום לפני פורים. בזמנים יותר קדומים לקיים מצוות כיבוד אב ואם במשלוח מנות ובשמחת פורים וכו' וכו'. בחיי הסבא ר' שמואל מאיר ז"ל היינו הולכים כל שב"ק אחרי הצהרים לשכונת 'מזכרת' כדי לומר גוט שבת לזיידע ולבאבע ולקיים מצוות כיבוד אב ואם בהידור רב וכל הדרך הארוכה היה לומד משניות בע"פ וגם היה מוחה על חילול שבת קודש בלי פחד ומורא ח"ו, והכל בתמימות ופשיטות, כל דבר שבקדושה, כגון לשמח חתן וכלה היה בלי התפעלות והיה שר ניגונים והיה עושה תנועות משונות כדי לשמח חתן וכלה כמו שרבינו אומר אפילו במילי דשטותא הכל כאשר לכל לשמח חתן כלה, כמו כן מצוות הכנסת אורחים היה מקיים בכבוד ובדרך ארץ לכבד את האורח בחיזוק ובמאכל למעלה מן הרגיל.

ממשפחת סופרים ותלמידי חכמים

אמנו הצדקת באה ממשפחת סופרים ותלמידי חכמים שעלו לארץ הקודש מעיר מראקש, שהיתה עיר ואם בישראל עם ישיבות וכוללים ות"ח מופלגים, כמו בני ברק בארץ ישראל, מגזע הצדיק המפורסם הרב חיים פינטו זצ"ל שהוא מפורסם בכינוי

ר' משה נפתלי אנשין ז"ל, ר' שמחה שמעון אנשין ז"ל, ר' אלעזר מנדל קוסטנטינר ז"ל, ר' נחמן שותק ז"ל, ר' יוסף רונין ז"ל, ר' אלעזר וויצהנדלר ז"ל, ר' בנימין חנון ז"ל שהיה בקי בע"פ עם הלשון של לקוטי הלכות, ר' עמרם הורביץ, ולהבדל לחיים טובים ר' יוסף קדיש שפירא שליט"א (שהיו יוצאים אחר חצות ליל שישי לקיים הניעור בלילה ונסענו לפעלד בבית הכרם הנקרא יער ירושלים)

ציון רבינו הקדוש באומן

בזמנים ההם כשרוסלאנד היה סגור תחת מסך ברזל (אונטערן אייזערנעם פאראנג) כל מאוויו היו לזכות לבא ולהשתטח על הציון הקדוש. בחורף תשכ"ז התארגנה קבוצה של סביבות 100 אנשים שיזכו להגיע לציון רבינו הקדוש, בשעתו היה אמור לצאת באניה לכיוון אודסה ומשם להגיע לאומן, מי לא זוכר את התרגשות אנ"ש בכלל ואת התרגשות אבינו ז"ל, כאילו הוא זוכה להגיע לפסגת יום המאושר בחייו עלי אדמות.

אבל מסבב הסיבות רצה אחרת ובגלל שבקיץ תשכ"ז פרצה מלחמת ששת הימים ובעקבותיה נותקו קשרי היחסים הדיפלומטיים עם רוסיה עקב כן כל התוכניות נגוזו ואכזבה נוראה היתה לכל האמורים להפליג עם האניה המאושרת לרבינו הקדוש על ציונו הקדוש. ובגלל שרבינו זעק בקול גדול 'אין שום יאוש בעולם כלל' כל השנים חתרו למצוא דרך להגיע לציון, נפתח ערוץ אמריקאי לעשות אזרחות ארה"ב ועם פספורט אמריקאי להגיע לאומן. בשעתו נסע הרה"צ ר' שמואל שפירא לאמריקה ושהה שם עד שקיבל פספורט אמריקאי ומשם נסע לרוסיה ולציון רבינו הקדוש ובעקבותיו גם אבינו זצ"ל נסע לאמריקה וגם שהה שם לקבלת פספורט אמריקאי וזכה בפעם הראשונה להגיע לאומן לבדו ולהשתטח על ציון רבינו הק', בט"ו באב תשל"ב.

בפעם השניה זכה להגיע לאומן על ר"ה תשל"ד שנקרא 'קיבוץ קישינוב', שרק הוא ז"ל ולהבל"ח ר' שר שלום מרזל חתן ר' שמואל צ'ציק זצ"ל, זכו להיות בערב ר"ה, ויום ראשון של ראש השנה תפסו אותם וגרשו אותם לקישינוב ואסרו אותם בבית הסוהר וביום שני של ר"ה עשו להם משפט וגרשו במלון ששהו שם חסידי ברסלב הנקרא 'קיבוץ קישינוב', ומכיוון שהביאו אותם מחוץ לתחום היה להם רשות של ארבע אמות בלבד, ומשם אחרי ר"ה נסעו לאנטוורפן.

את העופות בבית דוקא ולהיות בטוח שהכל נעשה בתכלית ההידור. כמו"כ אמנו ע"ה היתה צריכה לבשל במיוחד בשבילו שיוכל ליהנות בשמחת המשפחה וכו'.

ללמד בני יהודה קשת

היתה תקופה ארוכה שאבינו זצ"ל היה מדבר עם הבחורים בעבודת ה', ועכשיו נודע לי מזקני אנ"ש מקטמון, הרה"ח ר' יוסף קדישי שפירא שליט"א, שבתקופת מלחמת סיני תשי"ד-תשט"ו גרנו בקטמון ואבינו ז"ל היה אוסף את הילדים והבחורים בשבת אחה"צ ולומד אתם ואומר תהלים אתם ומחלק לילדים ממתקים וכו' וכו', אני זוכר שדיברו אז הילדים ביניהם שבעזה"ל החברה תארגן נסיעה לאומן וזה היה כל השאיפה והחלום של הילדים אז, לזכות להגיע לאומן ולהשתטח על ציונו הק' של רבינו זצ"ל, וכל פעם דיברו בגעגועים על ציון רבינו הק' באומן, עד כדי כך שאומן הצטייר אצלי כמו שהצדיקים חשבו על קדושת ארץ ישראל, שזה לא נמצא בעולם הזה כלל, כך היה לי במחשבה שאומן לא נמצאת בעלמא הדין.

כמו כן כשבאנו לגור ברח' סלנט 11 סמוך ליד השול לא היה אז לבחורים ארגון מסודר כמו היום והבחורים המקורבים חיפשו מישהו שיחזק אותם אז אבינו ז"ל היה מארגן בבינתו סעודת מלוה מלכה במוצש"ק והיו הבחורים מחיים עצמם עם הזמירות ששרו בנעימות ומתינות, ומזה שאבו חיות לכל השבוע. אחרי מלוה מלכה היו נוסעים אז לפעלד עם אוטובוס מס' 1 שנסע לקרית משה קרוב למקום שנקרא היום יער ירושלים סמוך לבית הכרם יפה נוף והדבר הזה חיזק מאד את הבחורים דאז.

לא אפשר בימים ההם ללכת לסנהדריה מפני שהיה שם הגבול עם ממלכת ירדן שנמצא כיום בצד המזרחי של נהר הירדן, ואבינו ז"ל הכין מעילי חורף שלקח מכל מיני גמח"ם עבור הבחורים שלא יצטננו מהקור בפעלד וגם מוכן שטעקינעס [=מקלות] מענפי אילן שלא יחליקו מהבוץ בפעלד, והכל נעשה בשיא הפשטות והתמימות כדי להחיות נפש כל חי, בלי חשבונות, בכל דבר שהיה נוגע לכבוד שמים הוא לא חס על כבודו, היה עושה במסירות נפש אפילו שפרנסתו היתה בדחוקות גדול לא הסתכל על כל זה והעיקר שיהיה בזה כבוד שמים וכבוד הצדיק יתגדל מזה, היה משלם מכיסו כל ההוצאות מסביב בלי חשבונות של כבוד ופרסום. וגם התרחק מאד מכל העיתונות למיניהם, לא הסתכל בזה ולא קרא, התרחק מחן של שקר ופרסום, "תמים תהיה עם ד' אלקיך" פסוק זה היה נר לרגליו.

היום בכוללים וכו' ת"ח מובהקים בשיא הפשטות בבחינת תורה לשמה, בלי לקנטר ובלי יוהרה אלא תורה לשם לימוד תורה ולדעת.

בקבר דוד המלך ע"ה

בתשעה באב היינו הולכים לקבר דוד המלך הנקרא הר ציון, שהוא הכי קרוב למקום המקדש ומשם לקונן על החורבן, כי אז לא היה אפשר להגיע לכותל המערבי מפני שהיה סגור שהיה שייך לירדנים, ולכן התקרבו כמה שאפשר יותר קרוב למקום המקדש ולראות משם על הגג בהר ציון את מקום המקדש והר הזיתים וכו' וכו' ושם בהר ציון לאחרי תפילת ותיקין ישבנו עד אחה"צ ואמרנו קינות "בזכרנו את ציון, על ערבים בתוכה תלינו כינורותינו" ותיקון חצות וכו' וכו'. ואח"כ נכנסנו שם למקום שנקרא מרתף השואה ששם ראינו במו עינינו מה שהדייטשין [=הגרמנים] ימ"ש עשו מספרי תורה קרועה בבזיון נורא מאד ועשו ר"ל בגדים מיריעות של ס"ת ר"ל, והכל להמחיש בקרבנו גלות השכינה וגלות כלל ישראל, ועשו סבון (זייף) משומן של יהודים ר"ל מיהודים שנהרגו ונשחטו במיתת משונות ה", ה' ינקום דמם ונזכה בקרוב למאמר "נקום לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך" ויקיצו וירגנו שוכני עפר בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

לאבינו אירעו שלושה ניסים ביום ל"ג בעומר: (1) ניצל מפגז במחנה יהודה, (2) עלה על הסולם ונפל וניצול, (3) אני לא זוכר, ובגללם קיבל רמז מן השמים שלא להתעסק במלאכה ביום ל"ג בעומר ומני אז היה נוסע למירון במסירות נפש.

כשרות המאכלים

בימים ההם לא היה מושג לקנות עופות שחוטים מוכשרים, מכרו עופות חיים וכל אחד הלך בכוחות עצמו אל השוחט. היה בית השחיטה במאה שערים ושם שחטו את העופות ואח"כ היו מורטים את הנוצות ופותחים את העוף לבדוק את האברים הפנימיים, ואח"כ כשהכל היה חלק המשיכו בשריה ובמליחת העוף וכו' וכו'. בתקופה יותר מאוחרת הנהיג הבד"ץ בעיה"ק ירושלים ת"ו שלא למכור ליחידים עופות חיים מפני כל מיני מכשולות וחששות ומכרו רק עופות שחוטים בהכשר הבד"ץ עם פלומבה מיוחדת. ואבינו ז"ל היה בודק את העופות שרצה לקנות שלא יהיו כתמים בעוף מבחוץ, רק היה צריך להיות שלם בלי כתמים וחלק מבחוץ. ואח"כ יותר מאוחר שהיו כל מיני מכשולים התירו לקנות עופות מוכשרים ואבינו זצ"ל החמיר ע"ע להכשיר

ר' דוד רומינישר

ר' נתן שטרנהארץ יחד עם ר' אליהו חיים רחין (אוסף ברג)

ר' יעקב מלמד

ר' נתן בארסקי

המלוב"ן, מלומד בנסים, וצדיק קדוש וטהור, ומשפחת בן שושן שהיו יודעים לעשירים גדולים, ועזבו הכל כדי לזכות ולדור בארץ ישראל, ולמדו תורה מתוך הדחק. תלמידי חכמים מפולפלים מחד גיסא ומאידיך הכל עם ענוות חן בלי חכמות. זכורני כשהיו באים ללמוד משניות ביארצייט שבני המשפחה היו יודעים בע"פ משניות עם לשון הרע"ב בע"פ היו מתקנים בע"פ מי שלא למד נכון! יש בני דודים שלנו מצד אמנו שלומדים כל היום יושבים על התורה ועל העבודה כל

דודי ירד לגנו

מנופה של עיה"ק צפת נעקרו חמשה נפשות יקרות ומאירות שהיו מקושרות יחדיו בעבודות אהבה בכולל חצות של ר' שמעון תפילינסקי ז"ל // כך זכו להסתופף בצילו של הצדיק האמת ובעצותיו הק' בתמימות ובפשיטות עד שפתיל חייהם נגדע באסון הנורא במרוקו, עת היו בדרכם להשתטח על קברי צדיקים // חבריהם מספרים על קימת חצות, 'הנעור בלילה', וקביעות עתים לתורה למרות טרדת הפרנסה, על חסד שבצנעה והתמסרות למען הזולת ללא תנאי וציפייה לתמורה

כלל אנשי שלוחינו מתאחדים לסייע ליתומי ר' שמעון תפילינסקי ז"ל ולהמשיך את מידת הגתימה בה דבק לטובת החזקת משפחתו היקרה

תמונות: בעולמה של ברסלב

מ. לבבי

שיצטרף להאי חבורת קדישתא, כולל גם לאנשים פחות 'מעורים בחברה', והכל כדי שכל אחד יריגיש שכולם ערבים לו ודואגים לטובתו. כי כולם הרי רצו שיתקשרו אליהם וכולם כספו לקום בחצות.

ר' שמעון היה הרוח החיה בכולל. בהתחלה, עוד בטרם הצטרפתי אליהם, הם למדו ביער ביריה בציון התנא אבא שאול, ולאחר שנסגר הכולל בשל קשיים, הוא בא בלילות לבית המדרש 'פאר הנצח' זמן רב עם חברותא, ללא שום תשלום ותמורה. עד שאט אט נפתח כאן הכולל מחדש על ידי שהוא חיזק את האברכים וגרם להם להתחדש בעבודת ה'.

בחצי שנה האחרונה כלל לא נכנסה 'מלגה', ובכל זאת כולם מגיעים, כביכול משלמים כסף מלא. למדתי בכמה כוללי חצות הן באזור המרכז, והן בצפון, ברוב הכוללי חצות לומדים אברכים המנותקים כליל מהעולם הזה, 'אנשים של חצות', ובכולל הזה המעלה המיוחדת היא, שלומדים בו הרבה בחורים ואברכים העמלים לפרנסתם במשך רוב היום, ור' שמעון התעקש שכולם יצטרפו לכולל הזה. ניתן לומר כי בלעדיו הם היו נשארים רחוקים מהעבודות הקדושות האלו, הוא 'חידש' שגם אנשים שקצת שקועים בעולם הזה, עובדים או בעלי רכב נאה וכו', לא יפסידו הליכה ליער להתבודדות, לימוד תורה ועבודת ה', היסודות הנפלאים של רבינו.

כה מפליא היה לראות כי ר' נתן שפירא שהיה חברו הקרוב ביותר, היה ההיפך הגמור ממנו, שקט ונחבא אל הכלים, מתמיד עצום ועקשן ללא פשרות, אך למרות זאת היה

הרחוקה הם זכו להגיע ולהשתטח על על ציונם של גדולי חכמי המזרח. עד שבפתע פתאום התרחשה אותה תאונה איומה, שבה חמשה מבני החבורה עלו בסערה השמימה בדמי ימיהם, לתדהמתם של כל חבריהם ומכריהם.

בטרם שככו ענני האבל והכאב העצום, החלו מפציעים בזה אחר זה תיאורים מעוררי הוד והשראה על תהלוכות חייהם של החברים הנאמנים. אהבת חברים מעבר לכל דמיון, התקשרות לצדיק עד כלות, צדקה וחסד, התמדה בלי גבול, ועוד נקודות אור רבות שמעוררות ומגבירות את הגעגועים ליקרים שאינם עוד איתנו ולדרכיהם הטהורות.

הד"ר שמעון תפילינסקי ז"ל

בכולל בו למדו, ישב עמם יחד בצוותא האברך היקר ר' שלמה סויסה הי"ו (שהוא גם בן דודם של ארבעה מתוך החמשה) המתאר את דמותו הבלתי נשכחת של ר' שמעון תפילינסקי ז"ל:

לפני שנתיים התחלתי ללמוד כאן בכולל חצות. לא אשכח את הארת הפנים יוצאת דופן בה התקבלתי על ידי ר' שמעון, ר' נתן שפירא ושאר החבריא, ביניהם גם שלושת הבחורים שהסתלקו בחטף. מנהג קבוע היה לו לר' שמעון, בו התמיד לילה לילה - להעיר את החברים בחצות, הוא דאג שתהיה אווירה טובה ושמה, שתהיה הרגשה נעימה לכולם, שהאחדות לא תיפסק. ולכן היה יכול להתקשר בלי גוזמא 15 פעמים לאחד החברים בלילה אחד, כדי לעוררו

שעת חצות ליל.

רוח קרירה נושבת ברחובות צפת השקטים. מאחד הבניינים נראית דמות גבוהה ועדינה יוצאת בזריזות, מתקדמת ונעלמת במעלה הכביש.

ליד אחד הבניינים ברחוב ממול נעמד האיש, שם הוא ממתין בסבלנות משך דקות ארוכות עד שאברך נוסף יוצא מחדר המדרגות. יחדיו הם נכנסים לרכב שייקח אותם לכתובת הבאה וכך עד לכתובת הבאה...

לאחר מכן ניתן לראות כיצד יורדים בני החבורה ליערות התנאים והאמוראים, אל העמק הנפרש למרגלות קבר התנא חוצפית המתורגמן ועד מהרה הם נבלעים בין עצי השאגות העולות מהיער מגיעות עד לכיסא הכבוד. הרצונות והדמעות פורצים את החשיכה ומעוררים את האבות והאימהות במרומים להחיש את התגלות האור במהרה ולקרב את הישועה השלימה.

משם שמים החבריא פניהם אל בית המדרש, שם ישקעו בלימוד התורה במתיקות ובדיבוק חברים. מהלילה הקדוש הם יעברו אל תפילת שחרית עריבה מאין כמוה, כזו המתנגנת לאחר לילה של תורה ועבודה שבלב. לא פלא לגלות כי לתפילתם מצטרפים רבים המבקשים לחוות גם הם את הרשימו של אותה דבקות ונעימות, השורה על פני האברכים הצדיקים.

כך התחדשו החברים הצפתיים בעבודת הקודש לילה אחר לילה... יחדיו היו מבליים בקברי הצדיקים בארץ ישראל ובמקום מנוחתו של רבינו בעיר אומן. אפילו למרוקו

שמעון תפלינסקי

הבחור יוסף חיים תפלינסקי

הבחור ישראל מאיר שאשא

הרב נתן שפירא בלימוד

הבחור משה גלנס ז"ל קרדיס גנזי ברסלב

אתו היכרות מעמיקה, כמו גם עם ר' ישראל מאיר, אך לכולם היה מכנה משותף - הארת פנים ושמחה. ר' יוסף חיים התנזר במסירות נפש מכל פגעי הטכנולוגיה, הוא היה בא לתפילת נץ בחיות, וכן משתתף הרבה בכולל חצות. הוא דאג להחזיר כל חוב, גם של שקלים בודדים. כל מי שהיה צריך לעבור דירה וכו' ידע שאפשר להיעזר בשמחה בבחורים היקרים האלה.

מראיין: היחיד שהכרתי באופן אישי מכל החמישה, הוא דווקא יוסף חיים תפלינסקי. תמיד התפעלתי איך היה כ"כ טהור, ושום 'רע' לא היה נוגע אליו. תמיד היה אומר 'דבר איתי רק על קברי צדיקים, על התבודדות' וכו'. לכן נעלה כאן על הקו את ראש הישיבה שבה למד.

הר"ר אהרן גומבו שיחי:

כל קברי צדיקים וכו' הוא כל כך אהב. היה בא להתפלל בציון ר' לייב בעל הייסורים בכל שבוע. בכל דבר טוב הוא דבק באמונה ותמימות. ממש היפך ממה שאמרו: "מעוות לא יוכל לתקון - זה שנמנו חבריו לדבר מצווה ולא נמנה עמהם", לכל דבר טוב הוא הצטרף.

היה עושה לפרנסתו, משך תקופה מסוימת הוא היה 'בודק' במפעל שחיטה. הוא היה קם בחצות ומתבודד וכו' ואחרי התפילה יוצא לעבוד עד 3 אחה"צ... זה היה מדהים לראות אנשים שעבדו וכו' ובכל זאת קמו בחצות ועשו התבודדות. ממש אנשים כשרים, אנשים של רבינו.

הבחור הצדיק ר' ישראל מאיר שאשא ז"ל

ואי אפשר לשכוח את הבחור הצדיק ר' ישראל מאיר שאשא שהיה הגדול שבבחורים. גם הוא היה חבר טוב של ר' שמעון שהעלה אותו כל פעם עוד ועוד בצורה מפליאה. ר' ישראל מאיר היה יושב בשקט וגומר את הסדרים שלו. הוא היה מגיע לשדה, ומתעקש להתבודד כל יום בעקשנות. מעשי החסד שלו - בל יתארו. כל פעם שהיתה איזו חלוקה או קמחא דפסחא וכו' הראשון שהיה מרים ולוקח עבור זה ועבור זה, היה ר' ישראל מאיר. אם הוא שמע על מישהו שנמצא בכלא, נטל על עצמו סכום של 15 אלף \$ כדי לפדותו. והכל בצניעות. וכן היה דואג לפרנסתם של הוריו הצדיקים, למעשה הוא היה מחזיק את כל משפחתו.

ר' אברהם שטיינר, חברו הטוב של ישראל מאיר: הוא היה בגיל 25 בפטירתו, אני זכיתי להכירו מגיל 13 והיינו ידידים בלב ובנפש. יש כל כך הרבה מה לספר עליו. כל כולו היה נתינה לאחר, אפשר ללמוד ממנו מה זאת מצוות 'ואהבת'. הוא לא הכיר כלל את היהודי שנכלא במולדובה אך הנושא בער בעצמותיו, 'צריך להוציא יהודים מהכלא' הוא חזר שוב ושוב, והצליח להשיג סכומים של כ- 30 אלף דולר. זו אבדה מאוד קשה, אבל אני שמח שזכיתי להכיר אדם כזה. הוא היה מגיע כמעט כל ערב ראש חודש לאומן (כך גם ר' שמעון ז"ל), ועל שלושת הזמנים בוודאי שאין מה לדבר. היה קבוע בכולל חצות כל לילה, וכן זכה להתבודדות מדי לילה.

הבה"ח יוסף חיים תפלינסקי ז"ל

ר' שלמה:

הבחור היקר יוסף חיים תפלינסקי, אחיו הצעיר של ר' שמעון, למרות שלא היתה לי

ביניהם קשר מופלא של עבודת ה' שהקרין על כל הסביבה.

היה אחד מבעלי הרכבים שהיה מחכה בסבלנות ובמתקנות לכל אחד עד שירד ויתארגן, כדי שכולם יזכו להגיע לשדה.

היום, קשה עד בלתי אפשרי למלא את החלל העצום שנותר. ר' שמעון איננו. אך צריכים להתחזק. אע"פ שר' שמעון היה 'חידוש' בדבר. היינו בערך 15 אברכים, והכל היה בנחת בלי 'לחץ' על ה'דקות'... כל הכולל התנהל בנעימות נפלאה, ורכות, וזה הגביר את האהבת חברים בצורה מפעימה.

[ראוי לציין את שסיפר הרה"ח ר' יעקב שלמה תפלינסקי שליט"א אביו של ר' שמעון ז"ל בימי השבעה, כי זמן קצר לפני האסון סיפר לו בנו כי ישנו נדיב מסוים שמתנהלים אתו מגעים כדי שייקח את הכולל תחת חסותו, אך הלה מציב תנאים נוקשים, ור' שמעון הפטיר "הוא לא יודע באיזה אברכים מדובר" כלומר אין אלו אברכים המסוגלים לעמוד בלחץ קפדני של דקדוק זמנים וכו', שייקח אנשים אחרים...". ניבא ולא ידע מה ניבא]

התמורה לצד ראגה לזולת

היו לו סדרים קבועים, בכל יום למד כ- 5-6 דף ליקוטי הלכות, וכן דף היומי, ושיעורים רבים נוספים.

אני מסתכל ומתפעל, שמצד אחד היה עקשן מאוד בסדרים, ומצד שני, כשראה אברך או בחור שזקוק לאוזן קשבת, היה מוכן אפילו לדבר אתו שיחת חולין וכו' הכל כדי להרים ולחזק את אותו אחד.

ובשעות היום היה סופר סת"ם שכותב כעמוד ספר-תורה ביום, ולפעמים היה עוזב הכל ומשלים את הסדרים שלו מכיוון שהעניק שעות רבות באותו היום כדי לחזק שבורי לב, שהתמסר אליהם באופן מיוחד כל כך, עד כדי כך שהוא עצמו היה 'מחפש' ותר בעיניו אחר כל מיני נפשות חלושות הזקוקות לדיבורי חיזוק או סתם להתעניינות וכדומה.

ר' נתן היה מוכר לי שנים ארוכות עוד מימי ישיבת ברסלב בני ברק. הוא היה גם בעל צדקה גדול בצנעה, לכל מיני אנשים נזקקים ומשפחות וכו'. הוא היה מקפיד מאוד על מעשר, הוא לא נגע בכסף כל עוד לא הפריש ממנו מעשרות! וכמוכן - הסדרים הקבועים! גם כעת כשנסע למרוקו אמר: הדבר הראשון שתכניסו למזוודה הוא האוצרות הנחל' - בו קבעו החבראי לימוד משותף וקבוע. זה היה פשוט אצלו שצריך ללמוד את כל ליקוטי הלכות' בשנה, וכן אמר כל יום את תפילת השל"ה ושיר השירים'. כל דבר טוב, ואת

פעם כשהייתי אתו באמריקה היינו אצל נדיב אחד וכל הדרך הוא היה חזק בעניין שלו, ש'מה שמגיע לי, מגיע לי'. הקפיד גם אז על שלוש תפילות במניין. והייתה לו כזו שלוה, שהוא עושה את התפקיד שלו להשתדל ומה שיהיה יהיה. פעם התעוררה אצלו שאלה לגבי כסף שהגיע אליו לא לפי הכללים, לא אשכח איך בנסיעתו הבאה לארה"ב הוא חזר במיוחד לאותו נדיב והמתין שעתיים בתור כדי להחזיר לו את הכסף. כמוכן, שהלה מאוד התפעל והוסיף לו בכפלי כפליים.

ואם נדבר על ר' שמעון תפלינסקי, הרי הוא הקים את הכולל והפך אותו ל'כולל חצות'. הוא האיר לכל כך הרבה נשמות שכואבות את הסתלקותו. הכוח המושך של הכולל היה מופלא. היו בו כאלה שלא מצאו את עצמם במוסדות הרגילים, ולידו הרגישו כל כך מלאים ורגועים. הוא היה מאיר בהם אור עצום.

גם בבית הוא היה היסוד התומך והאיר בכלום את החיות שהייתה שמורה לו. אין ספק שחסרונו יורגש עוד זמן רב.

ר' יוסף גריזולט מאברכי הכולל: הוא היה לומד חמשה דפים 'ליקוטי הלכות' כל יום והיה מסיים את כל הספר בכל שנה, ובנוסף לכל זה היה לומד את ה'אוצרות הנחל' עד לחלק של ה'ליקוטי הלכות'. פעם שאלתי אותו מה הוא למד מהספר הזה, והוא ענה לי שאין שום נפילה בעולם כלל ושצריך להתחזק בכל מצב. הוא היה מחכה לכל אחד ליד הבית, עד שהוא יקום. הוא הכניס לבחורים ולאברכים את האור שהוא קיבל מהליקוטי הלכות. הוא היה קונה בכל שבת שפע עצום לכבוד שבת כדי שלילדים יהיה גישמאק של שבת.

חסיד ברסלב יקר!

כאבם של חסידי ברסלב בצפת כאבנו הוא, עלינו נפלה חובת היום להמשיך את הקרן שהוקמה עבורו ולתת את חלקנו למען היתומים האומללים שמשועים לחיוך הנצחי של אבא ולחיוזוק שהיה מרעיף עליהם בכל עת.

עקב מחסור בגוברים והעומס הטכני המוטל על כתפי העסקנים המסורים, נבקשך לפנות כעת למוקד הטלפוני ולהרים את תרומתך למען האנשים של הרבי שדבקו בעצותיו.

וכבר הבטיח רבינו הקדוש: אצלי לא הפסיד איש!

(ייש"כ למוקד ברסלב על חלק מהחומר שנקלח מהקו באדיבותם הרבה)

והוא היה נוסע כמה פעמים בשנה לאומן, אז הוציא הזמנה לחתונה בלונדון של בן משפחה, וכך זכה לנסוע... כשחזר - חזר מהר כדי לא להפסיד תור לקב"ן... ואח"כ עת רצה לצאת שוב לאומן לר"ה האחרון, אמר שהוא אחיין של יואב גלנט... והאמינו לו שהוא צריך להיפגש עם ה'דוד'... וכך הצליח לנסוע שוב לפני ר"ה לאומן!

מראיין: אני זוכר שלפני שנה הייתי באיזו שבת, וראיתי ששורר בלאגן במטבח ופתאום הופיע משה והציל את המצב וכל השבת התנהלה בצורה הכי טובה. כשבאתי אליו להודות לו במוצ"ש הוא לא הבין מה אני רוצה ממנו: "לא עשיתי כלום" אמרתי לו "מגיעה לך תודה", "לא לי"... וכך התחמק מלקבל את השבח המגיע לו ביושר אחר שעמל וטרח כל השבת למעננו (וזאת מבלי שיהיה על חשבון קימת חצות ויציאה לשדה בחצות ליל שב"ק...) וממש רואים שלכל הנפטרים ז"ל היה מכנה משותף מיוחד של עשייה בלב ונפש למען הזולת מבלי להחזיק שום טיבותא לנפשיהו, ומבלי שיהיה על חשבון קדושתם טהרתם סדרי לימודיהם וההתקשרות נצח ברבינו הקדוש!

ר' שלמה: ראיתי שמשה ז"ל מאוד הקפיד לעלות כחזן לע"נ אימו, אך כשראה שאחד מאחיו נמצא במניין, כמוכן פינה את מקומו כדי שהם יוכלו 'לגשת' במקומו, והוא הלך לחפש לו מניין אחר! היה מתפלל בנץ כאן בבית המדרש, וכשאחד מאחיו הגיע, הוא היה בתוך רגע נעלם כדי לא לתת להם את ההרגשה שכביכול 'עשה טובה' למישהו...

ר' שמחה פלברבוים, גיסו של משה ז"ל: מבין הבנים, משה היה הצעיר ביותר. אפשר לתארו בכמה מילים: את כל עצמותו הוא מסר לשני. כל דבר שהיה יכול לוותר היה מוותר. היה לוקח אותי ללא תשלום למרחקים ארוכים. אע"פ שהיו לו סדרים קבועים ולא היה מתבטל. כמוכן הרבה מהם בסתר. מהם 'שניים מקרא ואחד תרגום' במס"נ כל שבוע ועוד, והיה קם חצות ולומד וכו', לפעמים לא היה ישן בבית, כדי שכשיתקשרו אליו כדי להעירו בחצות לא יתעוררו מכך שאר בני הבית. ואע"פ שהיו לו כל הסדרים - למען השני היה מוותר על הכל!

הר"ד נתן שפירא ז"ל

ר' יצחק מירב ידידו של ר' נתן שפירא: אצל ר' נתן היתה נקודה של הצנע לכת, הוא היה מסתובב עם כולם אבל פתאום הוא הולך הצידה ומנצל את הזמן בשקידה עצומה שאין כמוה, הוא היה מעורב עם הבריות, אבל בכל נסיעה כשעלה לרכב היה שואל את הנהג מתי מגיעים, כדי לדעת באיזה ספר להתחיל ללמוד.

ראשית כל נזכיר לזכרו, שלא מצוי שבחור לומד בישיבה שנתיים וחצי ומעולם לא היו לו טענות מריבה או סכסוך עם שום בחור! אני מדבר על ישיבה קטנה של 40 בחורים שכולם חיים יחד, ומעולם, מעולם! לא היה לו ריב וכדומה עם מישהו אחר! אני לא זוכר עוד מקרה כזה! זה דבר שצריך ללמוד ממנו. זה לא שהיה מעביר על מידותיו, אלא זה היה 'פשוט' אצלו, הוא לא הרגיש שהוא 'מקריב' למען השני, או למען המידות הטובות. והכל בנעימות ושמחה. מעולם לא היה מגיע מאוחר, תמיד היה בא בזמן לסדרי הישיבה. חלק מה'שיח' המצוי ב'קיפקעס' (אסיפות) של בחורים לצערנו הוא 'מתכבד בקלון חברו', וכל פעם שהיו מדברים באופן כזה, יוסף חיים היה נעלם, כפשוטו! 'בטבעיות' פתאום הוא הולך להכין לעצמו קפה וכו'. וגם אני, כשהייתי מדבר אתו על נקודה מסוימת אצל בחור מסוים לעומת בחור אחר - שזה התעלה וזה לא, הוא היה נעלם לי... לפעמים הייתי אומר לו: אם מפריע לך שמדברים בשפה לא ראויה לידך, תעיר ותגיד. והוא היה עונה: זה החלק שלך, אני לא אעיר ואפגע באיש! את כולם קיבל בשמחה.

במאמר המוסגר: ראש ישיבה לעיתים מעיר בבוקר או בצעהריים בחורים, יכולני להעיד אם כן, שמדובר בבחור קדוש וטהור! ומצד שני לא היה מדובר בבחור שמימי ומנותק, אלא כזה שדעתו מעורבת עם הבריות, ובכל אופן ממש בחור קדוש, שראוי להוריד עליו דמעה! בחור טהור מאוד! כל הכיסופים שלו היו תמיד, עוד התבודדות, עוד ספרי קודש ללמוד!

הבה"ח משה גלנט ז"ל

ר' שלמה:

אחרון חביב, הבחור הנפלא משה גלנט. כולם יודעים שהתייתם מאמו ע"ה לפני זמן לא רב, ואכן זה לא היה פשוט עבורו בכלל. הוא היה צריך להתמודד עם זה ולהתחזק באמונה וכו' ולא יאומן איך רומם את עצמו בתקופה הזו. לאחרונה הגעתי במנין השני ב'פאר הנצח' וראיתי איך הוא צועק בתפילה בכל הכוחות... בכזו אהבה וחמימות. משה הוא חיסרון שאי אפשר להשלים. הוא היה איתנו ב'כולל חצות', וגם ביער היה צועק הרבה לה.

היו לו סדרים רבים שלמד בהתמדה. וכן טוב לב נפלא היה לו. יהודי אחד העביר דירה באמצע הלילה, ופתאום משה מגיע עם עוד חברים ואומר לו: הנה באנו לעזור... וכך שעות ארוכות באמצע הלילה עמל בהתנדבות למען השני. וזו לא הייתה הפעם היחידה. וכן כל פעם שהיה צריך לסחוב דברים כבדים. היה לו צו עיכוב יציאה מהארץ מטעם הצבא,

"בצילי חכמה וישיבה" ופריו מתוק לחי

- הר"ר אברהם בלוי הי"ו -

נחמן כ"ץ

"אקומה נא ואסובבה בעיר בשווקים וברחובות אנקשה את שאהבה נפשי בקשתי ולא מצאתיו"

כך כבר מגיל צעיר ממש בהיותי ילד הייתי מחפש 'מבקש', רציתי חיות וקרבת אלוקים אמיתית. התפללתי בבתי כנסת שהרגשתי בהם חיות בעבודת השם, ומטבע הדברים נמשכתי יותר לבתי כנסת של חסידים, בהם ישנה יותר חיות מהמקומות בהם גדלתי, ומאז התחלתי להסתובב בכל חסידות שרק יכולתי, אולי אמצא "את שאהבה נפשי". הייתי מסוגל ללכת מבית הורי בשכונת רמות, מרחקים עצומים לכיוון מרכז העיר כדי שאוכל לשאוב קצת קדושה ועבודת השם בטישים השונים, כך הסתובבתי בחצרות רבות, לעיתים הייתי מוסר את הנפש ונשאר לישון בלילה באיזה שטיבל קר, רק כדי שאולי אמצא את המנוחה לנשתי הסוערת.

עליתי לישיבה קטנה, ובה הספקתי להסתובב בבעלז, קרלין סטולין, קהל חסידי ירושלים, לויצק, מתמידים, אונגוואר, קוצק, תולדות אהרן, תולדות אברהם יצחק, רחמסטריווקא, חב"ד, סטוטשין, רבי צבי מאיר זילברברג ועוד הרבה דרכים בעבודת השם, גם בספרים חפשתי דרך להתקרב להשי"ת ולהתעלות, הייתי הוגה רבות בספרי מוסר ובספרי קבלה, הן אלו הליטאים והן אלו החסידים, ספרי הרמח"ל חוהר הקדוש, ואף ספרי 'קבלה מעשית' שהצלחתי להשיג בדרך לא דרך.

כך ביליתי ימים ושנים בחיפוש דרך של מנהיג - רבי שיבין אותי וייקח עלי אחריות, עד כדי כך שפעם אחת מרוב תיסכול, הרמתי את עיני וביקשתי מהשי"ת שהוא יהיה הרבי שלי...

"על משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי..."

נולדתי למשפחה ליטאית ירושלמית, סבי היה רבי עמרם בלוי מייסד נטורי קרתא, ומצד שני הייתי נכד של ר' משה בלוי ראש אגודת ישראל. עד כמה היינו ליטאים תעיד העובדה, שאחד מסבבי ש'נמשך' לאומן ע"י נכדים משותפים לו ולחסיד הגדול ר' נתן צבי קעניג זצ"ל, אמר לי לאחר הנסיעה בסודי סודות שהוא אמר את כל התהלים בציון, כשהוא עוקף בכוונה תחילה על פרקי התיקון הכללי...

אמנם מצד אמי, זכיתי להימנות על משפחות מאנ"ש, אביה היה ר' יהושע ליב חשין זצ"ל שהושפע מאחיו החסיד הגדול רבי בנימין זאב חשין זצ"ל, והיא עצמה הושפעה מאמה שהייתה בתו של החסיד רבי אברהם אנשין זצ"ל [שהיה קרוי על שם החסיד הקדוש רבי אברהם בן רבי נחמן זצ"ל, ואף אני קרוי על שמו...], ובעיקר מדודה - אחי אמה, הגאון החסיד רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א, ומאחיה הרה"ח ר' משה גדליה אנשין זצ"ל ולהבחל"ה הרה"ח ר' אפרים נחמן אנשין שליט"א, והרה"ח ר' נתן אנשין שליט"א, כך שזכיתי לינוק מילדות מדרכיו של הדוד רבי יעקב מאיר, לדבר אל ה', להתחזק ולהיות בשמחה, ועוד רבים מיסודותיה של חסידות ברסלב, אך עדיין ציפתה לי דרך לא קצרה ולא פשוטה לזכות להימנות על מקורביו של רבינו הקדוש.

מאז שאני זוכר את עצמי, חנני השי"ת ברחמי בלב בוער להשי"ת. הזיכרון הראשון שלי בעניין הוא שכשהייתי ילד קטן ועשיתי מעשה משובה, גער בי המשגיח בתלמוד תורה, במילים שנכנסו וחדרו לתוכי לעד: "אברהם, הרי אתה לא בטלן... בכל אויפרוף אתה הרי דואג לעצמך לכמות גדולה של פעקאלאך, ומה תעשה למעלה בשמים? וכי תגיע בלי כלום?" דברים אלו נכנסו ללבי כחץ ולא נתנו לי מנוחה.

"עד שמצאתי את שאהבה נפשי"

במר ייאושי נסעתי באחד מן הימים לכותל המערבי, להתפלל להשי"ת שאזכה למצוא את הצדיק הנכסף שיובילנו לתכלית שלי בעולם. בהיותי בכותל צד את עיני תיקון הכללי. פתחתי אותו כדי לראות מהו הקונטרס הזה שחסידי ברסלב כל כך דבקים בו...

ואז... אורו עיני! בהקדמת התיקון הכללי שהתברר כעשרה פרקי תהלים של דוד המלך... הייתה הקדמה ארוכה על עניינו של הצדיק ועל גדולתו העצומה של הרבי גם לאחר שנפטר, יחד עם הבטחתו הנוראית, כשהוא לוקח אחריות על כל המסתופפים בצילו ומקיימים עצותיו, ובאותם רגעים ידעתי; זה הרבי שאותו אני מחפש! זה הצדיק שאילו כמהתי וייחלתי כל הימים - צדיק גדול שינהיג וידריך אותי בכל משעוליי, ונשמתי תמצא את מנוחתה בצילו והגדול והמסוכך.

עוד לא ידעתי על הדרך של ברסלב, ועל הספרים הקדושים, והתורות הנוראות. אך היה זה פתח כחודו של מחט לבדוק את ברסלב. מעניין לציין, שרבים מחבריי ומבני משפחתי אמרו לי פעמים רבות 'אברהם, אתה בסוף תגיע לברסלב ושם תיעצר'...

"פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר, נפשי יצאה בדברו, ביקשתיהו ולא מצאתיהו, קראתיו ולא ענני"

עברו כמה חודשים.

היה זה כשחיפשתי שיעורים בעמדה של קול הלשון, ומצאתי שיעור שכותרתו הייתה; "הוא לא מניח תפילין אבל הוא הולך עם כובע וחליפה". הכותרת הלא שגרתית גרמה לי להוריד את השיעור לנגן, שם שמעתי אחד שדיבר שהביא דיבורים רבים מרבינו, אך הוא היה מדבר בצורה מאד פשוטה, מה שהשפיע עלי להמשיך ולשמוע את שיעוריו, במיוחד השפיעו עלי הדיבורים, מחמת שהיה לי קשה לקום בבוקר לתפילה בשעת בוקר מוקדמת, ובשיעוריו הוא דיבר רבות על הנקודות האלו שהיום העולם השתנה ולכן עיקר ההתחזקות הוא שאעשה את עיקר היהדות, ואדם לא נברא כדי לדרוש מעצמו עבודות גבוהות בדור הזה, אלא רק לשמור על מה שהוא יכול גם בלי מאמץ.

משיעוריו התוועדתי לכך שיש ספרים של הרבי, ליקוטי מוהר"ן ועוד, אך ממוהרנ"ת עדיין לא ידעתי כלל. הרגשתי שהספרים האלו יהיו תשובה לכל חיפושיי המתמשכים. חיפשתי את הספרים בכל חנויות הספרים בירושלים שבועות שלמים ולא מצאתי, הספר הראשון שמצאתי היה 'חיי מוהר"ן' שעלה לי 80 שקל. במקביל מצאתי בגניזה מאובקת בשטיבלאך מאה שערים ליקוטי מוהר"ן ושיחות הר"ן ישנים מאד, פתחתי את שיחות הר"ן ולא הצלחתי להבין את השיחה הראשונה, לכן עברתי לחיי מוהר"ן והשיחות הנוראות על גדולתו של רבינו, נתנו בעירה גדולה לנשמתי - וכבר נקבע בלבי 'פה אשב כי איזיתיה'.

לאחר תקופה התחלתי ללמוד ליקוטי מוהר"ן בעיון עמוק כדרך בני ליטא... והגאונות והעמקות העצומה, גרמו לי לצאת מכלי בכל פעם מחדש, איך כל דבר ודבר קשור אחד לשני, שקלא וטריא נפלאה נוראה ועצומה, למדתי ברצף עד תורה י"ז במשך כמה ימים בלי הפסקה. הדברים הגיעו לידי

כך, שכשלמדתי בישיבה את מסכת בבא בתרא, ששם מובאים מאמרי רבה בר בר חנה עליהם רבינו הקדוש גילה את התורות הראשונות בליקוטי מוהר"ן, וכשחבריי שאלו שאלות בגמרא הייתי עונה להם לפי הלימוד שלי בליקוטי מוהר"ן...

כאמור, באותה תקופה עדיין לא ידעתי ממוהרנ"ת, והתחלתי לרשום לעצמי בליקוטי מוהר"ן למטה בהערות את הדברים היוצאים למעשה, כעין ליקוטי עצות. כך התגלה בישיבה שאני לומד ספרי ברסלב ויצאה שמועה 'אברהם נהיה ברסלבר', ולמרות שעוד לא הגדרתי את עצמי כחסיד ברסלב, אך הם דווקא עזרו לי, אם כולם אומרים עלי שאני ברסלבר אז אני יהיה ברסלבר...

"אקומה נא ואסובבה בעיר"

המשכתי לחפש את ספר המידות וסיפורי מעשיות. בליל עשרה בטבת הסתובבתי בשכונת בית ישראל וראיתי מודעת הזמנה של קהילת 'קרן אור' ברסלב להילולא של מוהרנ"ת באולם שע"י בית יעקב הישן, שמתי את פעמי למקום ההילולא, ושם קיבלתי את הפתעת חיי... שני שולחנות עמוסים בעשרות ספרי ברסלב מכל הסוגים והמינים, ועוד במחירים זולים ביותר. כיוון שלא היה לי כסף לא יכולתי לקנות, אבל כבר ידעתי שיש רבי נתן בעולם, ושיש עשרות ספרים לברסלב. ואכן, לאחר תקופה קניתי כמה וכמה ספרים בחנות הספרים של ברסלב, והייתי מתיישב לקרוא אותם מתחילה ועד סוף, בפרט את ספרי השיחות והסיפורים שמהם שאבתי הרבה הבנה מיהו הרבי הגדול שאני זוכה להתחיל להתקרב אליו, אבני"ה ברזל וימי התלאות, וכל הספרים המעניינים, ורכשתי בקיאות בחיצוניות של ברסלב.

במשך כמה שנים טובות הלכתי עם הדרך הזו, בין לבין 'משך' אותי אחד מבני דודיי לחבורות של 'מורשת הנחל' המתקיימים בשוהל, שעשו עלי רושם גדול מצד האהבת חברים והמאור פנים שקיבלו אותי בכל פעם שבאתי, שזה גם דחף אותי יותר להיכנס לברסלב, והחזיק אותי כנגד הליצנות שניסו להתלוצץ ממני בסביבתי. שם גם שמעתי על חצות ועל התבודדות ועבודות, אך הכל היה בדרך של ברסלבר חסידים היודעים ומכירים את ההקדמות, ואילו אני כמקורב חדש וטרי, הייתי צריך עדיין את המבוא לברסלב, מלבד זאת הייתי רגיל שבעולם מתחזקים עם ספרים, ולא עם 'דיבורים', כך זה בעולם הישיבות וכך רציתי שיהיה גם כאן, שיהיה לי ספרים על כל נושא וחג.

כך שלאחר תקופה קצרה פרשתי משם, מלבד זאת רציתי מקום שאוכל לבלות בעבודת השם כל יום, כל היום, ולא רק ביום חמישי. מצאתי בית כנסת שהיו בו ספרים של אותו אחד ששמעתי את שיעוריו, והייתי יושב שעות על גבי שעות ללמוד אותם, וכך גם הייתה הנהגתי בברסלב, זה היה הדרך שלי בלימוד התורה ובכל עניין ונושא, אלא ש...

למרות שהחיפוש שלי נרגע, וסערת נפשי שקטה, אך עדיין לבי לא היה שלם. הרגשתי שחסר לי משהו מהותי ועיקרי שלא הבנתי מהו.

בישיבה לא התנגדו להתקרבותי, ואף להיפך, הראש ישיבה שראה אותי מתמיד בלימודי אפילו בזמנים הקשים של הקורונה, התבטא באופן חיובי ואמר לי 'אברהם, אם תמשיך כך, גם אני מגיע לברסלב!'

אברהם, הרי אתה לא בטלן... בכל אופן אתה הרי דואג לעצמך לכמוות גדולה של פעהאלאך, ומה העשה למעלה בשמים? וכי הגיע בלי כלום?!

נולדת; למרות שזה דבר חשוב ביותר.

הגעתי לציין הקדוש, וכבר מרחוק בראותי את ציון קודש הקדשים, נפתח מעיין הדמעות... נפגשתי עם הרבי שלי לאחר שנים רבות... והרבי עשה לי קבלת פנים כזו... בכיתי ובכיתי בלי הפסקה שעה ארוכה, אמרתי תיקון הכללי, ועבר עלי ראש השנה מיוחד במתחם.

באחד הימים הלכתי למקום ההתאספות של הקהילה אליה השתייכתי בדעת, ושם שמעתי דיבורים ש'עוובדים' זה אנשים שראוי להתרחק מהם, וזה כבר היה מוזר בעיני כי הכרתי את האנשים שהם עובדים את השם בתמימות ובפשיטות.

באותם ימים, ניגש אלי הרה"ח ר' יונה נברוצקי שליט"א ואמר לי דיבור אחד שהשפיע עלי יותר מכל: "ר' אברהם, אתה נמצא אצל הרבי, הרבי כבר 'סדר' לך את הראש!" וזה נכנס בי כשמן בעצמות.

ואכן, עם חזרתי לארץ ישראל, דיברתי עם הר"ר נחמן פלטיניק שיח' והוא דיבר איתי בשפתי, והסביר לי על עניין ההתקשרות לצדיק וההתחברות, והדרישה העצמית שהרבי רוצה שנעשה זאת בכל עת, לחפש את התכלית עוד ועוד, כשלעולם לא נעצר העניין.

ההתקשרות שלי לרבי בפועל התרחשה בעקבות כך, שהיה לי קושי מסויים לקום בבוקר מוקדם, וניגשתי לר' יונה נברוצקי ושאלתי אותו אם לרבי יש סגולה לקימה בבוקר מוקדם? בתשובתו הוא הפתיע אותי ואמר לי, שבניגוד למקום בו הייתי, שם לימדוני שלמרות שלפי הרבי צריך לקום מוקדם, אם אינני מסוגל לכך - לא צריך להתאמץ ולנסות בכל דרך, הרי שהוא גילה לי שמוהרנ"ת בליקוטי הלכות הראשון מגלה סגולה לקום מוקדם גם בגשמיות ע"י 'אזמרה', 'זבכך, לך תלמד תורה רפ"ב, ותזכה לקום מוקדם".

"הביאני המלך חדריו"

התחלתי ללמוד את התורה יחד עם התבודדות שידעתי שאי אפשר בלעדיה, וזה עשה אצלי מהפך מן הקצה לקצה, חזרתי לעמקות של הליקוטי מוהר"ן, ואם עד אז לימדו אותי שצריך משהו שיסביר ויכוון וילמד וקצת יעגל פינות איפה שזה לא מסתדר עם הנוחות האישית, ולכן גם לא למדו ליקוטי מוהר"ן כי היו צריכים 'להוריד' את זה, הרי שעכשיו חדרה למוחי ההבנה 'למה אני צריך מתווכים, יש רבי בעולם ואני נמצא אצלו, ולומד את דרכיו הנוראים ועצותיו העצומות, ובשביל מה אני צריך הסברים על מה שאני יכול בעצמי לקבל ממנו ישירות, הרי לרבינו יש שפה איתי והוא מדבר איתי בעצמי ממש'!!!! ומרגע זה ואילך, השי"ת ריחם עלי, שהתחלתי ללמוד את התורות בעיון ובהליכה, כשבמשך הזמן התחלתי גם לקיים את העצות ואת העבודות הנוראות שרבינו לימדנו, והחיות והשמחה שרבינו מכניס בנו מילא אותי, כשאני רואה איך אנשי שלומינו הולכים בדרך של הרבי, כשבמקביל לדרך ההתחזקות וההבנה שבכל מצב שאדם נופל, הוא יכול תמיד לעלות בחזרה 'ואציעה שאול הנך', ישנו גם את האם אסק שמים שם אתה', ואני יכול להגיע לכל העבודות העצומות שהרבי נותן לנו, למרות שאפשר כביכול לעגל פינות, אבל אני לא רוצה לעגל פינות, אני רוצה לעבוד את השי"ת!!! להיות מקושר לרבי שנותן לי בעצמו את רצונו יתברך.

למדתי את כל ספרי רבינו הקדוש מחדש בצורה חדשה לגמרי, ואז התחלתי לשמוע את שיחות אנ"ש שהולכים עם הרבי עד הסוף בתמימות ובפשיטות, וכשהרבי אומר עצה, מקיימים אותה כפשוטו וכפי שהיא, כך זכיתי להתקשר יותר ויותר לרבינו. ה' יזכני להמשיך ולדלות מאוצרות הנחל נובע.

"השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ"

עליתי לשיבה גדולה, ובכל השנים האלו לא הייתי מקושר לרבינו בעצמו ולא ידעתי מה אני צריך לעשות למעשה, והשי"ת ריחם עלי שאפילו שחיפשיי נרגעו מחמת ההתחזקות שקיבלתי, והרגשתי שמצאתי את מקומי אך לא מצאתי עדיין את המענה המעשי שיציא מכוח אל הפועל את העניין של הרבי.

במשך הזמן 'משך' אותי אחד מחבריי בישיבה לחבורות של 'קרן אור', ובאתי לשם כמה פעמים, שמעתי שם את הרה"ח רבי חיים בנימין וורטהיימר שליט"א, והוא כדרכו דיבר מהעבודות והדרישה שהאדם דורש מעצמו בהליכתו בדרך רבינו הק'. אבל אני לא הסכמתי לקבל את זה, בגלל מה ששמעתי לפני כן, ואפילו ניסיתי להוכיח לעצמי שזה אותו דבר, רק מדובר בשני סגנונות.

תקופה לאחר מכן ישבתי אצל הרה"ח רבי שאול סירוטה שליט"א בחבורות, הוא היה מדבר מחצות ומתפילה בכוח, ודיבוריו כבר החלו לעשות עלי רושם, הבנתי שהדרך של הרבי זה לא רק להתחזק ולהישאר במקום, אלא להיפך להתרומם ולדרוש מעצמי יותר ויותר.

ועדיין פסחתי על שני הסעיפים, וכל ההבנות שנשתלו בתוכי מתחילה על דרכה של ברסלב בבלו אותי והמשכתי לחזור למקום הראשון.

נהניתי מאד לקיים את העצות של חצות והתבודדות ועוד, אבל עדיין יישבתי את העניין כאמור, שזה אותו הדבר.

"מצאוני השומרים הסובבים בעיר..."

התארסתי בתחילת שיעור ב' עם משפחה מחסידי ברסלב, ועקב כך שבשיבה היה אסור עדיין להתארס, שלחו אותי לחפש מקום אחר, כך שהתניתי עם השדכן שישגי לי לאחר האירוסין - 'כולל' כמסגרת ללמוד בה. כך מן שמיא שלחוני לבית הכנסת של חברים מקשיבים 'תמימי דרך' בשכונת חפציבה בבית שמש.

חסידי ברסלב שהסתובבו שם הסבירו לי בצורה יפה את כל העניין של ברסלב כפי שקיבלוהו חסידי ברסלב בכל הדורות, כשאני מצדי מנסה להגן על הסגנון אותו קיבלתי במקום בו הייתי, רבים מאנ"ש שם אמרו לי טענות שנכנסו ללב, אך אני הייתי עסוק בלהוכיח את צדקת דרכי. וכל שיחה הייתי מסביר בדרך בה אני הבנתי את העניין.

למעשה, אם נסכם את הדברים עד לנקודה זו; הגעתי לאמצע הדרך, למקום המסוכן של בין שמים לארץ, ידעתי מברסלב, מרבינו, ממוהרנ"ת, מהספרים הקדושים, אך בלי העיקר שהוא קיום העצות לעובדא ולמעשה, וההתקשרות והחיבור לצדיק.

"עד שמצאתי את שאהבה נפשי, אחזתיו ולא ארפנו"

המהפך הגיע דווקא באומן.

עד חתונתי לא נסעתי לאומן, לא חשבתי בכלל שהדבר אפשרי, הן מבחינת הישיבה והן מבחינת הוריי, שלמרות שלא התנגדו להתקרבותי, לנסוע לאומן היה מופרך בעיניהם. לאחר חתונתי נסעתי יחד עם קהילת 'קרן אור' וגם התאכסנתי ב'קריה נאמנה', גם שם לא פסקו ניסיונות החברים להסביר לי בטוב טעם ודעת ובכל צורה והוכחה שרבינו זה להתקרב להשם ולחיות איתו על כל צעד ושעל בחיים, ולא רק להתחזק כדי לשמור על הקיים ממה שלמדתי מאז

הינוך
הבנים

הודיה לה' בכל גיל

הכרת ה' אינה מעלה בחסידות, זהו תכלית הבריאה, זוהי האמונה בפשטות, שנכניס לפשטות חיינו את האמונה בהשגחת ה'. וכמו שכתב רבינו הקדוש (לקו"מ ח"א לז-א): "כי עיקר הבריאה היא בגין דישתמודעין לה (זהר בא מ"ב). כמו שכתוב לכבודי בראתי יצרתיו אף עשיתיו", ורבי נתן (בלקוטי הלכות גביית חוב מהיתומים ד-א') מוסיף: "כי השם יתברך ברא הכל בגין דישתמודעין ליה כמו שכתוב בזהר הקדוש, היינו, לדעת ולהכיר את שמו יתברך כביכול, שצמצם עצמו בכמה צמצומים וברא את כל הבריאה כולה מראש ועד סוף, וחנן אותנו דעה והשכל עד שיש לנו כח לידע ולהאמין בשמו יתברך לידע ולהודיע ולהודיע שיש רב ושליט עיקרא ושרשא דכל עלמין, יחיד, קדמון, מנהיג ומושל, הוא היוצר, הוא הבורא".

זוהי הנקודה הפנימית של תודה, שמהותה כאמור היא הכרת ה' וידיעת השגחתו שהם יסודי האמונה, ואם כן, כמובן שעלינו לחפש כל דרך לחנך בה את ילדינו, האמונה היא הנקודה העיקרית והשרשית שיש לחנך עליה גם מקטני קטנות, ועלינו למצוא כלים וצמצומים נכונים להאיר על ידם את אור האמונה בלבותיהם כדי שגם הם יידעו מקטנותם כי כל מה שנעשה סביבם וכל מה שהם מקבלים בא מידו הגדולה והרחומה ושהוא יתברך אביהם אוהבם המשגיח עליהם בכל רגע ומחייה ומהווה אותם בכל עת. זהו שורש היהדות ושורש התורה היראה השמחה והקדושה כולה.

ואת אמונת ההשגחה הזאת אנו בונים ומגדלים על ידי ההודאה על כל דבר שאנו מקבלים, כי ההודאה היא היפך כפירת הטבע אותה הפיצו חכמי יון, מי שחי ב'טבע' ח"ו לא מייחס הכרת הטוב שניתן לו משהו, לדידו הוא זה שנטע את הפרי הוא זה שגידלו או שקנהו והוא זה שאוכלו עתה, הוא לא חייב תודה לאף אחד, וכך הוא מתייחס לכל מה שסובבו. לעומת זה המאמין מעורר בקרבו רגשי תודה על כל מאכל ועל כל לבוש ועל כל הנאה ועל כל נשימה, ובכך הוא עוסק בפועל בבנין האמונה שכל אלו לא נעשים ב'טבע' אלא כולם באים ונשפעים מידי ה' בהשגחה פרטית. הוא 'מודה' ביסודי האמונה על ידי הודאתו לה' על כל מה שהוא נהנה ומקבל.

את החיוב לברך בכל יום מאה ברכות לומדים חז"ל (מנחות מג:) מהפסוק 'ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלהיך', ורבי נתן (בלקוטי הלכות, ציצית ז-יד) מציין שמאה הברכות הם 'כלל התפילה', כך שכל הברכות וההודאות וכל סדר התפילה הינם יסודי האמונה והיראה, מכיון שבהם אנו עוסקים לייחס את כל פרטי הבריאה לבורא, להכיר בטובו בהשגחתו בממשלתו וביכלתו.

וכפי שרבינו הקדוש (בלקוטי מוהר"ן, ח"א רטז) אומר: "דע כי

שאלה:

בצילים של ימי החנוכה שנקבעו להודות ולהלל לה' על החסדים שעושה ועשה ה' עמנו, אנו רוצים גם להרגיל את ילדינו ללכת בדרך זו, אבל נראה שדבר זה לא שייך להם כל כך, אין להם צרות ובעיות וגם לא ישועות וחסדים, איך אם כן נכניס אותם לעסק הזה?!

תשובה:

לפני שנדון על הדרכים להנחלת דרכי ההודיה בקרב צעירי הצאן, עלינו להבהיר לעצמנו את ההכרח לכך. הודאה נתפסת בעינינו כנימוס ודרך כבוד למי שהיטיב עמנו, לא נאה למקבל שלא להגיב, אצל אחרים התודה אפילו נתפסת כמין תשלום על ההטבה שקבלו, הם חשים שפרעו את חובתם למיטיבם לאחר שהשמיעו באזניו מילות תודה נרגשות.

אבל רבינו הקדוש האיר עינינו במהות התודה שאנו עוסקים בה בכלל ובימי חנוכה בפרט, וגילה לנו שעיקר התפקיד בעת אמירת תודה היא לדעת ולהכיר את ה', וכלשון קדשו (לקו"מ ח"ב ב-א): "מי חנוכה הם ימי הודאה וימי הודאה זה בחינת שעשוע עולם הבא, כי זה עיקר שעשוע עולם הבא להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולהכיר אותו יתברך, שעל ידי זה סמוכים וקרובים אליו יתברך, כי כל מה שיודעין ומכירין אותו יתברך ביותר, סמוכים אליו ביותר".

כמובן שבידיעת ה' והכרתו ישנן אלפי מדרגות, אבל המדרגה הכי פשוטה היא שנבין ונדע ונכיר שהוא יתברך הטוב והמטיב שאוהב אותנו ומשגיח עלינו בחמלתו ואליו צריכים שיהיו עינינו נשואות תמיד. יכול אדם לקבל מידי יתברך אלפי מתנות חיים בכל יום והוא לא יודע ולא מכיר שיש מי שאוהבו וחפץ בטובתו, חז"ל הרי אומרים "על כל נשימה שאדם נושם צריך לקלס להקב"ה" (ילקוט שמעוני בראשית פ"ב), כל נשימה היא מתנה נפלאה מידי הרחומות, מלבד עוד מאות מתנות עצומות של פרנסה וכלכלה בגד ללבוש ושמירה מכל רע ועוד ועוד, ואף על פי כן הוא לא חש כלל שיש לו אוהב נאמן ששומרו ומגן עליו ושהוא ירדו האמיתי שמצפה להיטיב לו בכל עת, אדרבה, אפשר שהאדם יהלך יום יום בפחדים דאגות ועצבניות ובהרגשה של מי שנטוש ומושלך, וכל המתנות הללו לא יגרמו לו שום סתירה לכל ההרגשות המרות הללו. וכנגד זה צריך לעמול להכיר את ה', לדעת ולהבין מכה ההודאה על כל המתנות הללו שה' הוא שומר אוהב רחום וחנון שענינו אלינו בכל עת.

הבורא וחסדו במפורט, וכפי שמובא (בחי מוהר"ן רל"ח): "סיפר שבימי ילדותו כשהיה סועד סעודתו, היה אחר כך נותן שבח והודיה להשם יתברך בלשון אשכנז על כל סדר אכילתו, ולא היה מסתפק עצמו בברכת המזון שהיה מברך, רק מעצמו נתן שבח והודיה להשם יתברך בלשון אשכנז על כל סדר אכילתו שנתנו לו באותו היום, כגון שהיו נותנים לו מתחלה מעט יין שרף וחתיכה לעקיף [עוגה], ואחר כך צנון שקודם האכילה וכו' וכיוצא בזה כל סדר הסעודה, היה מסדר שבח והודיה להשם יתברך על כל דבר ודבר בפרט".

אולי ניקח מכך דוגמא בבואנו לחנך את ילדינו לברך לפני ואחרי האכילה וכדומה, שלא רק נדקלם עמם נוסח עלום ובלתי מובן של 'ברכת המזון' הנתפס בעיני הילדים כמין 'לחש' הנאמר לאחר האכילה, אלא לפרט עמם מעט את המתנות שה' האוהב הנאמן העניק להם בסעודה זו, או לדבר עמם על גודל כחו וגבורתו של מי שבורא ויוצר כל אלה, ובכך לגרום להם להתחיל להכיר את ה' ולהבין שיש להם כתובת עצומה של אב רחום שרוצה בטובתם ומשגיח עליהם בכל עת להיטיב להם בלי גבול, והיא שתפתח להם שערי תפילה ובקשה ותייסד בלבם את כל יסודי האמונה לעתיד חייהם.

ולסיום, מי אמר שילדים רכים אין 'צרות ובעיות' ולא 'שועות וחסדים', אולי אנחנו מתייחסים בביטול לצרותיהם ובעיותיהם, אולם הצדיקים ברום השגתם גם לא מייחסים כלפי עצמם שום חשיבות למה שנחשב אצלנו לצרות ובעיות, ועם כל זה ברוב טובם ורחמנותם הם מחזקים אותנו ומכניסים בנו את האמונה לפנות אל ה' ולייחל לחסדו ולשמוח בישועתו בצרותינו הגשמיות והרוחניות. וכך גם לגבי ילדינו, אין ילד שלא סובל מדי פעם מצוקות אלו וכאלו, גם הוא מפחד ומצטער לפי השגתו הדלה, ועלינו להרגילו לפנות אל ה' בעת צרתו ולחנכו להכיר בטובתו של ה' שהושיעו ולייחס את הישועה למי שנתן לו אותה. ובכך לייסד אצלו את יסודי אמונת ההשגחה.

כדאי שבימי חנוכה אלו, נעסוק גם בהנחלת דרך קדושה זו לילדינו, כי הם הימים המסוגלים להמשכת דרך התודה וההודאה, וכפי שרבי נתן כותב (בלקוטי הלכות, כלאי בהמה ד-ד): "שבימי חנוכה הקדושים על ידי תוקף הנסים והנפלאות והנוראות שעשה ה' יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה על ידי זה אנו ממשיכים הדרך הזה של תודה הודאה בעולם, דהיינו לעסוק תמיד להודות ולהלל לה' יתברך על כל הנסים והנפלאות שעשה עם אבותינו ועמנו מימות עולם עד הנה בכלליות ובפרטיות, ולזכור היטב ולבלי לשכוח כל הטובות הנוראות שגומל עמנו בכל עת ועת".

הפילוסופים קורים להטבע 'אם כל חי' ואנחנו על ידי תפלותינו אנו מבטלים הטבע, כי הטבע מחייב כך, ועל ידי התפלה נשתנה הטבע, וזה בחינת ח"י ברכות התפלה חוץ ברכת המינים שעל ידי חי ברכאן, מבטלין הטבע אם כל חי, ומכניעים ומבטלים המינים והאפיקורסים".

אם זו היא מהותה של תודה, הרי שהיא גם שייכת ושייכת אפילו לילד רך ופעוט. משום מה נתפס בעיני רבים שהודאה מקושרת רק ליציאה מ'צרות ובעיות' והיא באה רק לאחר שזכו ל'ישועות וחסדים' יוצאים מגדר הרגיל, אבל לאמתו של דבר ההודאה היא התבוננות השייכת למהותו של יהודי בכל מצב וגם בימי שגרה, מיד בקומנו אנו כבר עוסקים ב'מודה אני' וזה ממשיך לאורך כל היום לפחות מאה פעמים ויותר בכל הברכות וההודאות, שעל ידם מוטל עלינו לקשר את כל הטובות והמתנות - הנראות בעינינו כקטנות או כגדולות - לנותן הרחום והחונן, ועלינו להכיר בכך ולהודות על כך ולעקור את כפירת הטבע שמכסה על כל אלה.

זוהי מהותה הפשוטה של תודה והודאה. ועל אף שרבינו הקדוש מתייחס (שם, בלקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ב' 'מי חנוכה') לתודה הבאה על יציאה מצרות, אולם רבי נתן לומד מכך בפירוש גם על כלל הברכות וההודאות במשך היום, וכדבריו (בלקוטי הלכות, שותפים בקרקע ה-ז): "תכלית הדעת לידע ולהכיר את הבורא יתברך, הוא הברכה, דהיינו להודות ולהלל ולברך אותו יתברך בכל עת על כל דבר, כמו שתקנו לנו רבותינו ז"ל ברכות על כל הדברים שבעולם, שכל אלו הברכות הם בחינת המשכת הדעת, שאנו צריכים להודיע לכל באי עולם בכל פעם כי ה' הוא האלקים והוא ברא ויצר ועשה הכל ומקיים הכל ומנהיג ומשגיח בכל עת, והוא ברחמי מוזמין ומשפיע לנו כל דבר ודבר בפרטי פרטיות, וכן מבואר בהתורה ימי חנוכה הם ימי הודאה, שעיקר התכלית הוא הודאות וברכות".

כך, שהחינוך לברכות בכוונה הוא החינוך היסודי לתודה והכרת הבורא. כך, שמי שחס על ילדו הקטן ורוצה לחוננו במתנת חנים יסודית ביותר שתלווה אותו כל ימי חייו, עליו להרגילו מינקותו להכיר בכך שכל דבר שהוא קיבל הינה מתנת אהבה מה', עלינו להרגיל אותם לא רק למלמול ברכות חסרות פשר ותוכן בדרך 'מלומדה', אלא להודיעם שעתה אנחנו אומרים תודה לה' על כל מה שהעניק לנו בחסדו, ולנסות להרחיב להם מעט שהוא היוצר והבורא שעשה כל אלה ברוב אהבתו אותנו.

הגדיל לעשות רבינו הקדוש שבכל עת שאכל ובא להודות לה' לא אמר די בסדר הברכות הרגיל, אלא הוסיף להשריש בלבו את הכרת

עלינו למצוא בלוי
ועמנו צדקים ומונים
להאיר על ידם
את אוד האמונה
בלבוותיהם כדאי שגם
הם יידעו מקטנותם
כי כל מה שנעשה
טובים וכל מה שהם
מקבלים בא מידו
הגדולה והרחומה
ושהוא יתברך
אביהם אוהבם
המשגיח עליהם בכל
הגע ומחייב ומתווה
אותם בכל עת

סיפורו של ספר

רבינו הקדוש.

במקום פינת כיבוד קל, וכן עמדת שתייה חמה וקרה. כל אחד שמגיע מבחוץ יכול לקחת לעצמו ספר מהמגוון הגדול, ולעיין בו בנחת.

שמנו דגש גדול גם על ספרים קלים לקריאה, כמו סדרת הספרים דיבורי אמונה, סדרת הספרים על רבינו הקדוש מאת הרב בצלאל פרידמן שליט"א, ספר אש תמיד תוקד, בצילו של הרבי ועוד.

כמו כן יש לנו בספרייה את קבצי הירחונים שהתפרסמו בברסלב לפני שנות דור - 'מבועי הנחל', וכן את גיליונות 'אבקשה' שיצאו לאור בשנים האחרונות.

אספנו גם עלונים רבים שיצאו בברסלב. הן עלונים שיצאו לאחרונה, וכן עלונים ישנים יותר, ואגדנו את כולם באוגדניות לפי סדר פרשת השבוע בצורה מאירת עיניים. בצורה זאת, כל מי שמחפש איזה 'ווארט' מרבינו על הפרשה, יוכל למצוא זאת בקלות. בהזדמנות זו נבקש ממי שיש בידו עלונים ישנים ומעוניין לזכות בהם את הרבים, שיצור עמנו קשר.

גם בנושא השיעורים השתדרגנו מאוד. כיום יש בספרייה שלשה שיעורים קבועים בספרי רבינו הקדוש:

ביום ראשון מתקיים שיעור מאת הרב אורן סטרולוביץ', בנושא פרשת השבוע על פי משנת רבינו הקדוש.

ביום שני מתקיים שיעורו של הרב יחזקאל ששון שליט"א. השיעור הוא על התורה הזמנית, ונמסר בעיון, בצורת הליכה עם התורה.

ביום שלישי מתקיים שיעור בליקוטי מוהר"ן מפי הרב שמעון טייכנר שליט"א. יצוין כי השיעור כבר היה קיים קודם לכן בבית פרטי, אך כעת עם המעבר לספרייה התרבו הספסלים, ורבים משתתפים בשיעור המרתק.

כלל השיעורים נמסרים מידי שבוע בקביעות בשעה שמונה וחצי בערב. גם כיבוד קל מוגש בשפע למשתתפי השיעור.

כאמור, אחת ממטרות הספרייה הייתה, לאפשר לקונים להתרשם מהספרים בטרם קנייתם. כאן ניתן לעיין בספר רבע שעה או חצי שעה ברוגע, ולהחליט איזה ספר מהמגוון הקיים כדאי לקנות.

אנו פונים לרבים מהמוציאים לאור שייתנו לנו ספר לדוגמא, כך יוכלו המתעניינים להתרשם מהספר ולרכוש אותו.

רבים מאלו הבאים לקנות ספר מספרי רבינו, לא רוצים רק לקנות ספר וללכת. לפעמים הם רוצים ייעוץ והכוונה איזה ספר כדאי ללמוד. יש כאלו שקניית הספר היא רק תירוץ בשבילם לספר על התחזקות שגילו בספרי רבינו, או סתם כך לשפוך את הלב ולהתעניין על ברסלב. אני מודע לתפקיד אותו אני ממלא, ומשתדל לכוון את כל אותם אנשים עד היכן שידי מגעת.

לטובת בחורים רבים שאין להם כסף רב לרכישת הספרים, יש לנו בספרייה ספרים עם פגמים קלים, או ספרים שהיו בשימוש זמן קצר. ספרים אלו נמכרים במחיר נמוך ביותר, ברבע מחיר או אפילו בעשירית מחיר. כל זה כדי שהספרים יהיו נגישים לכל אחד ואחד.

כמו כן קיימת בספרייה עמדה המבוססת על מערכת 'אוצרות ברסלב', להטענת שיעורים בספרי רבינו, אותם ניתן להעביר לנגנים.

מהיכן קיבלת את ההשראה לפתוח את הספרייה?

בבניין כולל ברסלב שברחוב אלשיך בבני ברק, קיימת מכירת ספרי ברסלב. מכירת הספרים היא וותיקה מאוד, וממוקמת בקומה הראשונה של הבניין.

ה' זיכה אותי לנהל את המכירה במשך כמה שנים. במהלך מכרתי ספרים רבים לאנשים רבים שהגיעו מכל האזור - מפתח תקווה, מתל אביב, מחולון ועוד.

אותם אנשים שאלו אותי לא אחת, היכן מתקיימים השיעורים בספרי רבינו בבני ברק? הייתי עונה להם לפליאתם, כי בבני ברק לא מתקיימים שיעורים קבועים בימות החול. פליאה זו עוררה אצלי רצון עז, לספק את רצונם הטהור של אותם יהודים.

בתקופת מכירת הספרים נחשפתי למכשול הקיים אצל כל מי שאינו בקיא היטב בתורת ברסלב. נתקלתי במקרה בו אחד הקונים חזר אלי יומיים לאחר שקנה את הספר, ותינה בפני כי לא זה הספר אותו חיפש.

שאלתי אותו: 'הרי ראיתי אותך מדפדף ומעיין בספר לפני שקנית אותו! אותו אחד ענה לי בפליאה: 'איך אפשר בשתי דקות לקלוט מהו התוכן של הספר?'

מי שגדל וינק את האווירה בברסלב, לא מבין את הקושי שיש בזה. אך למי שבא מבחוץ, נקודה זו יכולה להוות מניעה גדולה.

לאור כל זאת, התעוררתי להקים פינה חמה לכל מי שמחפש את אורו של רבינו הקדוש. מקום בו יהיה קל ונגיש לטעום ממימי הנחל נובע מקור חכמה.

מאז שהתחלתי לכסוף לזה, חלפה תקופה ארוכה עד שזכיתי להוציא את הרעיון מהכח אל הפועל. לפני כשנה וחצי הודיע לי חבר שהתפנה מקום המתאים לדרישתנו, מדובר במקום שהיה בו לפני כן כולל ערב שנסגר, וכעת עמד להשכרה.

קפצנו למים ופתחנו את הספרייה, שהחלה לשמש כאבן שואבת לכל דורש ומבקש. כמו כן הקמנו במקום שיעור שבועי מאת הרב יחזקאל ששון שליט"א.

שמעו של השיעור יצא למרחקים, משבוע לשבוע התווספו אליו עוד ועוד אנשים, עד שהמקום נעשה צר מלהכיל את כל הבאים.

יום אחד פגשתי ברחובות בני ברק אחד שהיה משתתף קבוע בשיעורים, והפסיק להגיע. זכרתי שהוא מאוד נהנה מהשיעור, ושאלתי אותו מדוע הוא אינו מופיע יותר? אותו יהודי ענה לי, כי הוא היה מאוד רוצה לבוא לשיעור, אך אינו מסוגל לבוא במצב כזה, שאין מקום לזו. משנוכחתי לראות שזהו המצב, התחלתי מיד לחפש מקום גדול יותר. לפני כשמונה חודשים זכינו לברך על המוגמר, פתחנו את הספרייה מחדש במקום נאה ומרווח. הספרייה ממוקמת במרכז בני ברק, ברחוב ר' עקיבא 40.

מה הספרייה מציעה לציבור הרחב?

בראש ובראשונה - יש לנו מלאי גדול של ספרי ברסלב. מלאי הכולל ספרי יסוד של רבינו ותלמידיו, ספרי ליקוטי מוהר"ן המבוארים ועוד, וכן ספרים רבים בני דורנו, המושכים את לב הקורא לנועם תורתו של

נקודת המוקד

הצצה לתפשטות אור
של רבי במקומות
חדשים ורחוקים
הרב נתן לוי

כן יש מאגר של שירי וניגוני ברסלב. גם כאן, נדרשת עזרה לעיתים קרובות. הן במישור הטכני, והן בהכוונה איזה שיעורים מומלץ להוריד. המטרה של הספרייה היא, שיהיה מקום מרוכז עם כלל האמצעים הקיימים בדורנו, בו וכל כל אחד להתקרב לתורת ברסלב - כל אחד עם הבחירה והעדפה שלו.

מי הם הנכנסים והיוצאים בשערי הספרייה?

הציבור הוא מגוון מאוד. בשיעורים המתקיימים בספרייה משתתפים הרבה מחוץ לעיר, וגם מחסידי ברסלב המתגוררים בבני ברק. בשאר שעות היום, באים בעיקר כאלו המתעניינים בברסלב, חלקם לעולם לא היו דורכים בבית הכנסת של ברסלב. כאן ניתנת להם ההזדמנות להכיר מקרוב מה זה ברסלב, לקרוא משיגים ושיחם של אנשי שלומנו, ולטעום את המתקוות הנמצאות בכל עצה והתחזקות של רבינו.

בשעות בין הסדרים באים למקום בחורי ישיבה רבים. ניתן לראות בחורים שרק קופצים פעם אחת להתרשם בעיניים מברסלב, ומאידך בחורים כאלו שבמשך תקופה עוברים על ספר ועוד ספר. ראיתי בחור 'מקורב' שבמשך שעות ישב וקרא את הספר 'בעקבי הצאן' של הרב יעקב נתן אנשין שליט"א. הוא אמר לי לאחר מכן, כי הספר תרם לו רבות בנושא עליו שמע קודם כל מיני חצאי משפטים. אני גם מכיר בחור שהחל לפקוד את הספרייה, בתור התעניינות גרידא. לאחר שקרא כמה וכמה ספרים, הוא החל לגלות עניין בתורות ובעצות של רבינו, עד שבראש השנה האחרון כבר זכה לנסוע לאומן. אחד מאנשי המתגורר בפתח תקווה, יהודי שכבר נוסע לאומן חמש עשרה שנה - סיפר לי, כי במשך שנים חיכה למצוא מקום של קבע, בו יוכל להגות ביישוב הדעת בתורת רבינו הקדוש. אני יכול למלאות ספר עב כרס בתגובות שקיבלתי מהמבקרים במקום.

כמו כן פוקדים את הספרייה גם חסידי ברסלב המזדמנים לבני ברק באופן אקראי, כמו כאלו שהגיעו לבית החולים 'מעייני הישועה' ועוד. לא תמיד נח להיכנס לבית הכנסת של ברסלב, בו מתקיים בדרך כלל כולל אברכים'. לפעמים לא נעים להיכנס למקום בו לא מכירים את הלומדים הקבועים.

כאן בספרייה ניתן להיכנס ולחטוף לימוד קצר בספרי רבינו. לא מתקיימים במקום מניינים כלל, ואין צורך להפסיק לעניית אמן ולחזרת השי"ץ. אין צורך להשתיק את הטלפון לפני הכניסה למקום, ניתן אף לנהל שיחת טלפון בלי שהדבר יפריע לאיש.

איך הציבור הרחב שמע על הספרייה?

בעת פתיחת הספרייה השקענו הרבה בפרסום מודעות צבעוניות, בהן קראנו לכל מי שמתעניין בתורת ברסלב לבוא ולבקר בספרייה.

מידי תקופה אנו שבים ומפרסמים מודעות נוספות בעלות של מאות שקלים. במודעות אנו מפרסמים את השיעורים המתקיימים במקום. התוצאות של כל פרסום כזה מתבטאות מייד בגידול של

משתתפי השיעור ומבקרי הספרייה. מחוץ לספרייה הותקן שלט דיגיטלי מיוחד. השלט מודיע לעוברים ושבים ברחוב ר' עקיבא הסואן, כי ניתן להיכנס לכמה דקות של 'שוב הדעת', לקרוא על תורת חסידות ברסלב.

בנוסף, אנו משלבים בשלט דיבורים קצרים מרבינו הקדוש כמו: 'הסתכלת היום על השמים? ועוד. משפטים אלו בולטים מאוד בשעות הלילה, כך אנו זוכים לפרסם דיבורי אמת לכל מי שעובר לפי תומו ברחוב, ואפילו למי שרץ ומתרוצץ מחנות לחנות.

את התועלת של השלט ראינו במוחש לפני תקופה. היה אחד שניגש לחנות 'ספרי יפה נוף' הממוקמת מול הספרייה, וביקש לקנות ספר 'ליקוטי מוהר"ן'. המוכר אמר לו שהספר לא קיים במלאי, ואז החווה בידו אל מעבר לכביש ואמר לו: 'הנה, יש כאן שלט על מכירת ספרי ברסלב, בטח תמצא שם את הספר שאתה מחפש!'

מי מנהל בפועל את הספרייה?

הספרייה פתוחה במשך רוב שעות היום, בדרך כלל החל מ-9 בבוקר ועד ל-10 בערב.

לרוב, אני נמצא במשך כל שעות הפתיחה. לפעמים יש מישהו שעוזר לי מעט ומחליף אותי למשך כמה שעות. אני אישית עזבתי פרויקט בו עסקתי, כדי לעמוד ולשרת את רבינו הקדוש בניהול הספרייה.

במשך שהותי בספרייה אני כמעט לא נח לרגע. אם בכל בית כנסת יש את הגבאי שמוכר את העליות ואת הגבאי שאחראי על הסדר והניקיון, כאן אני גם הרב וגם השמש...

לפני השיעור יש לדאוג לארגן את המקום, לערוך את הכיבוד, ולאחר מכן להחזיר את הסדר לקדמותו. במשך שעות היום, אני מוכר את הספרים, מייעץ איזה ספר כדאי לקרוא ועוד.

בנוסף לכל זה עלי לדאוג למימון ההוצאות הרבות. יש אמנם מעט הכנסות ממכירת הספרים, כמו כן אנשים תורמים כיבוד לעילוי נשמת וכדומה, אך אין הקומץ משביע את הארי. מכיוון שכוחי מוגבל, אני נאלץ לפעמים לסגור את הספרייה גם באמצע היום. כמה וכמה אנשים סיפרו לי, כי באו למקום ונתקלו בדלת נעולה. אני זקוק בדחיפות לכח עזר נוסף בהתנדבות או בתשלום סמלי, שיוכל לעמוד בספרייה שעות נוספות. לעיתים כמה אנשים צריכים את עזרתי בו זמנית. האחד מתקשה במציאת שיעור מתאים במערכת השיעורים, והאחר רוצה לשמוע קצת על ברסלב. בשעות העמוסות צריך לפחות שני אנשים שישו בספרייה.

לפרטים נוספים וליטול חלק בכל הפעילות הקדושה ניתן לפנות אלי בטלפון: 0527653662. רבינו הקדוש כבר אמר: אצלי עוד לא הפסיד אחד. עוד אמר רבינו: אצל מי שאני לוקח אני נותן. זכיתי כבר לראות ישועות רבות בזכות ההתעסקות בדבר קדוש זה. אפשר לראות בחוש, כי רבינו מחזיר לנו כבר בעולם הזה!

שיעורי ברסלב
שמוחזקים את הנפש ומחיים את הלב

הרב אהרן סטרולוביץ
ימי ראשון // 20:30 // ביורים בעבודת ה'

הרב יחזקאל ששון
ימי שני // 20:30 // ליקוטי מוהר"ן בעין והשתפכות הנפש

הרב שמעון טייכנר
ימי שלישי // 20:30 // ליקוטי מוהר"ן בהסבר בהרי ונהרי

ספריית וחנות "ברסלב לב הנחל"
פתוח מידי יום בין השעות 10:00-22:00 / כיכור קל בנסות

השעות נגיש	מדבקות וחיבורות בכל הנדלים	מחירת כל ספרי ברסלב
תחת מיחנות תפירת לנשים	סלילת תכלת קשירת בני 70+	ניפות אירומלקע

רחוב רבי עקיבא 40 (קוהה 1) בני ברק
לפרטים חייגו: 052-7653662 (בתחן)

ההודאה ברגע האחרון

יצילי הנגון מתפשטים באויר הקריר. מסביב לנער רועים הכבשים והעזים, מהלכים הם בנחת ובבטחה שהרי הרועה המסור אף פעם לא נטש אותם לבד...

לנער הקטן היתה משפחה מלכדת, אחים מצלחים ולמדנים. כלם מלאו את המזרח של הישיבות, אך רק הוא נשאר לבד, דחוי ומרחק, שלחו אותו אל הכבשים... הנער, גדל ויום אחד מגיע נביא ה', שמואל הנביא, ומושח אותו למלך על ישראל. ילדים יקרים!

נדאי נחשתם נכון, הנער אינו אלא דוד המלך, זה שכלם כנאוה אדמוני כאחיו של יעקב. אך אם חשבתם שכשנמשח למלך נגמרה מסכת יסוריו, וכלם החלו לקרב ולהעריך אותו, הרי שטעות בידיכם! דוד נעשה חתן אצל שאול המלך, אך למרבה הצער חלפה רוח רעה בלבו של שאול, והוא השתכנע לבעלי לשון הרע שרכלו והוציאו דבה על דוד. אז התחילה מסכת רדיפות אימה, דוד נאלץ להתחבא בשדות ובמדבריות, ובמהלך בריחתו הגיע אפלו לתוך לע הארי.

אך פעם אחת הרגיש דוד שכלו כל הקצין. היה זה אבשלום בנו יקירו, שרצה להיות בעצמו מלך, וכך מרב שיועצים רעים שבשו את דעתו, פתח אבשלום במרדף אחר דוד המלך! אביו עצמו ובשרו! בדרך מנוסתו פגע בו שמעי בן גרא, קלל אותו נמרצות וזרק עליו עפר ואבנים... דוד המלך מקבל הכל באהבה ואומר: זה לא הוא, ה' אמר לו שיקלל אותי! דוד המלך ממשיך בנתיב הבריחה, הכל מסביב חשוך וכואב, ואז הגיע רגע המשבר: כמה אנשים ששמחו לאידו של דוד, באו ולחשו באזנו: הידע אתה, דוד, מדוע באו עליך הצרות האלו, עד כדי שבנגד יחידך רודף אותך? זה לא לחנם! הכל בגלל חטאיך ועונותיך, אין לך סכני לשוב אל ה'.

דוד המלך הרגיש שהעולם מתמוטט על ראשו, הוא נסה, כתמיד, לפתח את פיו בתחנה לפני ה', אך לשונו יבשה, הוא הרגיש מחנק בגרונו וידיו השלכו ברפיון... האמנם? השם כבר לא חפץ בך? הוא מרחיק אותי לנצח? כך הלך דוד המלך, רגליו יחפות וראשו עטוף כפאבל, כשאינו יודע את

ליל חנכה, נר שני של חנכה. בחבורת הנערים "ומנותר קנקנים" הגו רעיון מקורי! הם יערכו מסבת חנכה מחויב לישוב, בין עצי היער, שם באויר הנח והזר זמרו נגוני כסופין ונגעגועים... מיד לאחר הדלקת נר חנכה יצאו יחד עם ה'ראש חבורה', עשרות נערים מעטפים כדבעי במעילים וצעעפים, להגן על עצמם מפני הקור והצנה, ישוברים בעגול, ומנשמתם בוקעת שירה נעימה... "אנא אנא אנא...", "טהרנו טהרנו..."

משנמדו צילי הנגון התחילו לדבר יחד בעבודת השם ובעצותיו של רבנו הקדוש. מאיר פלדמן הזכיר את עינו ההודאה להשם יתברך ששיב במיוחד לימי חנכה הקדושים. "כשילד נוטל ידים בבקר" - טען מאיר בהתלהבות - "הוא צריך פשוט להודות לה' על שזכה לקים מצות נטילת ידים! ואם הוא זוכה ללבש ציצית, הוא צריך עוד יותר להודות לה'". אך נחמו קלינמן, השקט בדרך כלל, טען מולו: "לפעמים אני מרגיש קצת עצוב, וקשה לי אז להודות לה'!"

"אדרבה! בדייק כשאתה מבלבל או עצוב, דוקא אז זהו הזמן הכי מתאים להודות לה', להאיר את האור מתוך החשוך!" החזיר לו מאיר בלהט. "מה פתאום?! - התערב שלומי פרסקי "כשזוכים לישועה, אז מביאים קרבן תודה. מי שהיה חולה והתרפא או שהיה בבית האסורים ויצא, אז הוא מברך הגומל בשם ומלכות, אבל מי שעדיין חולה או בבית הסהר, אינו מברך הגומל! אם כן, כשנמצאים עדיין בתוך הצרה, זה לא כל כך זמן להודות ולהלל, כי אז, אפילו אם אדם יעסק בהודאה, יהיה זה מן השפה ולחוץ, הוא לא באמת ירגיש את החסדים של ה'!" כך הסביר שלומי את דעתו.

אבל מאיר לא ותר: "מה הקשר? נכון שכשיוצאים לגמרי מהצרה צריך לברך ולהודות בשם ומלכות, אבל צריך גם להודות לה' בתוך הדחק והקשי..."

הראש חבורה התרגש לשמע את השיחת חברים החמה, וברשות הנערים פתח בספור:

בין שדות הדשא המוריקים יושב לו נער קטן, צנום, עם עינים מאירות. בין אצבעותיו מחזיק הוא חליל קטן,

נפשו מצער וחדלון.

אך לפתע התנער דוד המלך והחליט: 'לא עוד! יש לי עצה שתציל אותי גם במצב אבוד זה.' הוא התישב לרגע והתחיל לחפש על מה הוא יכול להודות לה' גם בחשך המקיף אותו, חפש ומצא! הלא מי רודף אתרי? זהו בנו אבשלום! וסתם בן מרחם על אבא שלו! אם כן, יש סכוי גדול שאם, חס ושלום, בנו יתפס אותו, הוא יחמל עליו ולא יהרג אותו... וכך, על הארה קטנה זו התחיל דוד להודות לה' ואמר:

"מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו" וכיון שהודה לה' התחיל להרגיש שהנה, ה' לא יעזב אותו חס ושלום לגמרי, הוא בכל זאת מרחם עליו. וכך הודה עוד ועוד, עד שלבו נפתח, והוא התחיל לצעק אל ה' בצעקות נוראות, "ה' מה רבו צרי... רבים אמרים לנפשי אין ישועתה לו באלקים סלה..." אבלי: "ואתה ה' מגן בעדי..."

"מבינים אתם ילדים יקרים," סים הראש חבורה את הספור הנפלא, "לעתיד לבוא יתבטלו כל הצרות והקשיים, כל הנסיונות והמעברים, ואז באמת תהיה שירה חדשה של היל והודאה ללא גבול. אבל עכשו, כשאנחנו עדין בגלות, אזי לעולם מתרחשים כל מיני דברים המצערים או מעוררים קשיים, ואם נחכה עד שנזכה לישועה שלמה, ורק אז נודה לה', אזי לעולם לא נוכל להודות, כי תמיד נראה את החסרון החדש שיצור.

לדגמא ילד שנכנס לחידר, חסר לו כל כך הרבה... הוא חושש שמא לא יהיו לו חברים טובים, ושמא המלמד לא יתיחס אליו כראוי, ואולי הוא לא יבין את הלמוד. וכשהוא כבר מתחיל להסתדר בכל העניינים, אז פתאום יש דברים אחרים שיכולים חס ושלום לגרם לו להיות בצער. פה המשגיח אמר לו מלה, ושם הוא הגיע בטעות מאחר לחידר, כשהוא גדל, הוא מתקשה לפעמים בלמוד הגמרא, ואחר כך אינו יודע אם יקבלו אותו לשיבה הנחשקת... וכך במשך כל החיים, בחר משיבה קטנה חושש שמא לא יקבלו אותו בשיבה גדולה, ובחר בשיבה גדולה חושש שלא יתעכב השדוף וחתן חושש שהחתנה לא תשתבש, ואברך מחכה לילדים, וכשיש ילדים הוא מתגעגע למצא פרנסה וכו' הלאה והלאה.

לכן, אם אדם יחכה עד שכל הבעיות בחיים יפתרו, וכל הצרות יתבטלו, ורק אז יואיל בטובו להודות, אזי לעולם לא יגיע באמת להודות לה', כי תמיד יהיה לו ממה לחשש או

לדאג, להתעצב או לכעס.

אלא שבאמת יש שני מיני הודאה, יש הודאה שארבעה צריכים להודות, שאלו הן יורדי הים, וחולה שנתרפא ומי שיצא מבית האסורים ומי שעבר במדבר, כל אלו מודים לה' רק לאחר שיצאו מהצרה. אך יש הודאה גבוהה מזו, הודאה להשם יתברך מתוך הדחק! וכשיהודי מחפש להודות לה', השי"ת יעזר שיוכל להודות לו בכל מצב בחייו. ובאמת, ההודאה מתוך המצר, היא גבוהה ויקרה הרבה יותר אצל ה'! זוהי הודאה שמגלה שבאמת ה' יתברך מלא רחמים בכל עת, גם בזמן שנראה כאלו ה' מסתיר פנים, גם אז מאחורי ההסתרה נמצא ה'. ואת זה ידע דוד המלך, לכן כשהגיע מצב שלא הצליח בשום אופן לצעק אל ה', דוקא אז חפש דוד מלך ישראל 'מתחת לאדמה' סבות להודות לה' ומצא! ואז לא הודה רק בשפתיו, אלא באמת הודה לה' מכל לבו על ההארה הקטנה בתוך החשך, על החינה שה' שלח לו מתחת למעטה ההסתרה, וכיון שמצא דוד את ההרחבה התחיל לשפך את מרירות שיחו לפני ה'.

את זה רבנו מגלה לנו, שעקר תענוגיו ושיעשועיו יתברך הוא שממשיכים את השמחה של שבת לימי החל האפרורים. דוקא כשילד קם על רגל שנמאל' ומאחר לחידר, או כשהמלמד מעיר לו הערה מביכה, דוקא אז הזמן לחפש במצב הזה סבות והרחבות, ולהודות לה'.

זהו האור המיוחד של חנכה. ברב המצוות אנו מחכים שיהיה יום; מצות ציצית ותפלין אפשר לקיים רק ביום, זמן קריאת שמע ותפלת שחרית, מצוות מילה, שופר, לולב ועוד ועוד, זמנם ביום. אבל בחנכה אנחנו מחכים ללילה, אז, כשנהיה חשך, דוקא אז מאירים את הנר שזהו האור של הצדיק שמאיר ביותר בתוך החשך.

נכון שקשה להודות בהתלהבות כשנמצאים בצרה, אך צריך להתאמץ בכל זאת ולמצא משהו קטן שה' מרחיב לי בכל זאת גם כעת. ויותר מזה, כשיהודי מוצא סבה להודות לה' במצב של קשי, אזי הוא זוכה לקרבת ה' מיחדת שלא היה יכול בשום אופן לזכות אליה אם הכל היה זורם על מי מנוחות. ואז, כשהלב נפתח בהודאה והלל, אזי נפתח הפה ויכולים באמת להשיח את הלב לפני ה'.

הראש חבורה סים את דבריו, והילדים נבלעו בין העצים, כשפיהם ממלמל הודאה והלל.

הודאה

מאמר

נכון

שכש יוצאים לגמרי מהצרה צריך לברך ולהודות בשם ומלכות, אבל צריך גם להודות לה' בתוך הדחק והקשי

המפקח הקוממוניסט שֶׁבַר בַּמְקוֹה

בשנים הראשונות, עדין לא סגרו השלטונות את המקוה, והוא פעל בסמיכות לבית הכנסת. באחד הימים, בעוד ר' יעקב שוהה במקום עבודתו הודיע לו מישהו כי הגיע מפקח מטעם הממשלה לבדוק את המקוה "האם הוא עומד בתנאי הנקיון והבריאות הנדרשים"...

למותר לציין שאותו 'מפקח' היה איש מטעם המשטרה החשאית.

מיד לקח ר' יעקב טקסי ונסע לשם במהירות. בחוץ הם ראו גוי אוזבקי מהדר עם חליפה מחיטת, מסתובב בארשת חשיבות אנה ואנה, כשהוא מחזיק תיק-עור. החדר הראשון במקוה היה מקשת ונמוך והוביל לחדר נוסף, שפאשר פתחו את דלתו מיד הוביל גרם מדרגות אל תוך בור המים. המפקח נכנס ראשון לחדר החיצון, ואחר כך שאל: מה יש כאן? תוך שהוא פותח את הדלת הפנימית. עקב החשך ששרר, לא הבחין במאומה, הוא פסע פנימה - ואז מעד עם תיק העור ובגדיו המכבדים הישר אל תוך בור המים...

מספר ר' בצלאל שיף שהיה באותו מעמד: "כלם נבהלו כהגן, כאלו רק זה חסר עכשו... הוצאנו אותו מהמים, רצתי ישר וקניתי לו חליפה חדשה, חלצה ונעלים. בקשנו את סליחתו. והמפקח היה המום, בקש שרק לא נספר לאף אחד על התקרית... לאחר התקרית נסו הנוכחים לשחד ולפיס אותו אך זה לא עזר הרבה, הוא הורה לבסוף לסגור את המקוה."

מכיון שנסגר המקוה נותרו בעיר טשקנט עשרות אלפי יהודים שנתרו ללא מקוה, הללו היו צריכים לנסע כל פעם מספר שעות עד לעיר סמרקנד בכדי לטבל במקוה. היה זה מצב בלתי נסבל... ר' יעקב גלנט לא יכל לראות את המצב הקשה והחליט להסתכן ולבנות בחדר הפרטית מקוה. ר' יעקב לא הסס, למרות שבביתו תשעה ילדים, ואם ח"ו יגלו אותו יהיה זה אסון. אך הוא החליט במסירות נפש לבנות מקוה, ואכן היה זה מקוה מהדר עם שלושה בורות, כך גם התקינו שם גוף חמום כדי לחמם את המים.

הנספים בתאוה הקשה במרוקו, אשר ביניהם נכדו של ר' ברוך יעקב גלנט, יהי זכרם ברוך ותהא נשמתם צרורה בצרור החיים.

חסיד מפלג היה ר' נפתלי דובינסקי. בזוג השני נולד בנו היקר, ויקרא שמו בישראל "ברוך יעקב". רק בן שנתיים היה התינוק האהוב, כשהכריעה מחלת ראות קשה את אמו שרה, והיא נפטרה מהעולם כשהיא כבת עשרים שנה בלבד. על הטפול בתינוק נפל על כתפי אביו ר' נפתלי, האלמן הצעיר. אך פאן נחלצו לעזרתו גיסו ר' יוחנן גלנט וזוגתו. הילד עבר לידי דודו ודודתו שלא זכו לילדים משלהם, והם גדלו אותו במסירות כאלו היה בנם יחידם. משגדל יעקב, חששו הוריו שמא יכריחו אותו הקוממוניסטים לקבל חנוך פפוני, ולכן העתיקו את מקום מגוריהם מפעם לפעם. ר' יוחנן השקיע את כל כלו בחינוכו של יעקב, מדי יום ביומו התפלל עמו מלה במלה, ואף למדו לומר תקון הכללי, ר' יעקב התבטא פעם שמגיל שש לא החסיר אף יום [!] מלומר תקון הכללי "חוץ מפעם אחת"...

כשגדל עוד, החליטו ר' יוחנן עם זוגתו, יחד עם ענקל הקטן להרחיק נדד עד לאוזבקיסטן בה רב התושבים היו מסלמים, ופחות רדפו שם את הדת מאשר במרכז ברית המועצות. ענקל גדל על ברפי דודו ר' יוחנן שלמדו בבית הלכה וחסידות, וגמרא למד עמו ר' זלמן ליב אסטולין.

ר' יעקב גדל והיה לנער, ובא בקשרי שדוכים עם בתו של החסיד ר' אריה ליב רוזין. לאחר נשואיהם נולדו להם חמשה בנים וארבע בנות. ר' יעקב התגורר בטשקנט, שם מסר את נפשו על שמירת מצוות, כשהוא מזכה אחרים.

סיפור

בחוץ הם ראו
גוי אוזבקי
מהדר עם
חליפה
מחיטת,
מסתובב
בארשת
חשיבות אנה
ואנה, כשהוא
מחזיק תיק-
עור.

שעשועון ילדים

שעשועון חנוכה

לכבוד חנוכה אנו מגישים בפניכם משחק סביבון מיוחד!

מטרת המשחק:

מסע קברי צדיקים בדרך לשבת חנוכה באומן. המטרה היא כמובן להגיע לציון המצינת!

כלים נחוצים למשחק:

יש להצטייד בסביבון וכן בחילים עבור כל משתתף, (כל אחד בצבע אחר) שאתו יתקדם ממשבצת למשבצת לפי ההוראות הבאות:

כללי המשחק:

כל אחד בתורו מסובב את הסביבון ועליו להתקדם לפי התוצאה שקבל

אם התקבלה האות נ צריך לחזור משבצת אחת אחורנית

אם יצאה האות ג' צריך להתקדם שלוש משבצות קדימה לפי הסדר

אם יצאה האות ה' מתקדמים למשבצת 'התבודדות' הבאה אם יצאה האות ש' מתקדמים משבצת אחת ומספרים לכל המשתתפים האחרים איזה דבור או התחזקות מרבנו שאתם זוכרים (משהו כמו מצנה גדולה להיות בשמחה, או אין שום יאוש) לפני כן אין להמשיך להלאה

סמוני המשבצות:

התבודדות - עליכם לחכות תור ולהשאר במשבצת ולהתבודד עד שכלם יסיימו את הסבוב

רקוד - אשריכם! קבלתם תור נוסף במתנה מטוס ממריא - עליכם לטוס במהירות ולעבר למשבצת 'ברסלב'

מטוס נוחת - עליכם לחזור למשבצת 'רבי מאיר בעל הנס' חץ - עליכם לחזור או להתקדם משבצת אחת לפי כוון החץ

מדור חדש!

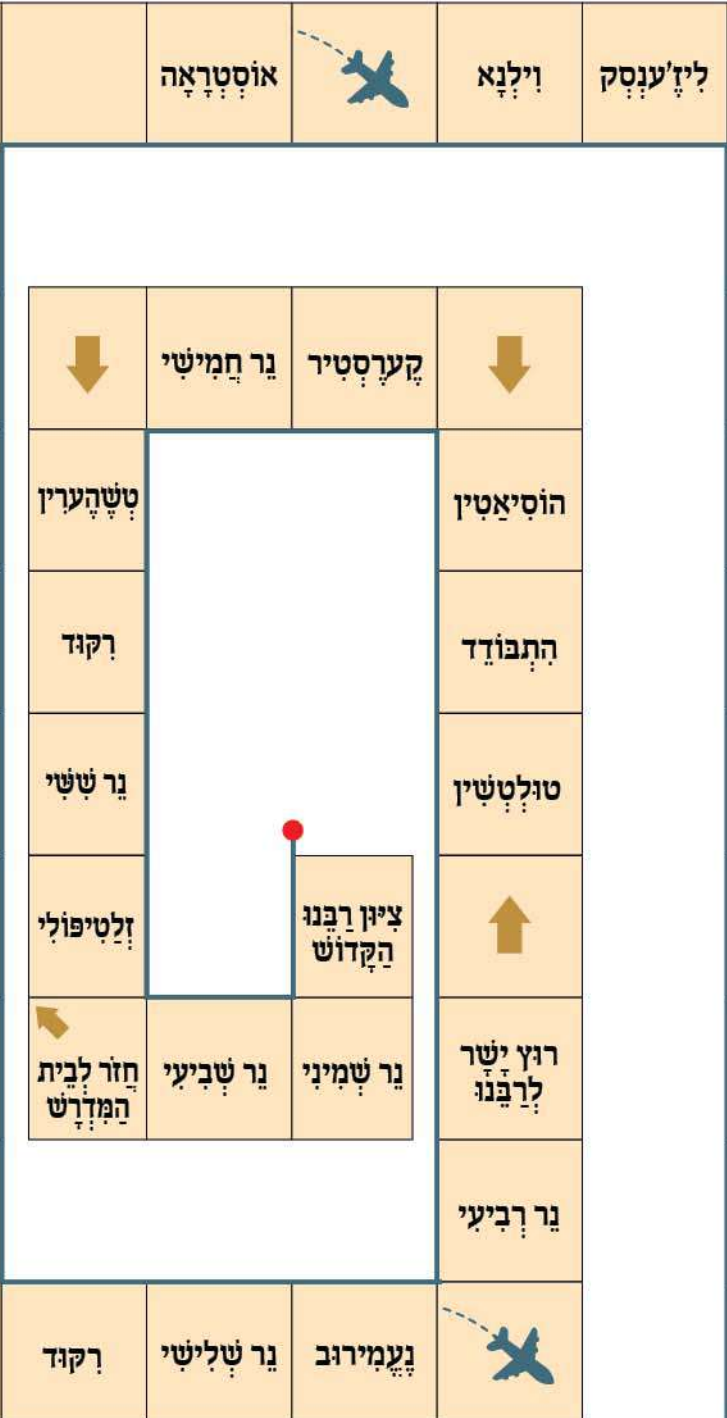
ילדים יקרים!

בעזרת אנחנו מתכננים לחדש את מדור הילדים עם מדור חדש

בו ישאלו הילדים שאלות בעבודת ה' ובעזרתה משפיעי אנ' ש ישיבו לכם על פי משנתו של רבנו הקדוש.

נתן לשלח שאלות למערכת "אבקשה" להקליט או לשלח לפקס המערכת, ובעזרתה יבחרו שאלות לפי שקולי המערכת.

נושא חדש מכת: "התמודדות בלמודים פנימי"

רקוד	ליז'ענסק	וילנא	אוסטרָאָה	→
התבודד				
ברדיטשוב				
אניפולי				
רבי מאיר בעל הנס				
רקוד				
התבודד				
שמעון הצדיק				
כניסה				
ברסלב				
קרימענטשוק				
נר ראשון	קערסטיר	נר חמישי	נר ראשון	↓
התבודד	הוסיאטין	טשהערין	ברסלב	↓
טולטשין	התבודד	רקוד	נר שני	↓
רקוד	↑	ציון רבנו הקדוש	זלטיפולי	נר שני
התבודד	רוץ ישר לרבנו	נר שמיני	נר שביעי	חזר לבית המדרש
נר רביעי	נר רביעי	נר שלישי	נר שלישי	נר רביעי
כניסה	נעמירוב	נר שלישי	רקוד	↑

אנו נ"ל חמדה

דווח ליבנו, חשבה עינינו, המומים ומוזעזעים אנו, שבורים והצופים אנו עד דכרוכה של נפש בהישמע הבשורה הקשה והטורא בהילקח מאיתנו בחטף בדימי ימיו של בעלי, אבינו, איציק, גיסנו, בנו, איש צדיק תמים וישר, עבד ה' אמיתי, דבוק ומקושר בלב ונפש לרביה'ק החלל טובע מקור הכמה מברסלב ז"ע, וזכה לקיים עצותיו הק' בכל ליבו ונפשו, ובפרט בעצת "הגשור בלילה" בקימת הצות ובעצת ההתבררות בינו לבין קונו לילה לילה חזק ולא יעבור, סדריו הקבועים בכל סדרי התורה לחם חוקו, ניצל ושמר על זמנו כבבת עינו, וזכה לחטוף בימי חליו תורה תפילה ומעשים טובים, וצדקה חסד לרוב, חזק את בני הנעורים לעבודת ה' והפחית בהם רוח של עבודת ה' תורה ותפילה, היה מריבה לפקוד קברי הצדיקים והיה שופך צדקה לרוב בעירגה ותחנונים, ובפרט זכה להשתטח רבות בציונו הק' של רבינו הק' באופן בכל עת מצוא ובכל ערב ראש חודש, אשרי שלו כבוד, עוז והדר לכרשה ותשוק ליום אחריו, טוב לשימים וטוב לבריות

האברך הצעיר והנעלה הר"ר שמעון תפילינסקי ז"ל

בן שיבדלחט"א הר"ר יעקב שלמה תפילינסקי הי"ו חתן הר"ר יהודה גולד הי"ו

תעלה לגני מרומים יחד עם חמשה נשמות קדושות חבריו היקרים ה' הגדול שאירע בעת נסעם לפקוד קברי צדיקים במדינת מרוקו בליל שישו ערש"ק פרשת ויצא ה' כסלו תשפ"ה תצא ביום שני פרשת וישלח וישלח בשעה 11:00 לפנה"צ ת הכנסת פאר הנצח ליעבר ליעבר

התאונה המחרידה

במרוקו

האברך היקר והצעיר מאנ"ש מעובדי ה' בלילות הר"ר שמעון תפילינסקי ז"ל שנהרג בתאונה הקטלנית בערש"ק במרוקו ללא כל משענת ועזרה והותיר אחריו אלמנה בוכיה ועימה

8 יתומים
הגדולה רק בת 13 והקטן תינוק בן חודשיים

לכפר על נפשותינו
כלל אנ"ש חסידי ברסלב
מקימים קרן של קיימא
למען האלמנה והיתומים

להציל את האלמנה ושמונת היתומים הרכים לבקשת הרבנים שליט"א ישתדל כל אחד לתרום 100 ש"ח למשך 50 חודשים ולכה"פ 800 ש"ח (שהם 100 ש"ח לכל יתום)

ועד הרבנים
לעניני צדקה בארה"ק

1-800-22-36-36

לציין עבור קרן מס' 7116 - קרן 8 יתומי הר"ר שמעון תפילינסקי ז"ל